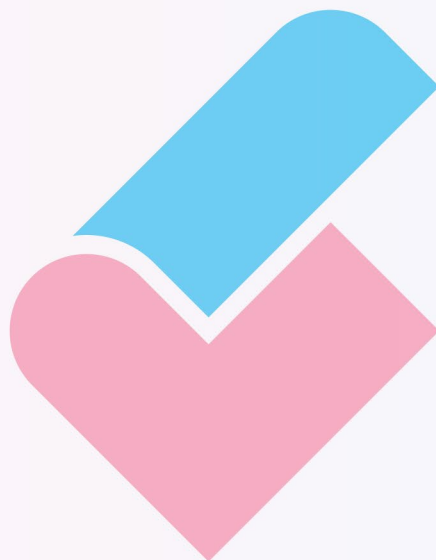

BẮT ĐẦU CÓ HẬU

33 câu chuyện từ người chuyển giới, đa dạng giới
và người thân, bạn bè, đồng minh

#Mục_lục

★ LỜI TỰA	01
★ “TỜ A4 - BẮT ĐẦU CÓ HẬU”	02
★ LỜI CẢM ƠN	03
★ Câu chuyện #1: Hành trình của Minh Tú	05
★ Câu chuyện #2: “Được tôn trọng đúng như những gì mình cảm nhận”	09
★ Câu chuyện #3: “Muốn làm con trai có phải là một tội lỗi rất lớn không?”	13
★ Câu chuyện #4: “Mình tên là Dương”	16
★ Câu chuyện #5: Chuyện của Tú	21
★ Câu chuyện #6: “Tôi là một phụ huynh, là đồng minh của con mình - một người chuyển giới nữ”	24
★ Câu chuyện #7: “Gia mình của mình bây giờ tuyệt vời lắm!”	27
★ Câu chuyện #8: “Để tạo thành một bức tranh muôn màu như Linh Macha hiện tại”	30
★ Câu chuyện #9: Chuyện của Hân	33
★ Câu chuyện #10: Những bắt đầu có hậu của Joseph	36

#Mục_lục

- ★ **Câu chuyện #11: Chuyện của Karson** 39
- ★ **Câu chuyện #12: Chuyện của Ngọc Anh** 43
- ★ **Câu chuyện #13: “Đây rồi! Đây chính là tên gọi bản dạng giới của bản thân mà mình luôn tìm kiếm!”** 46
- ★ **Câu chuyện #14: “Được là chính mình, mình sẽ hạnh phúc để phát huy những điểm mạnh của bản thân”** 50
- ★ **Câu chuyện #15: “Mình hy vọng vào một tương lai tốt đẹp sắp tới khi người chuyển giới được thay đổi giới tính trên giấy tờ”** 53
- ★ **Câu chuyện #16: “Mạnh mẽ đối mặt với cuộc đời, tất cả chỉ là bình thường thôi”** 56
- ★ **Câu chuyện #17: “Mình là Mạc, một người chuyển giới nam”** 59
- ★ **Câu chuyện #18: Chuyện của Bằng Linh** 62
- ★ **Câu chuyện #19: Chuyện của chị Ái Diễm** 67
- ★ **Câu chuyện #20: Chuyện của Việt Thanh** 70
- ★ **Câu chuyện #21: “Gạt hết những chướng ngại trước mắt để hướng tới một bắt đầu có hậu”** 73
- ★ **Câu chuyện #22: “Dù xa về mặt địa lý, nhưng lý trí lại luôn gần bên”** 76

#Mục_lục

- ★ **Câu chuyện #23: “Tôi hoàn toàn không muốn người khác thấy căn cước công dân của mình, tôi không muốn ai biết giới tính của tôi là ”nữ””** 79
- ★ **Câu chuyện #24: “Khi mình 4 tuổi, mình đã bảo với mẹ là: “Mẹ ơi con muốn trở thành con trai!””** 82
- ★ **Câu chuyện #25: Chuyện của Leo** 85
- ★ **Câu chuyện #26: Chuyện của Sam** 89
- ★ **Câu chuyện #27: Chuyện của Vương Anh** 91
- ★ **Câu chuyện #28: “Vậy là gia đình mình gồm 4 người và 3 trong số 4 người đều đã trở “bóng””** 95
- ★ **Câu chuyện #29: “Trong Phương thì luôn có Hương, có lẽ là định mệnh rồi”** 98
- ★ **Câu chuyện #30: Lời nhắn của Nhật My** 101
- ★ **Câu chuyện #31: “Em là Trung, một người chuyển giới nữ”** 103
- ★ **Câu chuyện #32: Chuyện của Phương Anh** 107
- ★ **Câu chuyện #33: “Hãy là một đóa hoa mặt trời vươn mình tỏa sáng giữa bầu trời xanh”** 111
- ★ **KHUYẾN NGHỊ** 115

LỜI TỰA

Xuyên suốt lịch sử loài người, câu chuyện đóng vai trò then chốt trong việc ghi lại và truyền bá những giá trị văn hóa và tư tưởng của các nhóm cộng đồng khác nhau. Mỗi câu chuyện chứa đựng những chuỗi sự kiện, hình ảnh, âm thanh, màu sắc và thậm chí có cả hương vị của cuộc sống.

Tờ A4 - Bắt đầu có hậu là một chuỗi các câu chuyện ngắn có thật về cộng đồng người chuyển giới và đa dạng giới được tường thuật lại dưới lời văn tự sự. Với hình thức không quá dài như một cuốn tiểu thuyết, cũng không quá ngắn như các mẫu truyện ngụ ngôn, người đọc vẫn có thể thấy được sự tường minh trong các chi tiết truyện. Đồng thời, có đủ không gian cho những suy ngẫm sâu xa thông qua nhân vật và các tình huống truyện. Qua đó, làm nổi bật lên sự đa dạng nhưng lại có những nét đồng nhất trong số phận và bản sắc của các nhân vật.

"Nghệ thuật không cần phải là ánh trăng lừa dối, nghệ thuật không nên là ánh trăng lừa dối. Nghệ thuật có thể chỉ là tiếng đau khổ kia, thoát ra từ những kiếp sống lầm than"

Tuyển tập 33 truyện ngắn trong **Tờ A4 - Bắt đầu có hậu** kể lại chân thật và trần trụi nhất những sự kiện xảy ra trong đời sống của cộng đồng người chuyển giới và đa dạng giới. Đó là những kiếp sống lầm lũi trong những chuỗi ngày tuổi thơ bị bạo hành, những lời lăng mạ nhằm hạ thấp nhân phẩm và cả những tình yêu bị chối từ nhưng đâu đó vẫn len lỏi những tia sáng của hạnh phúc và hy vọng được tỏa ra từ tình thương yêu đùm bọc của gia đình, bạn bè, anh chị em và những người đồng cảm.

Những câu truyện ngắn mang đậm nét đa dạng của 33 cá nhân đều hướng tới một khát vọng hạnh phúc rất đời "bình thường". Đơn giản chỉ là được gọi bằng cái tên mà mình mong muốn, được tôn trọng danh xưng cá nhân, được danh chính ngôn thuận xưng vợ gọi chồng với người mình thương và làm cha/mẹ của con mình.

Đặt trong bối cảnh tháng 5/2023, Luật Chuyển đổi giới tính đã được đưa vào Chương trình xây dựng Luật và Pháp lệnh năm 2024 với lộ trình được Quốc hội cho ý kiến thảo luận kỳ họp tháng 10/2024 và xem xét thông qua tại kỳ họp tháng 5/2025. Rõ ràng việc hiểu rõ nhu cầu của nhóm cộng đồng này là cấp thiết. Từ đó, không ai khác, chính là những độc giả của tập truyện này sẽ là những người góp phần kiến tạo nên một bắt đầu có hậu cho cộng đồng người chuyển giới và đa dạng giới tại Việt Nam.

Kiều Hồng

Hà Nội, ngày 20 tháng 10 năm 2023

Chiến dịch Tự do và Bình đẳng của Liên Hợp Quốc là chiến dịch thông tin đại chúng toàn cầu của Liên Hợp Quốc nhằm thúc đẩy quyền bình đẳng và đối xử công bằng với người LGBTI+.

Năm 2023, Chương trình Phát triển của Liên Hợp Quốc (UNDP), phối hợp với các cơ quan khác của Liên Hợp Quốc và các Đối tác thực hiện: IT'S T TIME và Viện nghiên cứu Xã hội, Kinh tế và Môi trường (iSEE), dẫn dắt Chiến dịch tại Việt Nam. Chiến dịch quảng bá do IT'S T TIME phối hợp thực hiện, đã tỏa sáng với ý tưởng và thông điệp: **“Tờ A4 - Bắt đầu có hậu”**

Hình ảnh Tờ A4 được xây dựng dựa trên dáng hình của một tờ giấy mang tính pháp lý có thể đem lại hạnh phúc trọn vẹn hơn cho người chuyển giới, đa dạng giới hay bất kỳ ai cảm nhận sự hạnh phúc của họ qua tờ giấy này. Nó có thể là tờ giấy công nhận tên mới hay xác nhận là người chuyển đổi giới tính, một tờ giấy đăng ký kết hôn hay một thông báo trúng tuyển. Mọi dáng hình hạnh phúc có thể liên tưởng qua hình hài của một vật thể mỏng nhưng chứa đựng trong đó bao sự đấu tranh, nỗ lực, dũng cảm của người chuyển giới.

Tờ A4 - Bắt đầu có hậu đã ghi lại và truyền tải những khoảnh khắc, câu chuyện đầy cảm hứng của hơn 30 người chuyển giới. Không chỉ vậy, chiến dịch cũng đã viết lên những bất cập đặc trưng của người chuyển giới, qua đó đưa nguyện vọng của họ đến với những nhà làm luật để thúc đẩy tiến trình xây dựng luật ngày một chất lượng và nhanh hơn.

Nhằm phục vụ mục đích truyền thông nâng cao nhận thức của xã hội về sự đa dạng của cộng đồng người chuyển giới, đa dạng giới, chúng tôi quyết định cùng với Liên Hợp Quốc tại Việt Nam xuất bản ấn phẩm tuyển tập các truyện ngắn thu thập được trong chiến dịch Tờ A4 bao gồm những câu chuyện đã được truyền thông và cả những câu chuyện chưa được công bố. Bên cạnh đó, gửi kèm các khuyến nghị về hoạt động dành cho những tổ chức, cá nhân có lĩnh vực làm việc và sự quan tâm đến cộng đồng người chuyển giới và đa dạng giới tại Việt Nam. Chúng tôi hy vọng, ấn phẩm này sẽ góp phần phát triển một xã hội tốt đẹp hơn, bao dung hơn và thúc đẩy hạnh phúc một cách trọn vẹn.

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện chiến dịch **Tờ A4 - Bắt đầu có hậu**, thu thập câu chuyện, phỏng vấn người tham gia và truyền thông trên mạng xã hội, IT'S T TIME đã nhận được sự hỗ trợ, phối hợp tổ chức từ Liên Hợp Quốc tại Việt Nam và Viện nghiên cứu Xã hội, Kinh tế và Môi trường (iSEE).

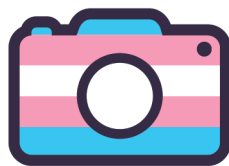
Với tình cảm chân thành, chúng tôi bày tỏ lòng biết ơn đối với các chuyên gia, cán bộ tại các chương trình Liên Hợp Quốc tại Việt Nam, các cán bộ nhân viên tại iSEE đã tận tâm hỗ trợ và cố vấn cho chúng tôi trong quá trình tổ chức.

IT'S T TIME muốn bày tỏ sự biết ơn đặc biệt đến 33 bạn thuộc cộng đồng người chuyển giới và đa dạng giới và những người ủng hộ đã chia sẻ câu chuyện để tạo nên sự thành công của chiến dịch.

Đồng thời, xin gửi lời cảm ơn tới những đối tác của IT'S T TIME gồm các tổ chức phi lợi nhuận, tổ chức cộng đồng, doanh nghiệp, cơ quan báo chí và truyền thông đã hỗ trợ truyền thông, đưa tin và lan tỏa về các sự kiện và câu chuyện của chiến dịch Tờ A4.

Chúng tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn của mình đến những đồng nghiệp tại IT'S T TIME đã luôn nhiệt huyết, đoàn kết và cam kết hoàn thành chiến dịch một cách tốt nhất.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng trong suốt quá trình thực hiện, song có thể còn có những mặt hạn chế và thiếu sót. Chúng tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp và sự chỉ dẫn của các bạn đồng nghiệp và những độc giả của tuyển tập.

Câu chuyện #1: HÀNH TRÌNH CỦA MINH TÚ

#Batdaucohau

Minh Tú

Người chuyển giới nam

“Có một lần mình đang đứng tư vấn cho 2 khách trẻ tuổi, thì có một khách hàng ngoài 40 tuổi tiến lại hỏi mình: “Em là con trai hay con gái?”. Lúc đó mình chưa on T nên phải nói là con gái thì cô đó liền bóp ngực mình rồi bỏ đi trước sự ngỡ ngàng của 2 vị khách kia. Mình rất sốc nhưng vì là nhân viên nên phải cố gắng hoàn thành công việc.”

HÀNH TRÌNH CỦA MINH TÚ

“Có một lần mình đang đứng tư vấn cho 2 khách trẻ tuổi, thì có một khách hàng ngoài 40 tuổi tiến lại hỏi mình: “Em là con trai hay con gái?”. Lúc đó mình chưa on T nên phải nói là con gái thì cô đó liền bóp ngực mình rồi bỏ đi trước sự ngỡ ngàng của 2 vị khách kia. Mình rất sốc nhưng vì là nhân viên nên phải cố gắng hoàn thành công việc.”

Từ những ngày bé mình đã có tình cảm đặc biệt với các bạn gái nhưng mình không nghĩ đó là sự khác biệt. Mình chỉ thầm thích các bạn gái chứ không bày tỏ. Đến năm mình lớp 8, trong lớp có một bạn nữ có tính cách “nam tính” giống mình (ngoại hình vẫn là nữ) mạnh dạn công khai thể hiện tình cảm với bạn nữ khác. Như được tiếp thêm động lực, mình lấy hết can đảm viết thư cho người mình thích. Có một lần bạn ấy đã gọi mình là “anh” và điều đó khiến mình thật sự rất vui.

Mình come out với gia đình từ hồi mình còn bé cơ. Mình và mẹ sống nương tựa vào nhau. Hồi đó mình thích bạn nào thì thường về nhà kể về bạn đó cho mẹ nghe nên có lẽ mẹ cũng đã phần nào nhận ra việc mình có tình cảm với phái nữ. Năm mình lên lớp 7, mẹ hỏi mình: “Bộ con thích con gái hả?”. Khi đó phải thú thật rằng mình đã ngỡ người mất một lúc rồi mới đáp lại: “Dạ.”. Mẹ mình không la mắng, mẹ chỉ bảo: “Mẹ sợ con khổ.” Nhưng lúc đó mẹ nghĩ mình là lesbian.

Sau này lớn lên mình đã tìm hiểu và sử dụng hoocmon được gần 5 năm nay cũng như thực hiện phẫu thuật ngực để sống đúng với những gì bản thân mong muốn. Mình có tham gia vào hội nhóm của FTM Vietnam, các hội nhóm của Transguy để lắng nghe các bạn đi trước chia sẻ kinh nghiệm từ đó chọn lọc thông tin phù hợp để thực hiện cho bản thân. Trong quá trình sử dụng các dịch vụ y tế và khám chữa bệnh thông thường mình cũng đã gặp không ít khó khăn. Việc khám tiền on T mình thực hiện ở Thái Lan không xảy ra vấn đề rắc rối gì. Sau khi về Việt Nam thì mình khá vất vả trong việc phải tìm người tiêm hộ thuốc nhưng nhìn chung không có gì quá đáng ngại. Còn việc thực hiện phẫu thuật ngực mình cũng chọn các bác sĩ chuyên làm cho Trans nên mọi việc coi như cũng ổn thỏa. Tuy nhiên khi sử dụng các dịch vụ y tế như khám sức khỏe định kỳ chung với nhiều đồng nghiệp, nhân viên y tế đã gọi danh xưng “chị” theo giới tính ghi trên giấy tờ làm cho các bạn đồng

nghiệp mình cười phá lên. Đến khi mình đứng lên thì bạn nhân viên y tế đó còn la lên rằng “có lộn không” nhiều lần khiến mình rất khó chịu và ám ảnh khi mỗi lần phải đi khám sức khỏe định kỳ như vậy. Do vậy nên mình cũng rất ngại sử dụng dịch vụ y tế công cộng.

Trong suốt thời gian khám phá bản thân cũng như can thiệp y tế, mình thật sự mong có người chuyên môn tham vấn tâm lý cho mình vì nó sẽ tốt hơn là đối diện một mình nhưng quá trình chuyển giới của bản thân mình lại khá đơn độc. Mặc dù mẹ và bạn bè ủng hộ mình hết lòng nhưng họ lại không thể hiểu hết được những gì một người chuyển giới cần để tư vấn hoặc chia sẻ thấu đáo.

Trong quá trình tiếp cận việc làm và trong môi trường lao động mình cũng không thể tránh khỏi những ánh mắt của người khác. Sau khi tốt nghiệp đi làm mình đã thay đổi bản thân, mặc đồ nam, cắt tóc ngắn nên quá trình tìm việc cũng rất khó khăn. Có một lần bạn mình giới thiệu mình vào làm sale ở một công ty cung cấp nước khoáng, bạn đó phỏng vấn mình xong thì hôm sau báo là sếp bạn ấy “không nhận người như mình”. Khi mình đi làm ở một công viên giải trí với vai trò là hướng dẫn viên, lúc đó mình chưa on T, nên giọng nói khá nữ tính, nhưng ngoại hình thì trái ngược. Đa số khách hàng đều rất tò mò về việc mình là con trai hay con gái chứ không quan tâm những thông tin mình chia sẻ khiến mình cảm thấy khá hụt hẫng. Có một lần mình đang đứng tư vấn cho 2 khách trẻ tuổi, thì có một khách hàng ngoài 40 tuổi tiến lại hỏi mình: “Em là con trai hay con gái?”. Lúc đó mình chưa on T (sử dụng hormone nam testosterone) nên phải nói là con gái thì cô đó liền bóp ngực mình rồi bỏ đi trước sự ngỡ ngàng của 2 vị khách kia. Mình rất sốc nhưng vì là nhân viên nên phải cố gắng hoàn thành công việc. Quá nhiều rắc rối trong công việc chỉ vì giọng nói khác biệt với ngoại hình dẫn đến việc mình quyết định on T dù biết sẽ ảnh hưởng sức khỏe rất nhiều. Sau khi on T mũi 1, giọng mình trầm xuống hẳn và mọi người gần như đều nhận dạng mình là nam nên công việc đã có phần dễ dàng hơn trước. Nhưng vẫn còn một số đồng nghiệp nam biết mình là người chuyển giới nên có những thắc mắc và lời lẽ thô tục để liên tục chất vấn cũng như trêu ghẹo mình.

Đó là trong vấn đề về công việc còn khi thực hiện các thủ tục hành chính hay các dịch vụ công mình cũng gặp không ít khó khăn. Vì sợ nhầm lẫn nên mình luôn nói trước với các cán bộ rằng giới tính trong giấy tờ mình là nữ và họ thường hỏi lại, cũng như dành những ánh mắt dò xét. Có một lần mình đi đăng ký hộ kinh doanh thì đã bị ghi nhầm giới tính nam, bắt buộc phải đi lên phòng đăng ký kinh doanh điều

chỉnh lại, và phải giải thích với nhân viên các kiểu để họ hiểu. Nhưng thật sự rất phiền phức vì họ nói rằng họ chỉ nhìn nhận dạng bên ngoài và hình trên căn cước công dân để làm giấy tờ.

Mình chỉ mong sao luật Chuyển đổi giới tính sớm được ban hành để những người chuyển giới như mình có thể được hưởng các quyền lợi xứng đáng cũng như bớt khó khăn trong quá trình sinh sống, làm việc.

Câu chuyện #2:

“ĐƯỢC TÔN TRỌNG ĐÚNG NHƯ NHỮNG GÌ MÌNH CẢM NHẬN”

#Batdaucohau

Long

Người chuyên giới nam song tính

“Dần dần, mình cũng không còn quá cứng nhắc về chuyện phải như thế nào mới là nam, mới là nữ nữa, vì những đặc điểm được cho là dành cho giới này vào thời điểm này lại là dành cho giới khác vào mốc thời gian khác. Tất cả đều là được đặt ra mà thôi. Mình chỉ cần cảm thấy mình là một người nam, thế là đủ. Và mình rất vui khi được người khác gọi đúng tên và danh xưng mong muốn, cũng như lắng nghe những trải nghiệm về giới của bản thân. Đơn giản là mình thấy được tôn trọng đúng như những gì mình cảm nhận.”

“ĐƯỢC TÔN TRỌNG ĐÚNG NHƯ NHỮNG GÌ MÌNH CẢM NHẬN”

“Dần dần, mình cũng không còn quá cứng nhắc về chuyện phải như thế nào mới là nam, mới là nữ nữa, vì những đặc điểm được cho là dành cho giới này vào thời điểm này lại là dành cho giới khác vào mốc thời gian khác. Tất cả đều là được đặt ra mà thôi. Mình chỉ cần cảm thấy mình là một người nam, thế là đủ. Và mình rất vui khi được người khác gọi đúng tên và danh xưng mong muốn, cũng như lắng nghe những trải nghiệm về giới của bản thân. Đơn giản là mình thấy được tôn trọng đúng như những gì mình cảm nhận.”

Từ khi mình còn nhỏ, trong nhận thức của mình hình ảnh người nữ đã luôn được mọi người xung quanh mặc định là nhẹ nhàng, duyên dáng, nữ tính. Bản thân mình không khớp vào khuôn đó nên mình cũng ít khi nhìn nhận bản thân là nữ, hoặc nếu có nhìn nhận mình là nữ thì sẽ là kiểu nữ "mạnh mẽ". Mình thích các hình tượng nhân vật nữ mạnh mẽ, cá tính hoặc các nhân vật nam vì mình cho rằng đó là hình mẫu nam tính và là chuẩn mực để noi theo. Mình cũng nhìn thấy xung quanh mình người nam luôn có tiếng nói hơn và dường như luôn "đúng đắn hơn".

Càng lớn mình càng ghét những đặc điểm trên cơ thể nữ của mình như việc có ngực, có kinh nguyệt, thấp hơn con trai cùng lớp,.. Mình đã cố gắng tỏ ra mình nam tính nhất có thể (bây giờ mình cũng thấy buồn cười vì trong đó có những việc xã hội thường mặc định là nam giới thì sẽ/nên làm thế, dù thực ra nó chẳng hay ho gì vì nó vừa sexist (phân biệt giới tính) vừa là kiểu nam tính độc hại). Tuy nhiên quãng thời gian này mình vẫn nghĩ rằng mình là con gái, chỉ là mình khác so với những người nữ quanh mình thôi.

Lần đầu mình biết yêu là năm lớp 10. Khi đó mình yêu một bạn nữ. Ban đầu mình nghĩ mình là lesbian, cho đến khi tự mình tìm hiểu trên facebook và quen những người bạn khác cũng là LGBTQ+ thì mình mới biết đến khái niệm chuyển giới nam là gì. Đây là lần đầu tiên mình cảm thấy có một từ miêu tả chính xác mình là ai và cảm nhận về bản thân như thế nào. Gần đây thì mình nhận ra có lẽ mình cũng có cảm xúc với nam nữa, bên cạnh việc mình yêu nữ.

Tuy nhiên, dần dần, mình cũng không còn quá cứng nhắc về chuyện phải như thế nào mới là nam, mới là nữ nữa, vì những đặc điểm được cho là dành cho giới này vào thời điểm này lại là dành cho giới khác vào mốc thời gian khác. Tất cả đều là được đặt ra mà thôi.

Mình chỉ cần cảm thấy mình là một người nam, thế là đủ. Và mình rất vui khi được người khác gọi đúng tên và danh xưng mong muốn, cũng như lắng nghe những trải nghiệm về giới của bản thân. Đơn giản là mình thấy được tôn trọng đúng như những gì mình cảm nhận.

Chia sẻ của Long về Dự thảo Luật chuyển đổi giới tính:

Bộ luật Dân sự 2015 sửa đổi (có hiệu lực từ 2017) đã lần đầu nhắc đến người chuyển giới, nhưng sau 8 năm vẫn chưa có một hướng dẫn cụ thể nào về việc chuyển đổi giới tính cả về mặt can thiệp y học lẫn thủ tục pháp lý. Mình cảm thấy sốt ruột và buồn khi thấy nhiều người chuyển giới xung quanh mình vẫn gặp rắc rối khi đổi giới tính trên giấy tờ. Bản thân mình cũng lo lắng là đến một ngày mình có nguyện vọng thay đổi nhưng vẫn không có luật để bảo vệ thì không biết làm thế nào cả.

Mình phân vân rất nhiều. Mình rất muốn bộ luật được ban hành càng sớm càng tốt để có thể bảo vệ được nhiều người chuyển giới hơn, cũng như nâng cao mức độ hiện diện của người chuyển giới trong xã hội, nhưng có lẽ an toàn nhất là khi người dân đã hiểu biết hơn và có cái nhìn thiện cảm hơn với người chuyển giới. Điều mình lo ngại nhất là nếu một dự luật được thông qua nhưng người phản đối quá nhiều thì có gây nguy hiểm cho chính người chuyển giới không. Mình cũng phân vân về chuyện có nên chấp nhận các điều khoản như bắt can thiệp hiện tại để được thông qua hay không nữa, vì dù đúng là chúng vẫn hỗ trợ được cho một nhóm người chuyển giới và dễ được thông qua hơn, nhưng thời gian sửa đổi luật mình nghĩ sẽ tiêu tốn tiền bạc, công sức và sẽ rất dài.

Với các quy định cụ thể của dự thảo luật, mình có một số mong muốn như sau:

"- Về yêu cầu bắt buộc can thiệp y tế: Bỏ quy định này. Người chuyển giới là những người có nhận dạng giới khác với giới tính sinh học lúc sinh chứ không nhất thiết là người đã qua can thiệp. Việc giữ yêu cầu này sẽ khiến người dân củng cố suy nghĩ người chuyển giới là phải có

can thiệp y tế, đồng thời loại trừ những người chuyển giới không có điều kiện sức khỏe và kinh tế. (Trong trường hợp bắt buộc can thiệp: không yêu cầu can thiệp toàn phần)

- Cần có điều luật dành cho những người đã can thiệp ở nước ngoài để tạo điều kiện cho họ được hưởng quyền lợi như người can thiệp trong nước (được công nhận, đổi tên,...)

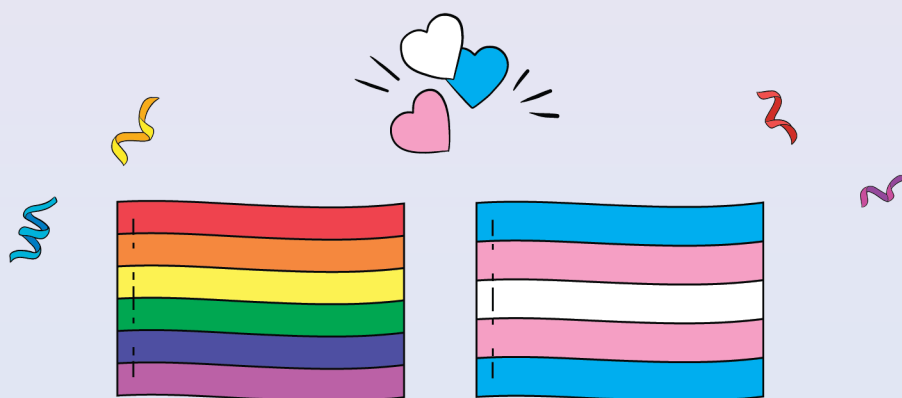
- Vẫn công nhận những người đã can thiệp định giới trước thời điểm luật có hiệu lực.

- Không cần sống thử. Nếu có yêu cầu sống thử thì có gì về mặt pháp lý (như giấy của cơ quan xác nhận,...) đảm bảo cho cá nhân đó có thể tiếp cận các dịch vụ và làm các công việc khác trong khi vẫn được công nhận và hưởng quyền lợi (nếu có) của giới mà mình cảm nhận?

- Không cần phải độc thân để công nhận là người chuyển giới, tuy nhiên điều này sẽ mâu thuẫn với Luật Hôn nhân & Gia đình hiện nay không thừa nhận hôn nhân đồng giới. Mình mong là luật sẽ sớm thay đổi để tạo điều kiện cho nhiều người chuyển giới hơn.

- Bỏ hội đồng. Không cần đến một hội đồng làm việc đến 6 tháng và lấy biểu quyết để quyết định quyền chuyển đổi giới tính của một cá nhân khi đó là cảm nhận tự thân. Không ai có thể hiểu mình rõ hơn bản thân người đó. Biểu quyết như vậy chỉ khiến quyền tự quyết của công dân bị phụ thuộc vào người khác. Ngoài ra nếu lập ra hội đồng mỗi khi công dân nộp đơn thì không đảm bảo được đủ nhân lực cần thiết khi ở các khu vực vùng sâu vùng xa hoặc các khu vực có điều kiện khó khăn.

- Độ tuổi phù hợp cho sử dụng hormone và can thiệp phẫu thuật định giới là 18.

Câu chuyện #3:

**“MUỐN ĐƯỢC LÀM CON TRAI CÓ PHẢI
LÀ MỘT TỘI LỖI RẤT LỚN KHÔNG?”**

#Batdaucohau

Vecky

Người chuyển giới nam đồng tính

“Tôi đã từng có ý định tự chấm dứt cuộc sống vì cơ thể của chính mình.”

“MUỐN ĐƯỢC LÀM CON TRAI CÓ PHẢI LÀ MỘT TỘI LỖI RẤT LỚN KHÔNG?”

“Tôi đã từng có ý định tự chấm dứt cuộc sống vì cơ thể của chính mình.”

Chuyện bắt đầu từ khi tôi còn rất nhỏ, tôi nhận ra sâu thẳm trong mình thực sự đang có một điều gì đó khác lắm nhưng lại chẳng biết phải diễn tả nó như thế nào. Chỉ biết rằng, tôi đã từng luôn cảm thấy rất cô đơn và tội lỗi vì các bạn nữ xung quanh tôi, ai ai cũng đều yêu quý và chăm sóc cho cơ thể của mình lắm, vậy mà tôi lại thấy ghét nó kinh khủng, ghét mà lại chẳng biết là tại sao.

Cho đến năm 16 tuổi, lần đầu tiên được biết đến khái niệm về "gender dysphoria" (bức bối giới), cuộc đời tôi như được bước sang trang mới vậy. Tôi đã hiểu trong suốt thời gian qua, chẳng phải do tôi quá đần hay mắc bệnh, chỉ đơn giản là tôi đang ở trong giai đoạn bức bối mà rất nhiều người "như tôi" cũng đều đã và đang trải qua thôi. Thì ra, tôi là người chuyển giới nam, đó là lý do tại sao tôi luôn cảm thấy chán ghét cái cơ thể siêu nữ tính của mình đến như thế.

Tôi dần có hy vọng hơn về tương lai, chính thức sử dụng nhãn "chuyển giới nam" và tham gia những trang cộng đồng người chuyển giới ở Việt Nam từ đó, đồng thời lập kế hoạch can thiệp y tế để thực hiện ước mơ trở về với cơ thể thật của mình. Nhưng khi tôi càng tìm hiểu sâu, càng hy vọng nhiều thì lại càng thêm thất vọng. Tôi nhận thấy chúng ta không chỉ cần phải đối mặt với bức bối giới mà còn phải đối mặt với cả cách để vượt qua nó nữa. Ừ thì đã biết là bản thân mình bức bối và biết nên vượt qua thế nào rồi đấy, nhưng liệu có thể vượt qua nó không khi phác đồ điều trị hay khả năng can thiệp y tế cho người chuyển giới ở Việt Nam vẫn có rất nhiều hạn chế?

Để giải tỏa phần nào bức bối, chúng ta chỉ có thể xin tư vấn và tham khảo kinh nghiệm từ các anh em trong cộng đồng hoặc các bác sĩ nội tiết nên nhiều khi rất khó để xác minh thông tin an toàn, chuẩn xác. Chưa kể đến việc khi tham gia tư vấn nội tiết, tôi thường gặp khá nhiều câu hỏi gây khó chịu, khiến tôi có chút cảm giác bản thân đang bị kỳ thị, đặc biệt là khi tôi tiết lộ rằng tôi có tình cảm với nam giới.

Có lẽ là vì các bác sĩ nội tiết ở Việt Nam chưa thực sự có đủ kiến thức về giới nên với họ, transgay như tôi vẫn là một điều gì đó kì cục lắm ấy.

Tôi nghĩ tôi khá là "may mắn" khi mà cả ngoại hình và giấy tờ của mình đều vẫn còn nữ tính, nên chưa gặp nhiều khó khăn trong thủ tục hành chính hoặc dịch vụ công. Ngoài ra thì bên cạnh tôi cũng đang có một người yêu rất tuyệt vời, luôn chủ động dành thời gian cho tôi và không ngần ngại bảo vệ tôi trước người khác nữa. Tuy nhiên, điều đó cũng không khỏi khiến tôi cảm thấy buồn bực và lo lắng về việc bị phân biệt đối xử mỗi khi cần đi khám bệnh, ứng tuyển việc làm vì ngoại hình là nam mà giới tính lại là nữ. Đó cũng là một điều khá hạn chế với bản thân tôi và nhiều bạn trans khác.

Thêm nữa là sự khó khăn trong việc can thiệp y tế cho cộng đồng người chuyển giới Việt Nam nữa nên không phải tốt hơn sao nếu quy định về dự thảo luật chuyển đổi giới tính không bắt buộc điều đó?

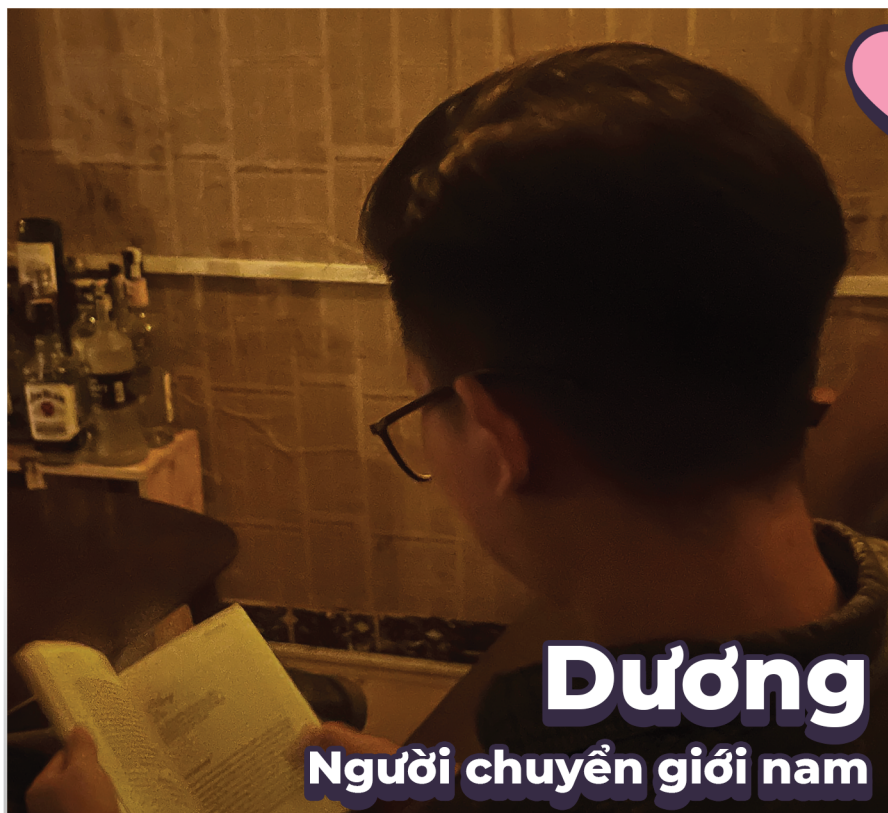
Tôi thực sự mong rằng dự thảo về luật chuyển đổi giới tính sẽ sớm được thông qua, hỗ trợ tôi cũng như bao bạn khác trong cộng đồng có thể sớm về với chính mình.

Cảm ơn các bạn đã lắng nghe chia sẻ của tôi. Chúc các bạn luôn vững bước trên hành trình mà các bạn đã chọn!

Câu chuyện #4: “MÌNH TÊN LÀ DƯƠNG”

#Batdaucohau

Dương

Người chuyển giới nam

“Cái tên như là một thứ ám ảnh mình suốt bao nhiêu năm nay vậy. Trong cuộc sống hàng ngày, mọi người xung quanh vẫn sử dụng cái tên mình muốn được gọi và rất tôn trọng nó nhưng thực ra, trên giấy tờ của mình, cái tên đó đâu có hiện hữu.”

“MÌNH TÊN LÀ DƯƠNG”

“Cái tên như là một thứ ám ảnh mình suốt bao nhiêu năm nay vậy. Trong cuộc sống hàng ngày, mọi người xung quanh vẫn sử dụng cái tên mình muốn được gọi và rất tôn trọng nó nhưng thực ra, trên giấy tờ của mình, cái tên đó đâu có hiện hữu.”

Mình tên là Dương, đây là cái tên mới xuất hiện trên giấy tờ của mình cách đây không lâu. Cuộc sống của mình không có nhiều sóng gió lắm, chỉ có cái tên này đã khiến mình tốn công sức và thời gian trong nhiều năm mới có thể có được.

Ngay từ khi còn nhỏ mình đã luôn muốn có một cái tên khác với tên khai sinh được gia đình mình đặt cho, chính vì thế mà mình tìm rất nhiều cái tên khác nhau. Từ năm cấp 2, mỗi năm mình tìm một cái tên cho bản thân cho tới tận những năm đầu đại học mình mới dừng lại với tên Dương này. Từ khi đó (năm 2013), ý định đổi tên trở nên càng mạnh mẽ trong tâm trí mình.

Có một câu chuyện khá vui về quyết định đổi tên của mình đó là: thời điểm mình muốn đổi tên, mình đã đăng một cái status trên facebook ở chế độ chỉ dành cho các bạn đại học của mình đọc. Mình hỏi các bạn là mọi người thấy sao về cái tên của mình, cái tên có phù hợp với mình không và mình có nên đổi sang một cái tên mới để nó phù hợp với ngoại hình của mình không thì các bạn của mình đều rất là ủng hộ mình. Đến tận bây giờ, gần 10 năm rồi, nhưng mà mình vẫn nhớ và rất cảm kích các bạn về việc đó.

Sau khi có ý định đổi tên trên giấy tờ, trong suốt quãng thời gian học đại học, mình đã tìm kiếm rất nhiều các thông tin, thủ tục đổi tên, cũng như kết nối với các mối quan hệ có thể giúp mình thay đổi tên. Tại thời điểm đó, mình cảm giác như mọi thứ đều vô vọng và thực ra đến tận 5 năm sau, khi mình chính thức nộp hồ sơ lần đầu tiên thì mình vẫn thấy việc này thực sự rất khó khăn.

Trước khi mình chính thức vắc hồ sơ đi đổi tên thì mẹ mình cũng đã giúp mình dò hỏi các anh

cán bộ tư pháp ở xã, huyện về việc đổi tên cho mình và tất cả đều lắc đầu nói không thể làm được đâu.

Sau đó mình vẫn quyết định đi và lần đầu tiên mình chính thức nộp hồ sơ đề nghị thay đổi tên và chữ đệm là vào năm 2018 tức là năm cuối đại học của mình. Lý do mình dùng để đổi tên cũng giống lý do của phần lớn anh em trong cộng đồng đó là cái tên có thể gây ảnh hưởng đến danh dự và quyền lợi của mình (1). Mình tới nhà một cửa UBND huyện thì cán bộ xem hồ sơ của mình rồi từ chối, cũng một phần là bởi giấy khai sinh của mình đang không có hiệu lực pháp lý vì thiếu số sổ đăng kí. Sau đó, chị cán bộ bảo với mình là có thể về xã hỏi làm mới và đồng thời thay đổi tên luôn vì dù sao giấy khai sinh cũng đang không có hiệu lực pháp lý. Mình mang hồ sơ xuống xã thì cán bộ xã nói: nếu bây giờ huyện đồng ý cho mình đổi tên thì xã sẽ đổi luôn cho mình. Khi nghe tới đây mình biết là không có hi vọng ở lần này nên mình chấp nhận trở về nhà. Sau lần đầu tiên, mình nhận ra là mình đang thiếu sự chuẩn bị hồ sơ cho việc thay đổi tên

Lần thứ hai mình đi đổi tên là năm 2021, lúc đó mình đã sử dụng dịch vụ của một bên tư vấn pháp lý và hồ sơ của mình cũng được chuẩn bị kỹ hơn rất nhiều rồi. Tuy vậy, khi nộp hồ sơ trực tiếp ở bộ phận một cửa thì người ta trả lại hồ sơ của mình luôn nói là không làm được đâu. Họ nói thẳng với mình là nếu không phải lý do trùng tên trong ba đời thì mình không thể đổi tên được đâu, hơn nữa người tiếp nhận chính của mảng hộ tịch hiện đang không có ở đấy nên họ cũng không thể tự ý tiếp nhận.

Nhục chí và chán nản!

Tuy nhiên, người tư vấn của mình đã động viên và nói là mình bắt buộc phải nộp được hồ sơ thì câu chuyện đổi tên của mình mới có thể tiếp tục giải quyết được. Mình đã phải nghỉ thêm một ngày nữa để nộp lại hồ sơ và được gặp trực tiếp người phụ trách mảng hộ tịch của nhà một cửa (2). Lần này cũng giống như lần trước, mình mới chỉ trình bày đề nghị được thay đổi tên của mình thôi là họ đã từ chối và bảo mình đi về dù họ chưa hề xem qua hồ sơ của mình. Là một người nhút nhát và rất khó để mình trình bày nguyện vọng của mình một cách gãy gọn được. Mình chỉ có thể lấy hết can đảm để yêu cầu họ phải xem hồ sơ của mình trước đã rồi mới quyết định xem mình có được đổi tên hay không và nếu không thì cần phải từ chối bằng văn bản cho mình. Sau khi xem xong họ vẫn nói là với hồ sơ như hồ sơ của mình thì không đủ căn cứ để thay đổi tên nhưng cũng nhất quyết không chịu cho mình văn bản từ

chối tiếp nhận. Lại trở về nhà với thất bại, nhưng lần này mình đã xác định được là công cuộc đổi tên này còn diễn ra dài dài và mình phải kiên trì từng ngày từng ngày một.

Thực ra lần đó mình không chỉ nộp hồ sơ trực tiếp ở nhà một cửa trên huyện mà còn dưới hai hình thức khác nữa là nộp qua đường bưu điện và nộp qua cổng dịch vụ công. Khi nộp ở cổng dịch vụ công, mình đã hi vọng rất nhiều vì nó phù hợp với công việc của mình khi đi làm xa cũng như tiện theo dõi tiến trình hồ sơ, tuy nhiên nó lại khiến mình cực kì thất vọng khi thông tin không một phản hồi giống như địa chỉ ma vậy. Với hình thức cuối cùng, vì sơ sót lúc gửi, mẹ mình đã quên không đăng kí nhận giấy báo phát để làm chứng nên sau đó dù được phía bưu điện xác nhận là hồ sơ đã tới nơi nhận rồi nhưng lại là một khoảng chờ đợi và chờ đợi trong vô vọng. Khi nộp hồ sơ qua cả ba phương thức đều không được, mình đã được tư vấn làm kiến nghị và khiếu nại, đó cũng là lúc mình chính thức bước vào quá trình kiến nghị khiếu nại tới hết thấy các cơ quan có thẩm quyền khác nhau chỉ để “đòi” lại quyền lợi hợp pháp của mình đó là thay đổi tên.

Tháng 07/2022, mình mới lần đầu tiên được phòng tư pháp huyện gọi lên làm việc. Họ nói với mình là tất cả những lần trước họ đều không nhận được hồ sơ của mình cho đến khi họ nhận được đơn kiến nghị của mình thì mới biết là mình có đề nghị được đổi tên nhưng chưa được giải quyết. Ở buổi làm việc đó, cán bộ tư pháp huyện hứa với mình là sẽ gửi công văn xin ý kiến Sở về trường hợp đổi tên của mình, nếu Sở đồng ý thì huyện sẽ đổi tên luôn cho mình còn nếu không thì họ sẽ gửi cho mình văn bản từ chối. Dù họ đã nói như thế nhưng khi mình hỏi thời hạn chờ giải quyết là bao lâu thì họ không trả lời. Trong nửa năm tiếp theo mình đã cùng người tư vấn pháp luật viết rất nhiều đơn kiến nghị và khiếu nại gửi đi khắp nơi cũng không được hồi âm thì mình đã phải sắp xếp công việc để về nhà gặp chủ tịch huyện. Trong quá trình làm việc đó, mình cũng được hứa hẹn sẽ cho mình văn bản trả lời vì sở đã phúc đáp văn bản trước đó, tuy nhiên, mình đã chờ rất lâu cũng không hề có một phản hồi nào cả. Cuối cùng, mình đã liên lạc với tất cả các bên liên quan để hỏi về việc giải quyết hồ sơ của mình thì cuối cùng họ cũng đồng ý cho mình được thay đổi tên.

Thời điểm mình quyết định làm hồ sơ thay đổi tên và chữ đệm, có rất nhiều người khuyên mình rằng đổi tên sẽ ảnh hưởng tới rất nhiều giấy tờ của mình khi phải chỉnh sửa, xác minh, chứng thực rất lằng nhằng. Còn mình thì nghĩ: tất cả những điều đó mình đều biết, mình đủ trình

độ và đủ khả năng hiểu là có rất nhiều giấy tờ mình cần phải cập nhật, xác minh sau khi thay đổi tên nhưng cái tên “cũ” đó gây ảnh hưởng quá nhiều đến cuộc sống của mình cho nên mình vẫn quyết tâm thay đổi cho bằng được. Việc có một cái tên phù hợp với ngoại hình thực sự rất cần thiết đối với mình.

Giờ mình đã có trong tay Tờ A4 sau bao gian truân, mình thấy rất hài lòng vì sự đấu tranh của bản thân. Hồi ấy khi đi làm, mình có đề nghị được sử dụng tên nội bộ và may mắn là được mọi người trong công ty hoàn toàn tán thành. Tuy vậy, mình vẫn rất áy ngại và cảm giác bản thân đang làm phiền các anh chị vì mọi người phải nhớ mình có thêm một tên khác nữa khi làm sổ sách, hay các chế độ phúc lợi cho mình. Điều ấy khiến mình tự ti và cảm thấy mình luôn gây phiền phức cho người khác. Mình cũng từ chối rất nhiều quyền lợi khác của mình chỉ vì cái tên như làm hộ chiếu, sử dụng dịch vụ của bảo hiểm y tế,... So với can thiệp y tế thì cái tên quan trọng với mình hơn nhiều. Vì các bộ phận trên cơ thể mình có thể giấu đi được nhưng cái tên của mình thì không có cách nào để giấu cả. Cái tên như là một thứ ám ảnh mình suốt bao nhiêu năm nay vậy. Trong cuộc sống hàng ngày, mọi người xung quanh vẫn sử dụng cái tên mình muốn được gọi và rất tôn trọng nó nhưng thực ra, trên giấy tờ của mình, cái tên đó đâu có hiện hữu.

Nếu có Luật chuyển đổi giới tính ở thời điểm mình đi đổi tên, chắc là việc đổi tên của mình đã không gian nan đến thế. Mình chỉ mong là Luật chuyển đổi giới tính ra đời sẽ có phần thủ tục nhanh gọn để thuận lợi cho những người thực sự đang cần tới nó như mình và các bạn khác trong cộng đồng.

Câu chuyện #5: CHUYỆN CỦA TÚ

#Batdaucohau

TÚ

Người chuyên giới nam

“Họ bắt mình phải mặc váy, nuôi tóc dài, cư xử thật “nữ tính” mà chẳng hề có một lời giải thích rằng tại sao mình phải làm như thế. Có một thời gian mình còn bị ba bạo hành còn mẹ thì bỏ đói.”

CHUYỆN CỦA TÚ

“Họ bắt mình phải mặc váy, nuôi tóc dài, cư xử thật “nữ tính” mà chẳng hề có một lời giải thích rằng tại sao mình phải làm như thế. Có một thời gian mình còn bị ba bạo hành còn mẹ thì bỏ đói...”

Xin chào mọi người, mình là Tú đến từ Gia Lai. Mình lên đây vừa muốn chia sẻ câu chuyện của chính mình cũng vừa mong được lắng nghe những câu chuyện từ các bạn khác trong cộng đồng.

Hành trình khám phá ra bản dạng giới của mình có thể nói là bắt đầu rất sớm. Ngay từ những ngày còn nhỏ, mình đã nhận thấy bản thân có những điểm không giống các bạn khác. Đến năm lên lớp 6, mình có thích thầm một bạn nữ. Nhưng lúc đấy mình còn quá ngây ngô và cũng chẳng hiểu thứ được gọi tình yêu nó thật sự là gì. Mang theo thứ cảm xúc còn nhiều dấu hỏi đó mình về kể cho ba mẹ nghe ngay tức thì. Cũng có thể coi như kể từ lúc đó mình bắt đầu come out và bước lên con đường đi tìm chính mình ha. Ban đầu có lẽ ba mẹ chỉ nghĩ đơn giản là mình quý mến bạn nữ đó nên mới nói vậy, nhưng sau khi nghe mình giải thích đó là kiểu tình yêu chứ không phải tình bạn thì bà mẹ bắt đầu giận dữ và phản ứng cực kì gay gắt. Mặc cho trước đó ba mẹ mình có biết và khá mến bạn ấy nhưng sau khi nghe mình nói vậy thì họ liền cấm đoán việc mình chơi với bạn và bảo mình không được thích con gái. Kể từ ngày đó ba mẹ chẳng còn để mình tự do lựa chọn cách ăn mặc như trước nữa. Họ bắt mình phải mặc váy, nuôi tóc dài, cư xử thật “nữ tính” mà chẳng hề có một lời giải thích rằng tại sao mình phải làm như thế. Có một thời gian mình còn bị ba bạo hành còn mẹ thì bỏ đói. Lúc đó mình còn quá nhỏ cần phải sống dựa vào gia đình nên cũng chỉ biết làm theo nhưng vẫn âm thầm phản kháng lại. Sau khi lên cấp ba mặc dù không bị kì thị ra mặt nhưng ít nhiều mình vẫn gặp một số khó khăn. Quy định của trường là nữ sinh phải bắt buộc mặc áo dài nhưng mình chỉ mặc khi ở nhà còn khi tới trường thì liền thay quần. Giáo viên cũng đã nhiều lần báo với ba mẹ nhưng rồi mình vẫn cứ hành động theo những gì bản thân mong muốn.

Hồi đó mình vẫn cứ nghĩ mình là lesbian cơ. Phải đến khi vào Sài Gòn mình mới được tiếp cận với nhiều kiến thức hơn. Và kể từ đó mình biết, mình là ai. Mình làm cộng tác viên cho ICS được 2 năm. Trong thời gian

đó mình được học tập, giao lưu, tiếp thu thêm nhiều điều mới lạ và rồi mình biết mình là một transguy. Kể từ khoảng 7, 8 năm trước đến giờ thì gia đình cũng đã chấp nhận và gọi mình là “thằng” rồi. Cứ có bạn gái là mình sẽ dắt về nhà ra mắt, bố mẹ mình cũng thương bạn ấy lắm. Mình không biết trong tâm ba mẹ có còn buồn phiền về mình hay không, nhưng ít ra mình đã cảm nhận được ba mẹ đang rất tôn trọng và tin yêu vào lựa chọn của mình.

Mặc dù bây giờ cả gia đình, bạn bè hay công việc, mọi người cũng đã dần chấp nhận con người mình và thoải mái với điều đó nhưng khi sử dụng các dịch vụ y tế - hành chính - công cộng mình vẫn sẽ gặp một số trở ngại. Ví dụ như lúc mình đi WC công, thì mình sẽ hơi bối rối không biết nên đi bên nào. Đi bên nữ thì các bạn nữ thường sợ hãi hét toáng lên, còn đi bên nam thì mình cảm thấy không an toàn. Đôi lúc sử dụng dịch vụ công một số người còn kì thị mình ra mặt, thái độ của họ rất không tốt và hỏi mình là nam hay nữ một cách rất mỉa mai. Nhiều khi họ còn hỏi một số vấn đề tế nhị như quen con gái rồi làm sao có con,...mặc dù chẳng thân thiết hay quen biết gì. Mình thật sự cảm thấy chẳng thoải mái khi gặp những trường hợp như thế. Nhưng mình may mắn được gia đình và người thân quen ủng hộ, còn người khác thì thôi, cứ lơ đi mà sống.

Trong chuyện tình cảm thật ra mình cũng còn nhiều nỗi lo. Đến hiện tại, mình đã trải qua nhiều mối tình với các bạn nữ dị tính. Nhưng cũng đã không ít lần tiễn người ta lên xe hoa về nhà chồng. Bảo không tổn thương thì là không phải, có ai chia tay mà không buồn chứ. Mình là người chuyển giới, còn các bạn mình từng yêu hầu như đều là người dị tính, họ vẫn sẽ yêu người dị tính nam hoặc một trans khác thôi. Mình cảm thấy những người chuyển giới sẽ gặp khó khăn nhiều trong chuyện quan hệ tình dục này, chuyện đi lâu dài đến mối quan hệ cam kết này, rồi còn chuyện làm sao để gia đình đối phương chấp nhận, việc được kết hôn và bảo hộ bởi pháp luật,... Mình thật sự có nhu cầu về một gia đình riêng của bản thân, có vợ cùng những đứa trẻ. Và mình cũng mong sao Dự thảo Luật chuyển đổi giới tính sớm được ban hành, để không chỉ mình mà còn nhiều bạn trans khác nữa được hưởng các quyền lợi mà pháp luật bảo hộ.

Cảm ơn các bạn đã lắng nghe câu chuyện của mình!

Câu chuyện #6:

**“TÔI LÀ MỘT PHỤ HUYNH,
LÀ ĐỒNG MINH CỦA CON MÌNH -
MỘT NGƯỜI CHUYỂN GIỚI NỮ”**

#Batdaucohan

Chị Trang

Phụ huynh của người chuyển giới nữ

“...Có lẽ nhờ tâm thế cởi mở ấy mà quá trình come out của con đã diễn ra thật tự nhiên, thậm chí con từng hồn nhiên tâm sự rằng: "Mẹ đừng mong đợi sẽ có cháu nội nhé, con không bao giờ lấy vợ sinh con dâu, mà con sẽ lấy chồng".

TÔI LÀ MỘT PHỤ HUYNH, LÀ ĐỒNG MINH CỦA CON MÌNH - MỘT NGƯỜI CHUYỂN GIỚI NỮ

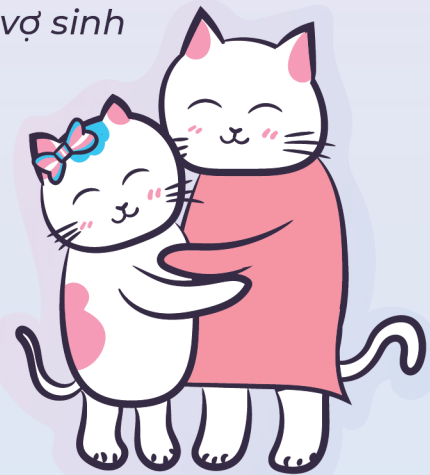
"...Có lẽ nhờ tâm thế cởi mở ấy mà quá trình come out của con đã diễn ra thật tự nhiên, thậm chí con từng hồn nhiên tâm sự rằng: "Mẹ đừng mong đợi sẽ có cháu nội nhé, con không bao giờ lấy vợ sinh con đâu, mà con sẽ lấy chồng"

Tôi là Trang. Tôi là một phụ huynh, là đồng minh của con mình - một người chuyển giới nữ. Tôi đã biết con khác biệt so với những cậu trai đồng trang lứa từ lâu, khi con chỉ thân thiết với các bạn gái, con xấu hổ và bẽn lẽn trước người bạn trai con thích để rồi ríu rít kể tôi nghe về những cảm xúc ấy.

"Hay là do hồi mang thai, mình đã mong có con gái nên bây giờ con mới thích làm con gái như này?" - Đó từng là câu hỏi luôn xoay vần trong đầu mỗi khi tôi nhìn con. Và dù không bao giờ dám đoán con, tôi vẫn không thể tránh khỏi sự bất ngờ. Có lẽ phụ huynh nào ở trong trường hợp như tôi cũng sẽ mang cảm giác ấy. Không ngạc nhiên sao được, khi đứa trẻ mình từng bế trên tay, mình từng hình dung ra bao viễn cảnh khi con trưởng thành, nay lại làm trái những điều tưởng như đã định sẵn.

Suốt một khoảng thời gian, tôi từng hy vọng khi con dậy thì, lượng hormone nam sẽ tăng lên và con có thể thay đổi. Nhưng khi con bước sang tuổi 12, tôi nhận ra những gì mình cần làm là để con tự do khám phá bản thân và đồng hành cùng con bằng cách chú ý nhu cầu, mong muốn của con. Do đặc thù về nghề nghiệp nên tôi cũng dành thời gian tìm hiểu, tham gia những buổi đào tạo liên quan đến kiến thức về giới. Có lẽ nhờ tâm thế cởi mở ấy mà quá trình come out của con đã diễn ra thật tự nhiên, thậm chí con từng hồn nhiên tâm sự rằng: *"Mẹ đừng mong đợi sẽ có cháu nội nhé, con không bao giờ lấy vợ sinh con đâu, mà con sẽ lấy chồng"*.

Từ khi xác định rằng mình sẽ sát cánh bên con, tôi luôn trăn trở làm sao để tạo ra không gian an toàn cho quá trình định giới của con. Tôi nói chuyện với giáo viên chủ nhiệm, nhờ cô lưu ý những trường hợp kỳ thị, phân biệt đối xử với cộng đồng; tôi kiên nhẫn giải thích với họ hàng cách con thể hiện giới là điều bình thường, quan trọng là con hạnh phúc.

Khi con học lớp 7, tôi đã thoải mái cho con sơn móng tay, dùng nước hoa hay mặc quần áo của mẹ, tôi cũng tin tưởng không vì thế mà con bỏ bê việc học vì con là một đứa trẻ rất thông minh và chăm chỉ. Vì vậy, cô giáo đội tuyển Văn của con từng không hiểu sao mẹ lại chiều con như thế. Tôi đã chia sẻ suy nghĩ của tôi với cô: " Tôi tin rằng nếu đứa trẻ được làm những điều khiến bản thân chúng vui vẻ, tự tin, được người lớn ủng hộ, đồng hành; chúng sẽ học hành tốt hơn, làm được nhiều điều hơn những gì người lớn biết về chúng, bởi khi ấy năng lượng của đứa trẻ được phát huy tối đa." Từ cuộc trò chuyện đó, cô giáo đã cởi mở hơn rất nhiều, thậm chí còn hứa với con tôi là nếu con đạt giải trong kỳ thi cấp thành phố, cô sẽ tặng bạn một món quà mà bạn ấy thích. Tôi biết những thay đổi không đến trong ngày một ngày hai, nhưng cuối cùng thì con cũng có được sự chấp nhận của gia đình và sự ủng hộ, đồng hành của nhiều bạn cùng lớp cũng như thầy cô.

Nhưng tôi hiểu rồi sẽ có lúc con không có ai bên cạnh để làm điểm tựa, và con sẽ phải tự bảo vệ mình trước sự kỳ thị, phân biệt đối xử. Trong lần đi công tác xa nhà và nhận được cuộc gọi từ con, tôi được biết con vừa bị chỉ trích và xúc phạm bởi các bạn lớp khác khi đang đi một mình. Con chỉ nói rằng mình buồn, chán vì bị trêu chọc, nhưng tôi hiểu con đã bị tổn thương và tủi thân khi phải một mình đối mặt với sự kỳ thị. Bình thường con luôn thể hiện sự mạnh mẽ của mình bằng cách lờ đi điều tiếng, tỏ ra là mình không quan tâm. Nhưng việc không có bạn bè bên cạnh, không có mẹ động viên kịp thời dường như đã chạm đến giới hạn chịu đựng của con.

Nhìn con cả ngày hôm ấy chỉ nằm trên giường mà không ăn uống gì, tôi không khỏi cảm thấy xót xa. Khi ấy, niềm mong muốn duy nhất của tôi là con có một cuộc sống bình thường như bao người, vì hiện giờ con chưa có nỗi lo cơm áo gạo tiền, nhưng chỉ riêng việc những người xung quanh nhìn nhận như nào đã là một vấn đề lớn với con. Tôi mong nhận thức của xã hội sẽ thay đổi theo hướng cởi mở hơn, để những người như con mình không bị nhìn theo hướng thương hại, mà được nhìn nhận với năng lực mà họ có, được bình đẳng tiếp cận với tất cả các cơ hội về y tế, giáo dục, việc làm...và trở thành những công dân có ích cho xã hội như bao người khác. Tôi cũng hy vọng Dự thảo Luật Chuyển đổi giới tính có thể được ban hành và sử dụng sớm, đặc biệt nhà nước nên bảo đảm yếu tố bình đẳng của dự thảo luật bằng việc loại bỏ quy định yêu cầu can thiệp y học bởi không phải người chuyển giới nào cũng có đủ điều kiện về kinh tế, sức khỏe để thực hiện can thiệp.

Câu chuyện #7:
**"GIA ĐÌNH CỦA MÌNH BÂY GIỜ
TUYỆT VỜI LẮM"**

#Batdaucohan

Kiên

Người chuyển giới nam

"Mẹ mình bảo với các bác họ hàng nhà mình rằng "nếu sau này nó có muốn lấy vợ em cũng sẽ tổ chức cho nó đám hoàng."

“GIA ĐÌNH CỦA MÌNH BÂY GIỜ TUYỆT VỜI LẮM”

“Mẹ mình bảo với các bác họ hàng nhà mình rằng "nếu sau này nó có muốn lấy vợ em cũng sẽ tổ chức cho nó đám hoàng.”

Mẹ đã nói với mình như thế. Bây giờ nhìn lại chặng đường đã qua, và trong hiện tại, mình càng cảm thấy bản thân may mắn và thêm trân trọng hạnh phúc mà cuộc đời đã trao tặng.

Bồi hồi nhớ lại thuở bé, mình đã từng nghĩ rằng mình là một đứa kỳ lạ vì chỉ thích chơi với con trai và trong bất cứ trò thể thao nào, cũng phải đứng nhất chứ không hề chịu thua kém bạn nam nào. Khi mới xem phim YES OR NO của Thái, mình còn nghĩ mình là người đồng tính nữ. Mãi tới sau này khi mạng Internet trở nên phổ biến và mình có cơ hội tìm hiểu thêm thông tin thì mình mới biết mình là người chuyển giới và kể từ ấy về sau, khao khát được là nam, vô tư được cư xử như một người nam luôn cháy bỏng trong mình.

Ôm trong lòng bí mật ấy, mình chưa bao giờ chính thức công khai bản thân với gia đình rằng “con là người chuyển giới” hay thổ lộ về việc mình yêu con gái.

Cho tới một hôm, tự nhiên chị cả gọi và bảo là "chị nghe nói em thích con gái. Đến cả bản thân chị đi ra ngoài xã hội rồi chị còn không chấp nhận, sao bố mẹ chấp nhận em".

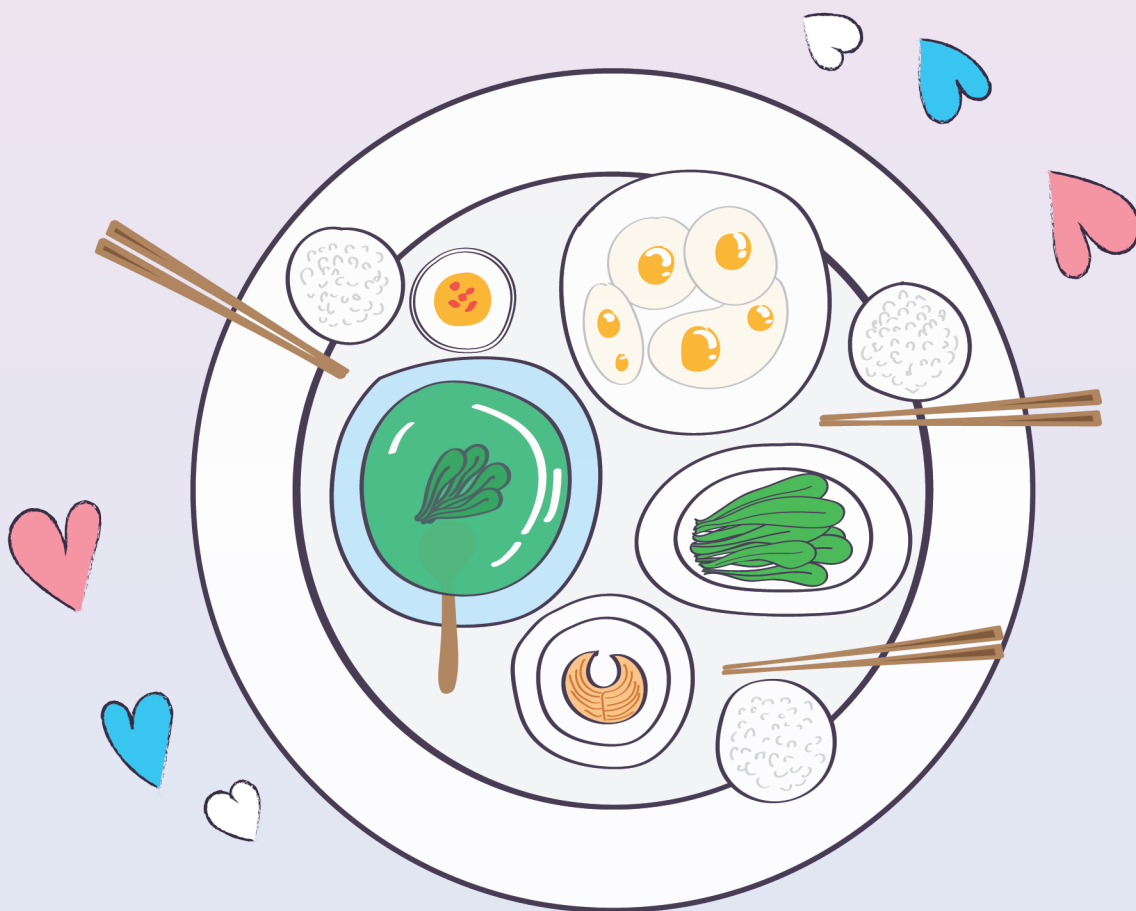
Dù lúc đó mình đã cắt tóc ngắn nhưng bố mẹ luôn bắt mặc quần áo con gái, mua váy vóc và bắt để tóc dài. Cho dù mình phản đối và những năm sau đó, bố mẹ vẫn tiếp tục cấm cản. Không những vậy, trong bất cứ bữa ăn gia đình nào, bố mẹ cũng than phiền khiến mình cảm thấy buồn khổ và không muốn về nhà trong một thời gian dài cho dù mình cũng đã xa nhà từ năm lớp 8.

Và một lần nữa, may mắn lại mỉm cười với mình khi người chị thứ hai lại trở thành người đồng minh thân thiết. Mình không hề biết rằng chị đã tìm hiểu từ bao giờ và bằng cách nào. Nhưng một ngày nọ, chị nói với bố mẹ mình rằng “ở ngoài xã hội nó cạnh tranh, nó mệt mỏi. Có mỗi nhà để nó về. Thì bố mẹ lúc nào cũng nói nó thế".

Rồi vô tình ở chỗ làm của mình, cũng có một chị là người đồng tính nữ, gia đình chị ấy bắt chị lấy chồng. Cuối cùng, chị ấy cũng đồng ý để làm vui lòng cha mẹ, nhưng khi về nhà chồng, chị ấy quậy nát gia đình bên chồng và được nhà chồng trả về nhà mẹ. Sau khi nghe mình kể câu chuyện ấy, rồi mẹ cũng ráng trấn an "nếu con mà như thế thì cứ nói với mẹ. Con như thế nào thì mẹ vẫn là mẹ của con mà." Mình chỉ im lặng thôi, không nói gì cả. Nhưng sau đợt đó gia đình mình cởi mở lắm. Mẹ mình bảo với các bác họ hàng nhà mình rằng "nếu sau này nó có muốn lấy vợ em cũng sẽ tổ chức cho nó đám hoàng."

Nghĩ lại chặng đường và những thử thách mình đã vượt qua, mình chỉ thấy nhẹ lòng và chậm rãi cảm nhận niềm hạnh phúc giản đơn trào dâng trong lòng đang thầm nói với mình rằng:

"GIA ĐÌNH CỦA MÌNH BÂY GIỜ TUYỆT VỜI LẮM".

Câu chuyện #8:

“CHẤP NHẬN VÀ HOÀN THIÊN MÌNH TỪNG NGÀY ĐÃ TẠO THÀNH MỘT BỨC TRANH MUÔN MÀU NHƯ LINH MACHA HIỆN TẠI”

#Batdaucohau

Linh Macha

Người chuyển giới toàn tính

“Mình đã từng bị quấy rối tình dục trong môi trường lao động. Lần đầu tiên gặp nhau, họ tưởng mình là gái thẳng. Nhưng sau khi nghe giọng nói của mình thì họ lại chuyển sang gạ gẫm, thậm chí còn động chạm quá mức. May mắn thay, nơi mình từng làm việc có quản lý văn minh nên chuyện cũng được giải quyết công bằng.”

CHẤP NHẬN VÀ HOÀN THIỆN MÌNH TỪNG NGÀY ĐÃ TẠO THÀNH MỘT BỨC TRANH MUÔN MÀU NHƯ LINH MACHA HIỆN TẠI

“Mình đã từng bị quấy rối tình dục trong môi trường lao động. Lần đầu tiên gặp nhau, họ tưởng mình là gái thẳng. Nhưng sau khi nghe giọng nói của mình thì họ lại chuyển sang gạ gẫm, thậm chí còn động chạm quá mức. May mắn thay, nơi mình từng làm việc có quản lý văn minh nên chuyện cũng được giải quyết công bằng.”

Để có được ngày hôm nay, được sống với con người thật, mình đã trải qua quãng thời gian học cách chấp nhận bản thân. Chà, quả là một chặng đường thú vị và thật hạnh phúc! Công bằng mà nói, mình đã cố gắng hết sức để trau dồi bản thân và thay đổi cuộc sống theo chiều hướng tích cực hơn, trưởng thành hơn. Mình tin rằng, khi đã chứng minh được bản thân là người có ý chí quyết tâm và nỗ lực vì chính mình, thì dù có khen chê thế nào đi chăng nữa, mình vẫn luôn cảm thấy tự hào và đúng đắn.

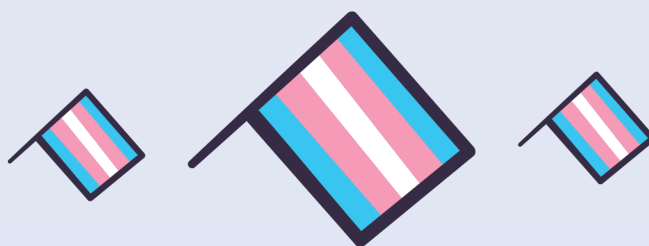
Tham gia các chương trình của hội LGBT Nam Định như các buổi offline, Viet Pride và rất nhiều hoạt động khác đã giúp mình làm quen với giới tính thật của mình. Dần dần mình chấp nhận việc mọi người xung quanh gọi mình với danh xưng mới và điều ấy thực sự thú vị và vui lắm. Với mình, việc comeout với gia đình cũng diễn ra khá suôn sẻ. Bên cạnh đó thì không thể thiếu được những câu chuyện và hiểu lầm nhỏ nhỏ không thể tránh khỏi khi kết nối và làm quen với những người bạn mới lạ. Tất cả những mảnh ghép ấy, bắt đầu từ việc làm quen, sau đó là chấp nhận và hoàn thiện mình từng ngày, đã tạo thành một bức tranh muôn màu như Linh Macha hiện tại.

Không biết có phải do bản thân quá mạnh mẽ, không dễ để người khác bắt nạt. Hay là do thành phố Nam Định - nơi mình ở cũng không quá xô bồ, mà mình chưa từng rơi vào cảnh bị bắt nạt, kỳ thị hay phân biệt đối xử nặng nề. Nhưng, mình đã từng bị quấy rối tình dục trong môi trường lao động. Lần đầu tiên gặp nhau, họ tưởng mình là gái thẳng. Nhưng sau khi nghe giọng nói của mình thì họ lại chuyển sang gạ gẫm, thậm chí còn động chạm quá mức. May mắn là, nơi mình từng làm việc có quản lý văn minh nên chuyện cũng được giải quyết công bằng.

Với cộng đồng người chuyển giới chúng mình thì có lẽ can thiệp y tế là một trong những lưu ý quan trọng và hay được bàn tới nhất. Bản thân mình chưa can thiệp cũng như chưa dành quá nhiều sự quan tâm đến can thiệp y tế. Cũng vì lý do này mà mình chưa gặp bất kỳ khó khăn nào khi thực hiện các thủ tục hành chính hoặc dịch vụ công.

Bản thân là người đã comeout và có tìm hiểu qua về can thiệp y tế, mình sẽ cảm thấy rất tuyệt nếu như có 1 người bên cạnh để tham khảo và lắng nghe tư vấn. Nhưng hiện tại trong giới thì các anh chị em cũng chỉ truyền tai nhau thông tin, hoặc đăng tải thắc mắc lên các hội nhóm để cùng nhau tham khảo. Qua đây thì mình mới nhận ra rào cản lớn trong vấn đề này là thông tin xác thực chưa nhiều, nguồn tiếp cận trong giới còn hạn chế. Ngoài ra thì những địa điểm tham vấn đáng tin cậy cho cộng đồng cũng chưa được chia sẻ rộng rãi và chính thức. Come out hay can thiệp y tế thì đều là những dấu mốc quan trọng. Vì vậy nếu có người tham vấn thì chúng ta sẽ không rơi vào cảnh bối rối vô định trước sự tràn lan thông tin về can thiệp y tế.

Thật lòng mà nói, bối rối và tự ti cũng chính là cảm giác của mình khi biết rằng người chuyển giới tại Việt Nam chưa được phép thay đổi được giới tính trên giấy tờ. Vì vậy, ban hành luật pháp hay đẩy nhanh tiến trình của dự thảo luật CĐGT để bảo vệ cộng đồng người chuyển giới là rất cần thiết. Bên cạnh đó, mình mong muốn mỗi tỉnh thành đều có 1 tổ chức tham vấn tâm lý và giải quyết, hỗ trợ những thắc mắc cho các anh chị em trong giới, ví dụ giúp cộng đồng hiểu hơn về giới tính, come out như thế nào để cha mẹ và gia đình không sốc quá, thể trạng người như thế này nên dùng phương pháp can thiệp y tế nào cho an toàn,...v.v. Mọi công dân đều có quyền mưu cầu hạnh phúc vì vậy mong đất nước ta tạo điều kiện để người trong cộng đồng như mình được hạnh phúc hơn trong chính đất nước này.

Câu chuyện #9:

“CỘNG ĐỒNG LGBTQ+ SẼ PHÁT TRIỂN VÀ CỐNG HIẾN VÔ CÙNG LỚN SAU KHI LUẬT ĐƯỢC BAN HÀNH VÀ CÓ MỘT HÀNH LANG PHÁP LÝ ĐỦ MẠNH ĐỂ BẢO VỆ HỌ PHÁT TRIỂN”

#Batdaucohau

Hân

Người chuyển giới nữ

“Từ ngày nhận ra con người thật của mình tôi như được tiếp thêm nhựa sống, tôi hạnh phúc khi được là chính mình...Dù đến giờ tôi vẫn sử dụng vở bọc nam khi ở bên ngoài. Tuy nhiên, mỗi khi ở nhà tôi thường mặc đồ nữ trong phòng riêng - nơi tôi được sống là chính mình thoải mái nhất.”

“CỘNG ĐỒNG LGBTIAQ+ SẼ PHÁT TRIỂN VÀ CỐNG HIẾN VÔ CÙNG LỚN SAU KHI LUẬT ĐƯỢC BAN HÀNH VÀ CÓ MỘT HÀNH LANG PHÁP LÝ ĐỦ MẠNH ĐỂ BẢO VỆ HỌ PHÁT TRIỂN”

“Từ ngày nhận ra con người thật của mình tôi như được tiếp thêm nhựa sống, tôi hạnh phúc khi được là chính mình...Dù đến giờ tôi vẫn sử dụng vỏ bọc nam khi ở bên ngoài. Tuy nhiên, mỗi khi ở nhà tôi thường mặc đồ nữ trong phòng riêng - nơi tôi được sống là chính mình thoải mái nhất.”

Tôi là Ngọc Hân, tôi sinh ra và lớn lên tại một gia đình truyền thống, cùng sống với ba mẹ và ông bà tại thành phố Hồ Chí Minh. Từ bé, tôi rất mê mẩn những tấm vải co giãn và sử dụng chúng quấn quanh người thay cho những chiếc váy ôm sát cơ thể. Có đôi lần tôi bị ông nội phát hiện, ông tỏ vẻ không đồng ý lắm về hành động trên tuy nhiên không quá gay gắt. Sở thích ấy dần lớn lên theo tôi, vào những năm học cấp 3, tôi chỉ nghĩ sở thích ấy thuộc dạng đảo trang (cross-dressing), nhìn các bạn nữ trong bộ áo dài truyền thống khiến ước mơ của tôi ngày càng cháy bỏng. Vào năm nhất đại học, tôi đã tự tay mua cho mình một bộ áo dài. Đến tận đầu năm ba đại học, nhờ tham gia một nhóm chat với các chị chuyển giới nữ, các chị đã giúp tôi nhận ra bản dạng giới của mình.

Từ ngày nhận ra con người thật của mình tôi như được tiếp thêm nhựa sống, tôi hạnh phúc khi được là chính mình. Tôi bắt đầu học trang điểm và mua thêm nhiều váy áo để mặc khi có những buổi đi chơi cùng với bạn bè. Mặc dù đến giờ tôi vẫn sử dụng vỏ bọc nam bên ngoài. Tuy nhiên, mỗi khi ở nhà tôi thường mặc đồ nữ trong phòng riêng - nơi tôi được sống là chính mình thoải mái nhất.

Vốn là một người mạnh mẽ và ít quan tâm đến những lời gièm pha, bàn tán của những người xung quanh, tôi luôn quan niệm chỉ có gia đình là quan trọng nhất, còn những người khác ngoài chê bai và dị nghị họ chẳng giúp được gì trong cuộc sống của tôi cả. Những khó khăn hiện nay khi sống với bản dạng giới là nữ thì không có quá nhiều do tôi chưa quyết định công khai hoàn toàn với gia đình và xã hội. Một phần tôi muốn khi công khai sống với bản dạng giới nữ là lúc tôi có thể độc lập hoàn toàn về mặt tài chính.

Hiện nay tôi chỉ có một mục tiêu duy nhất là phát triển bản thân, cho nên việc học và trang bị những kiến thức chuyên môn là điều tiên quyết nhất hiện nay.

Hiện chuyên ngành chính của tôi là dược, do đó tôi nhận thấy các phác đồ hướng dẫn điều trị hormone chuyển giới cho cộng đồng còn chưa được thống nhất. Thêm vào đó, các bạn sinh viên và thậm chí thầy cô dạy về Y còn thiếu kiến thức về bản dạng giới và xu hướng tính dục, do đó tư duy của họ về đa dạng tính dục còn lạc hậu và chưa cởi mở. Những điều trên dẫn đó vô vàn những khó khăn cho cộng đồng người chuyển giới nói riêng và cộng đồng LGBTI+ nói chung khi tiếp cận thăm khám y tế.

Theo tôi thì sự thay đổi cần nên đi từ thượng tầng xuống, ví dụ ở đây là Bộ Y tế cần nên ban hành những quy chế hướng dẫn về việc khám chữa bệnh dành cho cộng đồng người chuyển giới. Chính sự tác động từ thượng tầng thì mới đủ sức thay đổi tư duy thủ cựu tồn tại bấy lâu từ nhân viên y tế đối với người chuyển giới khi họ đi khám chữa bệnh, tiến hành xử phạt nếu có sự kỳ thị đối cộng đồng LGBTI+. Thêm vào đó, nên có những biện pháp siết chặt về kê đơn và sử dụng thuốc hormone, đưa nó vào danh mục bào hiểm y tế để những người khó khăn trong cộng đồng dễ dàng tiếp cận hơn.

Cho phép đăng kí kết hôn cho cộng đồng LGBTI+ sẽ tác động tích cực lên xã hội, các cặp đôi sẽ dễ dàng làm khai sinh cho con của họ, khi trẻ có khai sinh thì mới nhận được các phúc lợi xã hội. Các kỳ thi tuyển dụng công nhân viên chức khối nhà nước và các kỳ thi tuyển dụng nhân sự ở các công ty, tập đoàn khối tư nhân nên chú trọng bảo vệ nhân quyền và đối xử bình đẳng giữa các nhóm người trong xã hội (hợp giới và chuyển giới, dị tính và đa dạng tính dục). Siết chặt chế tài và xử lý các hành vi lăng mạ hoặc xúc phạm cộng đồng LGBTI+. Bên cạnh đó theo tôi, cộng đồng LGBTI+ nên xin con nuôi sẽ tốt hơn, việc ấy vừa nhân văn và cũng giúp xã hội giảm những gánh nặng và khó khăn, giúp các bậc làm cha mẹ giảm đi gánh nặng tài chính rất lớn từ việc thụ tinh nhân tạo. Song song đó, trẻ được nhận nuôi về cũng phát triển toàn diện do nhận được tình yêu thương từ các bậc cha mẹ.

Cộng đồng LGBTI+ là một cộng đồng đa dạng và có rất nhiều nhân tài. Tôi tin rằng, khi một sự nhập nhằng được lấy đi, giống như việc một lò xo lâu ngày bị nén chặt lại và bật lên khi lấy đi vật đè nặng lên nó; nó sẽ bật lên rất cao. Cộng đồng LGBTI+ cũng như vậy, họ sẽ phát triển và cống hiến vô cùng lớn sau khi luật được ban hành và có một hành lang pháp lý đủ mạnh để bảo vệ họ phát triển.

**Câu chuyện #10:
“NHỮNG BẮT ĐẦU CÓ HẬU CỦA
JOSEPH”**

#Batdaucohau

Joseph

Người chuyên giới nam dị tính

“Đối với tôi, hôn nhân và việc tổ chức đám cưới như là 1 lời cam kết bền vững với chuyện tình cảm của chúng tôi, là sự tự hào vì được công nhận là một người bình thường, có cuộc sống bình thường như bao cặp đôi dị tính khác.”

NHỮNG BẮT ĐẦU CÓ HẬU CỦA JOSEPH

“Đối với tôi, hôn nhân và việc tổ chức đám cưới như là 1 lời cam kết bền vững với chuyện tình cảm của chúng tôi, là sự tự hào vì được công nhận là một người bình thường, có cuộc sống bình thường như bao cặp đôi dị tính khác.”

Vào năm 2008, khi mà Internet còn khá mới mẻ với tôi, tôi đã truy cập vào một website có tên là Les King. Sau khi tìm hiểu định nghĩa, đọc những câu chuyện của người đi trước và xem những bộ phim liên quan tới chủ đề LGBTQIA+ trên website, tôi đã nhận ra rằng mình thuộc nhóm Trans Guy.

Năm lớp 10, tôi tự cắt tóc và có tâm sự với mẹ là tôi thích con gái, nhưng bố mẹ tôi phản đối gay gắt, bạo hành ngôn từ và dọa dẫm, tịch thu điện thoại của tôi. Lên đại học, tôi come out lần nữa, cũng không được gia đình chấp thuận. Trước khi cưới 1 tháng, gia đình tôi phản đối dữ dội, tôi bỏ nhà đi, quyết tâm vào Sài Gòn tổ chức lễ cưới. Và cuối cùng gia đình tôi cũng đã dần chấp nhận việc tôi là Người chuyển giới và đồng ý tới tham dự lễ cưới của tôi. Bên phía gia đình vợ tôi thì ngược lại, do vợ tôi đã come out từ cấp 2 nên việc chấp nhận tôi khá dễ dàng.

Tôi và vợ tôi đã quen nhau khoảng 3 năm, làm đám cưới được hơn 1 năm. Khoảnh khắc tôi thấy đáng nhớ nhất trong cuộc đời có lẽ là những khoảnh khắc này:

1- Lần đầu tiên có người con gái (dị tính) chấp nhận tình cảm của tôi và hết sức thông cảm cho việc tôi là Người chuyển giới nhưng cả hai lại không được gia đình chấp nhận, lúc đó chúng tôi 20 tuổi.

2- Cuối cùng, sau 10 năm nung nấu ý định phẫu thuật ngực, khi chuẩn bị đủ tiền, vào chính ngày sinh nhật năm 24 tuổi tôi đã trốn nhà, tạm nghỉ việc 1 tuần để thực hiện ước muốn đó tại Hà Nội.

3- Tất cả gia đình, họ hàng, bạn bè, đồng nghiệp đều ủng hộ và tới tham dự lễ cưới của tôi mặc dù trước đó tôi bị chính gia đình mình kỳ thị giới tính nặng nề. Và lễ cưới ấy giống như là 1 lời cam kết bền vững cho chuyện tình cảm của chúng tôi, là sự tự hào vì được công nhận là một người bình thường, có cuộc sống bình thường như bao cặp đôi khác.

Đối với tôi, hôn nhân và việc tổ chức đám cưới như là 1 lời cam kết bền vững với chuyện tình cảm của chúng tôi, là sự tự hào vì được công nhận là một người bình thường, có cuộc sống bình thường như bao cặp đôi dị tính khác. Tuy nhiên, chúng tôi chưa thể đăng ký kết hôn do chưa có luật. Việc không thể đăng ký kết hôn như vậy, chúng tôi sẽ không có lựa chọn nào khác ngoài việc nếu có con (bằng phương pháp can thiệp) sẽ chỉ để tên được 1 người là mẹ, còn bản thân tôi - Người chuyển giới nam sẽ không được công nhận quyền làm Cha đứa trẻ (vì xã hội chỉ công nhận là Mẹ theo giới tính sinh học của tôi). Ngoài ra, khi chúng tôi có tài sản trong thời gian chung sống cũng không được Pháp luật bảo hộ theo luật Hôn nhân.

Về vấn đề tài sản trong hôn nhân. Nếu có tài sản chung, tôi thấy cả hai đều phải có trách nhiệm gìn giữ, bảo quản và chăm lo hơn cho cuộc sống gia đình, đặc biệt sẽ có sự gắn kết hơn trong cuộc sống. Quá trình đăng ký tài sản chung tôi chưa trải nghiệm nhiều vì phần lớn đều là tài sản không có giá trị quá cao, chúng tôi sẽ thống nhất để tên người mua là người thanh toán, đa số tôi sẽ chọn để tên vợ tôi vì tên khai sinh của tôi quá nữ tính.

Tôi rất muốn Bộ luật chuyển đổi giới tính được ban hành. Tôi nghĩ thời điểm thích hợp để ban hành luật là trong khoảng thời gian năm 2023 đến năm 2030. Khi Luật chuyển đổi giới tính được thông qua, người chuyển giới sẽ có thể được thể hiện quyền trong nhiều lĩnh vực, từ y tế, giáo dục, dịch vụ công và xa hơn là sự kỳ thị trong xã hội sẽ phần nào bị đóng băng lại.

Cảm ơn các bạn đã theo dõi câu chuyện!

Câu chuyện #11: CÂU CHUYỆN CỦA KARSON

#Batdaucohau

Karson
Transgender man

"Ở ngoài kia người ta không chấp nhận con, giờ ba mẹ là người thân thuộc nhất mà không chấp nhận con nữa, vậy thì con sẽ trở thành cái gì của xã hội? Ba mẹ hiểu con là người tốt, nhà mình đó giờ không có gì xấu xa hết nên con không có gì phải sợ. Ai nói gì mặc kệ, con cứ sống, miễn sao con thấy hạnh phúc, và đừng làm gì tổn thương người khác và đừng làm gì xấu cho xã hội."

CÂU CHUYỆN CỦA KARSON

"Ở ngoài kia người ta không chấp nhận con, giờ ba mẹ là người thân thuộc nhất mà không chấp nhận con nữa, vậy thì con sẽ trở thành cái gì của xã hội? Ba mẹ hiểu con là người tốt, nhà mình đó giờ không có gì xấu xa hết nên con không có gì phải sợ. Ai nói gì mặc kệ, con cứ sống, miễn sao con thấy hạnh phúc, và đừng làm gì tổn thương người khác và đừng làm gì xấu cho xã hội."

May mắn lớn nhất của tôi trên hành trình được là chính mình là có một gia đình tuyệt vời. Từ nhỏ, tôi rất thích mặc đồ con trai, cũng thường xuyên thể hiện cá tính của bản thân. Năm cuối đại học là một cột mốc đáng nhớ của tôi. Khi ấy, tôi chính thức cắt đi mái tóc dài gần như đã luôn đồng hành với mình hơn 20 năm qua. Khi biết điều ấy, ba mẹ tôi cũng có chút buồn bã. Tuy nhiên hai tháng sau ba tôi đã chủ động gọi tôi lại và nói: "Ở ngoài kia người ta không chấp nhận con, giờ ba mẹ là người thân thuộc nhất mà không chấp nhận con nữa, vậy thì con sẽ trở thành cái gì của xã hội? Ba mẹ hiểu con là người tốt, nhà mình đó giờ không có gì xấu xa hết nên con không có gì phải sợ. Ai nói gì mặc kệ, con cứ sống, miễn sao con thấy hạnh phúc, và đừng làm gì tổn thương người khác và đừng làm gì xấu cho xã hội." Tôi vô cùng ngỡ ngàng vì những lời ba nói. Tôi biết để nói ra được những lời như thế là một việc vô cùng khó với ông. Bởi ba tôi vốn là một người rất khó tính và ba mẹ đều làm trong các cơ quan Nhà nước. Với họ, thể diện là một điều rất là quan trọng. Chính tình thương của cha tôi, sự ấm áp của mẹ tôi đã bảo vệ tôi khỏi những lời gièm pha tiêu cực. Dần dần ba mẹ tôi cũng mặc kệ những lời nói tiêu cực từ người khác. Lời dạy của ba ngày ấy hiện đã khắc sâu vào tâm trí và luôn là kim chỉ nam trong cuộc sống của tôi. Tôi trở thành một người lạc quan và nhìn nhận mọi thứ theo hướng tích cực. Thế giới ngày nay dần văn minh và hiện đại hơn và mọi thứ cũng sẽ dần thay đổi. Tôi chọn tin vào bản thân mình và tin vào sự tử tế.

Hiện tại tôi đang làm tại một ngân hàng ở Thành phố Hồ Chí Minh. Môi trường làm việc của tôi bây giờ chuyên nghiệp, có đồng nghiệp vô cùng cởi mở về những vấn đề trong cộng đồng LGBTI+. Mọi người quan tâm nhiều hơn tới việc bạn làm được gì cho tổ chức và công việc bạn làm ra hiệu quả đến đâu. Trong ngân hàng tôi làm việc, chúng tôi vẫn phải mặc đồng phục, có lần tôi được phát đồng phục nữ dựa trên

giấy tờ tùy thân khi đăng kí hồ sơ nhân viên. Sau đó, tôi đã trực tiếp đến Phòng Nhân sự và đề nghị được đổi và mặc đồng phục nam. Khi ấy, chị làm nhân sự cũng hiểu ra, chị đã xin lỗi và đồng ý cấp đồng phục nam cho tôi. Từ câu chuyện trên tôi muốn truyền tải đến mọi người rằng thế giới bây giờ là thế giới phẳng, thế giới của sự cởi mở và thay đổi rất nhanh cho nên bạn muốn gì, cần gì hãy thử chia sẻ và nói ra với công ty hoặc tổ chức nơi bạn làm việc về những mong muốn của bản thân. Chính sự giao tiếp rõ ràng và với mục đích thiện chí, tôi tin rằng mọi người sẽ lắng nghe và cảm thông cho chúng ta. Nếu sau khi nói ra, bạn vẫn không được lắng nghe và tôn trọng, tôi nghĩ môi trường đó không phải là một môi trường tích cực và phù hợp để phát triển. Các bạn hãy thử mạnh dạn và chủ động tìm kiếm nơi làm việc mới phù hợp và tôn trọng bạn. Công việc bây giờ rất nhiều, chỉ sợ mình không đủ năng lực để hoàn thành thật tốt thôi.

Trong chuyện tình cảm, tôi có niềm tin rằng không quan trọng bạn là người hợp giới hay chuyển giới, điều quan trọng nhất trong các mối quan hệ là sự tôn trọng và thấu hiểu lẫn nhau. Tôi và bạn gái của tôi có rất nhiều sự khác biệt về văn hoá và vùng miền, tuy nhiên không vì thế mà chúng tôi bỏ cuộc. Chúng tôi thường hay ngồi lại nói chuyện, phân tích cho nhau hiểu và tìm kiếm hướng giải quyết cho các mâu thuẫn trong mối quan hệ. Ngoài ra, tôi cũng muốn nhắc mọi người đừng mãi nghĩ quá nhiều cho người khác mà quên đi yêu thương chính bản thân mình. Tôi rất vui vì chuyện tình cảm hiện giờ của mình diễn ra khá thuận lợi, tôi và bạn gái rất yêu thương nhau và hiểu cho những khó khăn mà cả hai đang phải đối diện. Chúng tôi có cùng nhau lên kế hoạch cho việc comeout với ba mẹ cô ấy, chúng tôi động viên nhau chăm chỉ làm việc và cùng nhau làm nên tài sản, gầy dựng công việc kinh doanh riêng của hai đứa. Tôi thấy rằng, khi chúng tôi có thành công nhất định thì người nhà bạn gái tôi sẽ tin tưởng tôi hơn.

Gia đình của bạn gái tôi đang sống ở quê nên hiện tại vẫn chưa biết về mối quan hệ của chúng tôi. Tuy nhiên, họ hàng cô ấy ở thành phố thì đã biết, may mắn rằng họ đều khá thoáng và rất ủng hộ mối quan hệ của chúng tôi. Chúng tôi cũng từng nghĩ tới kịch bản nếu ba mẹ cô ấy không chấp nhận tình yêu của hai đứa. Nhưng chúng tôi cũng không quá bi quan, chúng tôi tin rằng mọi chuyện sẽ được giải quyết ổn thoả nếu các bên tìm được nguyên nhân tại sao và đưa ra được hướng giải quyết hợp lý. Vì tình yêu thương dành cho nhau, chúng tôi sẽ không dễ dàng mà từ bỏ.

Tôi có nghe tới Dự thảo Luật Chuyển đổi giới tính. Theo tôi thì chúng ta

nên học hỏi cách các nước phương Tây về cách bảo mật giới tính và thông tin công dân, thêm vào đó ở mục giới tính nên bổ sung thêm ô “khác”. Ngoài ra, về lĩnh vực y tế, nên có những phòng khám chuyên môn để hỗ trợ cho cộng đồng người chuyển giới, song song đó cũng cần thực hiện tốt công tác nâng cao nhận thức về giới cho tất cả mọi người. Việc được pháp luật bảo hộ về hôn nhân cho cộng đồng LGBTI+ là một bước ngoặt lớn để cho mọi người trong cộng đồng tự tin hơn và đồng thời được hưởng những quyền và nghĩa vụ, có trách nhiệm hơn trong hôn nhân. Từ đó tạo ra sự an tâm để các bạn trong cộng đồng làm việc và phát triển.

Trăn trở cuối cùng của tôi là tại sao các chương trình, sự kiện trong cộng đồng LGBTI+ chưa thể truyền thông và quảng bá rộng rãi đến cho cộng đồng người hợp giới - dị tính. Chúng ta kêu gọi sự đa dạng trong cuộc sống thì theo tôi nghĩ những chương trình và sự kiện của cộng đồng cũng cần được mở rộng và thông tin rõ ràng đến cho các bạn hợp giới - dị tính là các chương trình và sự kiện không chỉ giới hạn trong cộng đồng mà còn mở rộng chào đón tất cả mọi người. Từ chính những hành động trên tôi tin rằng, khi chính cộng đồng chúng ta mở rộng sự kết nối thì mọi người sẽ dần hiểu chúng ta hơn, cởi mở hơn và bình đẳng hơn.

Câu chuyện #12: CÂU CHUYỆN CỦA NGỌC ANH

#Batdaucohau

Ngọc Anh
Người chuyển giới nam

“Thủ tục khai giấy khai sinh của bé nhà mình chỉ có tên mẹ hay quá trình nhập hộ khẩu cũng bất cập và rườm rà. Tụi mình không được hưởng trợ cấp, bảo hiểm thai sản, cũng không được giảm trừ gia cảnh thuế thu nhập cá nhân mặc dù cả hai đều là những công dân nghiêm túc.”

CÂU CHUYỆN CỦA NGỌC ANH

“Thủ tục khai giấy khai sinh của bé nhà mình chỉ có tên mẹ hay quá trình nhập hộ khẩu cũng bất cập và rườm rà. Tụi mình không được hưởng trợ cấp, bảo hiểm thai sản, cũng không được giảm trừ gia cảnh thuế thu nhập cá nhân mặc dù cả hai đều là những công dân nghiêm túc.”

Xin chào các độc giả của TỜ A4! Mình là Ngọc Anh và mình là người chuyển giới nam. Mình đã lập gia đình và hiện đang sinh sống và làm việc tại Hà Nội.

Sinh ra và lớn lên ở một vùng nông thôn nên hành trình tìm hiểu bản thân, bản dạng giới và xu hướng tính dục của mình không hề dễ dàng. Cũng giống như các bạn khác, ban đầu mình cũng nhầm lẫn mình là đồng tính nữ do năm lớp 7 là lúc mình nhận ra mình có cảm xúc đặc biệt với những bạn nữ khác. Thông tin về LGBT ở nông thôn vào những năm 2004-2005 thì rất hạn chế, và thông tin xuyên tạc rất nhiều. Mãi cho tới những năm học đại học, được biết đến 6+ mình mới tìm hiểu và đào sâu các khái niệm về đa dạng giới, bản dạng giới. Đó cũng là lúc mình nhận ra bản thân là một người chuyển giới nam.

Năm 2021, mình và vợ mình đã đưa ra quyết định bước ngoặt là sinh em bé bằng phương pháp IVF. May mắn cho hai đứa, bố mẹ vợ mình rất thương và thấu hiểu con. Khi về thưa chuyện với gia đình vợ, bố nói một câu làm mình cảm động và nhớ mãi "Bố không quan tâm người ngoài nói thế nào, bố chỉ quan tâm các con". Sau này, mình mới tìm hiểu thêm thông tin về hormone qua trang FTM VN và bắt đầu sử dụng thuốc thời gian gần đây.

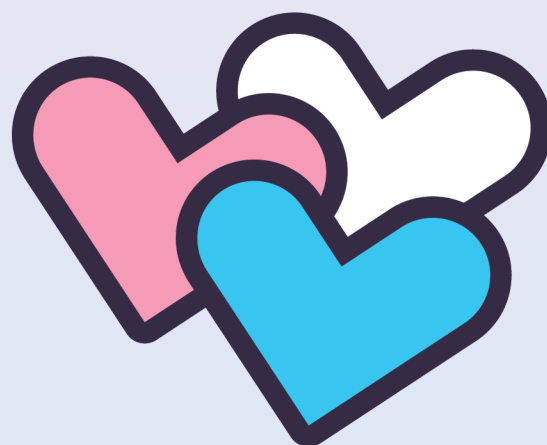
Quá trình come out của mình với gia đình cực kỳ khó khăn. Mình xuất thân từ nông thôn, bố mất sớm nên mẹ mình bất đắc dĩ rơi vào cảnh "mẹ đơn thân". Áp lực phải nuôi dạy 3 chị em nên người và trưởng thành bình thường như các bạn nữ khác không chỉ dồn lên lưng mẹ, mà còn khiến mình rơi vào trạng thái vô cùng bối rối và lạc lõng. Những năm tháng đi học, mình chịu sự phân biệt đối xử từ phía giáo viên chủ nhiệm và nhà trường. Họ biết mình khác biệt nên cũng để ý mình nhiều hơn. Mình đã từng bị hạ hạnh kiểm xuống trung bình chỉ vì vắng mặt trong

một buổi đi lao động tại trường. Nhưng thay vì đưa ra giải thích chính đáng, cô lại nói rằng đánh giá như vậy để động viên và giúp mình tiến bộ hơn. Lúc đó mình chỉ biết im lặng và chấp nhận. Năm cấp 3 là lúc mình cảm thấy thoải mái và được lắng nghe khi chơi rất thân với một bạn nữ. Những người lớn lại hiểu nhầm và ngăn cấm tụi mình chơi với nhau. Tất cả những chuyện xảy ra như vậy lại càng khiến mình không bộc lộ bản thân vì lo sợ gia đình bị dị nghị và bạn bè xung quanh xa lánh. Đỉnh điểm là năm 23 tuổi khi mình come out với mẹ và gia đình xảy ra chiến tranh lạnh. Từ chuyện sinh hoạt hàng ngày đến chuyện công việc, gia đình như lấy chồng sinh con đều là những áp lực vô hình đè lên vai mình suốt nhiều năm.

Sau này khi đi phỏng vấn, mình cũng phải chịu đựng sự đánh giá và gây khó khăn từ phía ban tuyển dụng chỉ vì ngoại hình và con người của mình. Khi thực hiện các thủ tục hành chính cũng vậy. Tuy không nhận về những cái nhìn đánh giá hay kỳ thị nhưng mình cũng gặp khá nhiều trở ngại. Điển hình là quá trình đăng ký CMND; đổi tên, phải trải qua nhiều lần bị từ chối và xuất trình thêm rất nhiều giấy tờ chứng minh thì thủ tục của mình mới được chấp nhận. Thủ tục khai giấy khai sinh của bé nhà mình chỉ có tên mẹ hay quá trình nhập hộ khẩu cũng bất cập và rườm rà. Tụi mình không được hưởng trợ cấp, bảo hiểm thai sản, cũng không được giảm trừ gia cảnh thuế thu nhập cá nhân mặc dù cả hai đều là những công dân nghiêm túc.

Là một người đã từng chật vật rất nhiều trong quá trình tìm hiểu và học hỏi kiến thức về giáo dục giới tính, đa dạng tính dục,..., mình hiểu tầm quan trọng của việc cởi mở đón nhận tri thức và nâng cao nhận thức về bản thân. Bên cạnh những trải nghiệm của bản thân ra thì mình cũng có kinh nghiệm hoạt động trong mạng lưới của CSAGA. Vì vậy, mình cho rằng giáo dục giới tính cơ bản thì phù hợp với các bạn lớp 3, kiến thức về đa dạng giới thì phù hợp với các bạn cấp 2. Hi vọng những kiến thức này sẽ sớm được phổ cập và lồng ghép vào các chương trình học, giáo dục,...

Cảm ơn các bạn đã lắng nghe!

Câu chuyện #13:

**“ĐÂY RỒI! ĐÂY CHÍNH LÀ TÊN GỌI
BẢN DẠNG GIỚI CỦA BẢN THÂN MÀ
MÌNH LUÔN TÌM KIẾM!”**

#Batdaucohau

RỒ

Người phi nhị nguyên

“Với mình cái tên đóng vai trò rất quan trọng vì nó giúp mình không những có thêm được sự tự tin, tự hào hơn khi được là chính mình mà còn phù hợp hơn với bản dạng giới của mình.”

ĐÂY RỒI! ĐÂY CHÍNH LÀ TÊN GỌI BẢN DẠNG GIỚI CỦA BẢN THÂN MÀ MÌNH LUÔN TÌM KIẾM!

“Với mình cái tên đóng vai trò rất quan trọng vì nó giúp mình không những có thêm được sự tự tin, tự hào hơn khi được là chính mình mà còn phù hợp hơn với bản dạng giới của mình.”

Xin chào tất cả các bạn đã và đang theo dõi IT'S T TIME, mình tên là Ryan hay còn gọi là Rờ, mình là người thuộc thế hệ đầu của gen Z và là du học sinh ngành Khoa Học Xã Hội bên Úc. Câu chuyện của mình có thể mang một số yếu tố hơi đặc biệt trong suốt quá trình tìm kiếm bản thân và môi trường phù hợp với mình dựa trên bản dạng giới, hi vọng rằng sau câu chuyện này, độc giả sẽ có cái nhìn đa chiều hơn về người đa dạng giới, đa dạng xu hướng tính dục.

Với mình cái tên đóng vai trò rất quan trọng vì nó giúp mình không những có thêm được sự tự tin, tự hào hơn khi được là chính mình mà còn phù hợp hơn với bản dạng giới của mình. Tên của mình đã từng trải qua rất nhiều sự thay đổi theo thời gian để trở nên phù hợp hơn với mong muốn thể hiện bản thân cũng như môi trường mình sống và làm việc. Khoảng 1-2 năm trước, sau rất nhiều trăn trở về một cái tên Tiếng Việt phù hợp với bản dạng giới của bản thân kết hợp với những yếu tố tâm linh mà mình tin, mình nghĩ ra cái tên là Nguyễn Hồng Phong. Tuy nhiên thì mình đã gặp phải sự phản đối của gia đình khi bày tỏ mong muốn đổi sang tên đó vì mẹ mình luôn thích tên trong giấy khai sinh của mình hơn và cho rằng việc mình đổi tên là không có hiếu với bố mẹ. Mình cũng gặp phải một vấn đề khác là sau khi đã đổi sang cái tên mong muốn đó trên các nền tảng mạng xã hội, bạn bè vẫn chỉ quen gọi mình với cái tên cũ và mình thì không muốn giải thích hay nói quá nhiều về việc đó.

Mình luôn cảm thấy không hài lòng với tên trên giấy khai sinh của mình cũng như không muốn tiết lộ cho ai tên thật ấy. Do tên trên giấy tờ thực sự “nữ tính”, nó tương phản với bản dạng giới cũng như cá tính của mình. Tiếp đó, việc thay đổi tên trên giấy tờ cũng không hề đơn giản. Dù mình cũng muốn thay đổi tên đó ở Úc nhưng mình không đủ điều kiện để đổi tên do mình chưa phải là công dân chính thức bên đó cho dù luật đổi tên ở Úc đơn giản hơn nhiều so với Việt Nam. Cho nên mình

cũng phải bắt đầu dĩ chấp nhận tên trên giấy khai sinh và hy vọng khi có đủ điện kiện tốt nhất, mình có thể đổi được tên.

Năm 2021, trước khi nghĩ ra cái tên Hồng Phong, mình được hỏi về một cái tên mong muốn được gọi tại một sự kiện online của IT'S T TIME, mình cũng không thực sự nghĩ được cái tên nào nên quyết định chỉ chọn một chữ cái là "R". Và được mọi người gọi là Rờ, và mình thấy cái tên đó cũng khá hay. Trước đó thì mình có một cái tên tiếng Anh khá "nữ tính" được chị họ mình chọn cho và nó bắt đầu bằng chữ "R".

Về bản dạng giới, mình đã phát hiện ra sự khác biệt của bản thân từ khi còn nhỏ. Hồi nhỏ mình có những sở thích giống như các bạn con trai khác là chơi siêu nhân, lắp ráp và những thứ liên quan tới máy móc. Mình cũng thích mặc những quần áo của con trai và mình cảm thấy bản thân không phù hợp với trang phục nữ. Khi mình mặc trang phục nữ lên, mình cảm thấy "kì cục" lắm. Đây là mình đang nói đến sở thích của mình như thế nào thôi còn chưa bao giờ nghĩ mình thuộc về giới tính nào cả. Cho đến lúc mình bắt đầu có những cảm xúc đầu tiên với một bạn nữ và bắt đầu tự hỏi tại sao mình lại cảm thấy vậy. Khi tiếp cận Internet, lúc đó thông tin về bản dạng giới chính xác của mình vẫn còn chưa rõ, vì nguồn tài liệu còn có sự hạn chế. Và thậm chí thông tin ấy hầu như không có bằng ngôn ngữ Tiếng Việt, chỉ tồn tại dưới dạng ngôn ngữ Tiếng Anh. Khi học cấp 3, bạn của mình đã cung cấp cho một bảng về bản dạng đa dạng giới và mình đã tìm hiểu rất nhiều về những định nghĩa về bản dạng giới trong đó, thực sự lúc đầu cũng cảm thấy khác ngạc nhiên và bất ngờ về sự đa dạng của những bản dạng giới 'muôn hình vạn trạng' có thể tồn tại vậy. Nhưng mình cũng rất vui vì đó là một điều gì đó đã được nghiên cứu và thừa nhận, Sau khi đọc xong, mình đã có chút hình dung về bản dạng giới thực sự của mình nhưng mãi đến 2 năm sau, năm 2018, mình mới khám phá ra một khái niệm về "phi nhị nguyên giới", lúc này mình mừng lắm và nghĩ "Đây rồi! Đây chính là tên gọi bản dạng giới của bản thân mà mình luôn tìm kiếm!". Khi được sống đúng với bản dạng giới của mình, mình như được tiếp thêm sức mạnh và tự tin hơn trong cuộc sống, kể từ đó mình tích cực tham gia các hoạt động trong cộng đồng LGBTIQ+, hay thường xuyên tham gia các khóa học, sự kiện của IT'S T TIME.

Về xưng hô với người phi nhị nguyên giới, mình rất thoải mái với xưng hô they/them, nếu xưng hô đó hơi khó gọi trong một số trường hợp thì mình muốn được gọi là he (anh ấy) vì mình là Demi-boy (cũng là một bản dạng thuộc phi nhị nguyên). Có thể xưng hô ấy không được nhiều người chấp nhận lắm hoặc họ không quen với việc xưng hô như vậy.

Nhất là khi đi làm, một số đồng nghiệp dù biết bản dạng giới của mình, nhưng vẫn quen gọi mình là she/her dù mình đã thiện chí giải thích về danh xưng mong muốn của mình, nhưng có lẽ do mọi người quen miệng gọi "she" do ngoại hình và giọng nói của mình chưa thực sự "nam tính"? Nhưng có một cái rất hay là mọi người đã có những sự nhận thức nhất định và gọi mình bằng tên mong muốn thay vì xưng she/her hay he/him. Mặc dù mình cũng muốn được gọi mình bằng danh xưng trung tính hoặc nam tính nhưng mà có lẽ mình chưa đủ tự tin, chưa đủ mạnh mẽ để lên tiếng. Tuy vậy, mình vẫn bỏ qua và mọi người chỉ cần chấp nhận bản dạng giới thật của mình là được rồi.

Mình nghĩ, bản dạng giới của chúng ta rất đa dạng không chỉ dừng lại ở nam hay nữ mà còn có các bản dạng giới khác. Cho nên sự cảm thông, tôn trọng sự đa dạng rất quan trọng. Cảm ơn các bạn đã lắng nghe câu chuyện của mình, hi vọng câu chuyện trên cũng giúp cho các bạn nhận ra rằng, trong bản dạng giới chúng ta không chỉ tồn tại hệ nhị nguyên nam/nữ mà còn có hệ phi nhị nguyên và đa dạng giới khác. Tất cả mọi người đều xứng đáng được bình đẳng, hưởng một cuộc sống hạnh phúc cho dù mình là ai đi chăng nữa.

Câu chuyện #14:

“ĐƯỢC LÀ CHÍNH MÌNH, MÌNH SẼ HẠNH PHÚC ĐỂ PHÁT HUY NHỮNG ĐIỂM MẠNH CỦA BẢN THÂN”

#Batdaucohau

Vincent

Người chuyên giới nam

“Ước mơ lớn nhất của mình hiện nay là có một gia đình hạnh phúc, nơi mà mình có thể yêu thương con và bù đắp khoảng thời gian tuổi thơ mình không có được hạnh phúc.”

“ĐƯỢC LÀ CHÍNH MÌNH, MÌNH SẼ HẠNH PHÚC ĐỂ PHÁT HUY NHỮNG ĐIỂM MẠNH CỦA BẢN THÂN”

“Ước mơ lớn nhất của mình hiện nay là có một gia đình hạnh phúc, nơi mà mình có thể yêu thương con và bù đắp khoảng thời gian tuổi thơ mình không có được hạnh phúc.”

Chắc hẳn từ nhỏ ai trong chúng ta cũng từng có cho mình những ước mơ vô cùng đẹp. Đó có thể là trở thành bác sĩ để cứu người, được ba mẹ dẫn đi công viên Disneyland để hoá thân làm các nhân vật yêu thích...v.v. Ước mơ của mình là ĐƯỢC TRỞ THÀNH MỘT NGƯỜI CON TRAI. Mình ý thức bản thân có sự khác biệt giữa bản dạng giới và giới tính sinh học ngay từ rất nhỏ. Từ nhỏ mình đã rất thích mặc đồ nam vì nhìn nó rất ngẫu, tuy nhiên mẹ mình hay mua đầm cho mình mặc. Đó là lí do mình hay trộm đồ nam của em họ mặc và bị no đòn luôn. Có một lần đi học về bà nội hỏi: “Con có biết là tại sao ba mẹ không bao giờ dẫn con đi gặp mọi người không? Con có hiểu tại sao là hộc mặt trong gia đình con không bao giờ được có mặt không?”. Mình nghe vừa dứt câu, nước mắt cứ rơi, mình chạy lên gặp cô ruột, cô xoa dịu mình và cô nói: “Con có bao giờ nghe ba mẹ con nói về việc đó trước mặt con không? Không thì tại sao phải vội tin, dù gì cũng là suy đoán của mọi người thôi, con cứ tiếp tục sống đi, người ta sao thì kệ.” Chính nhờ những lời động viên đấy đã giúp mình mạnh mẽ hơn và có niềm tin hơn vào chính bản thân mình.

Tới thời điểm hiện tại, chính nhờ lời động viên của cô, mình đã gặp nhiều may mắn hơn trong quá trình đấu tranh với gia đình để được sống là chính mình. May mắn nhất cho đến thời điểm hiện tại là việc chính thức come out với ba mẹ. Một việc tưởng không thể (với một gia đình người Hoa gốc Bắc), ấy thế mà ba mẹ mình lại cởi mở khi mình bày tỏ bản thân. Mình nghĩ chắc do ba mẹ đã thấy mình lớn lên từ nhỏ ra sao, cách mình sống thế nào, mình đã làm được gì nên cũng phần nào hiểu được.

Theo mình, cuộc sống là của riêng mỗi người. Do đó, mình cứ làm điều mình muốn, được là chính mình, mình sẽ hạnh phúc, từ đó, mới có thể phát huy được những điểm mạnh của bản thân. Hơn mười năm trước, chuyện gia đình người yêu không chấp nhận hay không cho phép con

họ quen những người chuyển giới là những rào cản chính dẫn đến việc chúng ta khó có thể hạnh phúc. Tuy nhiên, xã hội bây giờ đã có những chuyển biến rất nhiều, tư duy họ đã cởi mở hơn vì có nhiều những tấm gương thành công và nổi tiếng trong cộng đồng đã truyền cảm hứng cho họ. Cũng có thể nhờ những chuyển biến như vậy mà hiện giờ mình đang trong một mối quan hệ nhận được sự ủng hộ từ gia đình của bạn gái.

Dự thảo luật Chuyển đổi giới tính theo mình tìm hiểu đã có sườn rồi, do đó cần nên thông qua sớm; hợp lí nhất là năm 2025. Các anh chị trong cộng đồng đã đấu tranh rất nhiều rồi, không cần tốn thêm thời gian để được công nhận nữa. Việc đầu tiên cần làm ngay cả trước khi thông qua dự luật là ưu tiên thay đổi danh xưng trong giấy tờ, thay giới tính trên giấy tờ là việc vô cùng quan trọng. Còn tên gọi thì đối với mình, mình thích tên cũ của mình, Mi Mi hay Vincent đều được. Chúng ta nên tập trung hướng đến quyền bình đẳng giữa người với người, không quan trọng là hợp giới hay chuyển giới, chúng ta cùng là con người với nhau mà.

Tiếp theo nên chú trọng giáo dục về giới và đa dạng tính dục, bởi mình đã từng nghe một cô giáo từng nói thế này: “Tụi nhỏ còn nhỏ mà bỏ nhà đi bụi. Thà rằng bỏ nhà theo trai còn hơn bỏ nhà đi chơi đồng tính.” Đây là một câu nói không thể chấp nhận được về phương diện bình đẳng giữa người với người mà còn là đạo đức và tư tưởng của một nhà làm giáo dục. Do đó, giáo dục nâng cao nhận thức để cho mọi người, ngay cả những người học cao cũng cần phổ cập để có cái nhìn rộng hơn và chính xác hơn về sự đa dạng và bình đẳng của xã hội này.

Điều cuối cùng, mình muốn chia sẻ là ước mơ bây giờ của bản thân. Ước mơ lớn nhất của mình hiện nay là có một gia đình hạnh phúc, nơi mà mình có thể yêu thương con và bù đắp khoảng thời gian tuổi thơ mình không có được hạnh phúc.

Câu chuyện #15:

“MÌNH HY VỌNG VÀO MỘT TƯƠNG LAI TỐT ĐẸP SẮP TỚI KHI NGƯỜI CHUYỂN GIỚI CÓ THỂ THAY ĐỔI GIỚI TÍNH TRÊN GIẤY TỜ”

Jess

Người chuyển giới nữ

#Batdaucohau

“Mẹ mình buồn lắm bởi mẹ sợ những lời lẽ điều tiếng đến từ xã hội ngoài kia dành cho mình hay chỉ đơn giản là thương mình vì mẹ thấy mình đã chịu nhiều thiệt thòi hơn so với các bạn đồng trang lứa. Mặc dù có sự chấp nhận một phần nhưng mình vẫn cảm thấy bản thân là người có lỗi với gia đình và điều này càng thôi thúc mình cố gắng hơn mỗi ngày để không làm mọi người thất vọng”

JESS: “ MÌNH HY VỌNG VÀO MỘT TƯƠNG LAI TỐT ĐẸP SẮP TỚI KHI NGƯỜI CHUYỂN GIỚI CÓ THỂ THAY ĐỔI GIỚI TÍNH TRÊN GIẤY TỜ”

“Mẹ mình buồn lắm bởi mẹ sợ những lời lẽ điều tiếng đến từ xã hội ngoài kia dành cho mình hay chỉ đơn giản là thương mình vì mẹ thấy mình đã chịu nhiều thiệt thòi hơn so với các bạn đồng trang lứa. Mặc dù có sự chấp nhận một phần nhưng mình vẫn cảm thấy bản thân là người có lỗi với gia đình và điều này càng thôi thúc mình cố gắng hơn mỗi ngày để không làm mọi người thất vọng.”

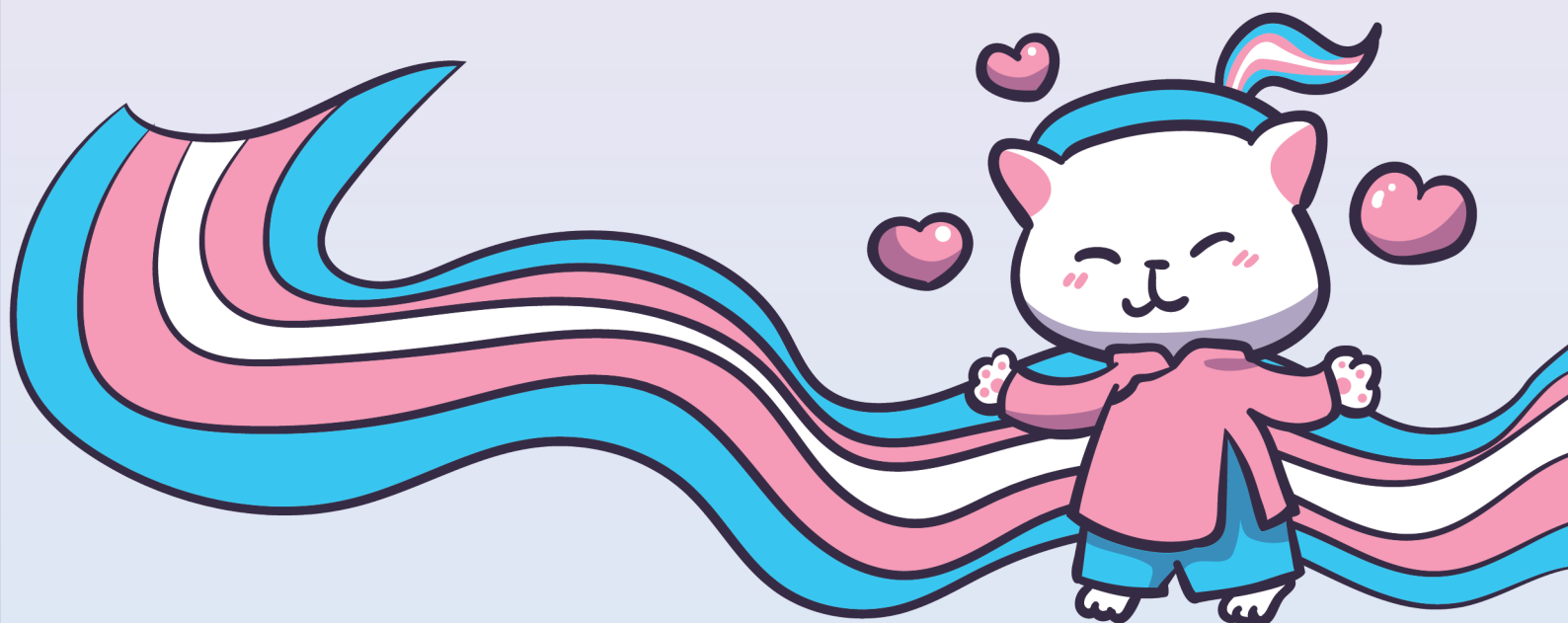
Mình biết chắc chắn rằng trong mỗi chúng ta từ khi sinh ra sẽ chẳng có ai được lựa chọn hoàn cảnh của bản thân, lựa chọn giới tính mà mình mong muốn cả. Mình sinh ra và lớn lên trong một gia đình ở miền Bắc với hệ tư tưởng còn một vài phần khó khăn nên mình rất ngại và cũng thấy không biết phải mở lời như thế nào về bản dạng giới của mình. Đầu vậy, khi mình tròn 18 tuổi, mình đã có một cuộc nói chuyện với mẹ. Nhưng mình nghĩ chắc gia đình cũng đã phần nào biết bởi những bộc lộ khá rõ ràng trước đó của mình. Mẹ mình buồn lắm bởi mẹ sợ những lời lẽ điều tiếng đến từ xã hội ngoài kia dành cho mình hay chỉ đơn giản là thương mình vì mẹ thấy mình đã chịu nhiều thiệt thòi hơn so với các bạn đồng trang lứa. Mặc dù có sự chấp nhận một phần nhưng mình vẫn cảm thấy bản thân là người có lỗi với gia đình và điều này càng thôi thúc mình cố gắng hơn mỗi ngày để không làm mọi người thất vọng.

Trong suốt thời gian khám phá bản thân cũng như để có thể can thiệp y tế mình cảm thấy có người tham vấn tâm lý một điều rất tốt đối với không chỉ mình mà còn những bạn khác trong cộng đồng. Những vấn đề về tâm lý là vấn đề chung mà giới trẻ đang phải đối diện và mình nghĩ các bạn trans sẽ có những trải nghiệm khác hơn một chút, có khi còn tồi tệ hơn.

Mình vẫn còn nhớ như in vào một buổi học ở trên lớp, mình đã đánh son đi học chỉ vì mình nghĩ đơn giản rằng chúng ta ai cũng có quyền được làm đẹp, ai cũng có quyền được lựa chọn phong cách cá nhân của chính bản thân mình và mình cũng không phải ngoại lệ, mình cũng lựa chọn đánh son đi học như bao bạn nữ khác để có thể tự tin hơn và thật

sự bản thân mình cũng thích điều đó nhưng mình không ngờ rằng khi mình đánh son như vậy lại nhận về nhiều sự chỉ trích tiêu cực từ cô giáo cho đến bạn bè. Mình còn nhớ một lần chỉ vì mình đánh son đi học mà cô giáo chủ nhiệm đã có những phản hồi hơi tiêu cực hay những người trong trường họ cho rằng đó là sự lố bịch, muốn tạo sự chú ý gì đó. Tệ hơn họ còn sử dụng những từ ngữ tiêu cực dành cho cộng đồng như “b.e.d.e”, “trai không ra trai gái không ra gái”. Ngay giây phút ấy, mình cảm thấy rất chạnh lòng, trái tim mình như bị đứng nhịp lại, mình chỉ muốn khóc lên thật to và oán trách cuộc đời tại sao lại đối xử bất công với bản thân như vậy nhưng mình đã cố gắng kìm nén những giọt nước mắt bởi lẽ mình cũng dần hiểu ra giá trị cuộc sống thật sự không nằm từ những hỷ nộ ái ố ngoài kia mà nằm trong chính bản thân mỗi chúng ta, để mình dần trở nên chấp nhận bản thân mình nhiều hơn. Mình cũng chỉ biết né tránh nhắc đến những vấn đề đó nhiều nhất có thể thôi. Chỉ khi mình thấy sự việc đi quá xa thì mới có những phản hồi lại.

Mình cảm thấy khá tủi thân khi người chuyển giới chưa thể thay đổi được giới tính trên giấy tờ. Và mình thật sự rất mong pháp luật sớm có thể tạo cơ hội cho những bạn chuyển giới như mình được sống đúng với con người bản thân mong muốn. Ngoài ra, đối với dự thảo luật Chuyển đổi giới tính, mình mong rằng chỉ cần bạn có bản dạng giới khác với giới tính sinh học thì đều được coi là người chuyển giới, dẫu cho bạn chưa có điều kiện can thiệp y tế. Mình đã vượt qua những rào cản và định kiến đến từ xã hội, mình cũng mong câu chuyện của mình có thể truyền cảm hứng tới những bạn trẻ ngoài kia, không chỉ là những bạn chưa hiểu hay đã hiểu về cộng đồng của chúng ta mà cả chính những ai chưa dám nói ra tiếng nói cho bản thân mình. Cùng chung tay cố gắng hiến và đóng góp để đem đến một tương lai tốt đẹp hơn dành cho những người chuyển giới.

Câu chuyện #16:

**"MẠNH MẼ ĐỐI MẶT VỚI CUỘC ĐỜI -
TẤT CẢ CHỈ LÀ BÌNH THƯỜNG THÔI"**

#Batdaucohau

"Tôi vẫn thường đi khám bệnh ở các bệnh viện công, lúc đầu họ bảo là tự xưng là con gái mà vào đây làm gì, tôi cứ bảo tôi là người chuyển giới và thái độ của những người ở bệnh viện rất bình thường, không tỏ ra kì thị hay gì cả. Thế đấy, nếu mà giấy tờ pháp lý của tôi được đổi tên và đổi thành giới tính nữ luôn thì tốt quá, lúc ấy, mọi vấn đề sẽ thuận lợi hơn rất nhiều."

“MẠNH MẼ ĐỐI MẶT VỚI CUỘC ĐỜI, TẤT CẢ CHỈ LÀ BÌNH THƯỜNG THÔI”

“Tôi vẫn thường đi khám bệnh ở các bệnh viện công, lúc đầu họ bảo là tự xưng là con gái mà vào đây làm gì, tôi cứ bảo tôi là người chuyển giới và thái độ của những người ở bệnh viện rất bình thường, không tỏ ra kì thị hay gì cả. Thế đấy, nếu mà giấy tờ pháp lý của tôi được đổi tên và đổi thành giới tính nữ luôn thì tốt quá, lúc ấy, mọi vấn đề sẽ thuận lợi hơn rất nhiều.”

Tôi nhận thấy sự khác biệt trong cơ thể mình vào năm tôi học lớp 6, đó là khi tôi cảm thấy thích một bạn nam cùng giới và không thích con gái. Trong suốt khoảng thời gian học cấp 2 và cấp 3, tôi vẫn sống với hình hài là nam, mặc đồ nam, để tóc ngắn, thỉnh thoảng cũng lén mặc đồ nữ để chụp ảnh ở nhà. Nhưng với bản dạng giới thật của mình, dù trong hình hài là nam nhưng tôi khá nhẹ nhàng giống như con gái, thế nên tôi hay bị các bạn trêu là b* đ*, dùng bạo lực với tôi, họ từng lấy đầu bút bi và đâm vào lưng tôi. Vì ngại giao tiếp, cũng không có bạn thân nên tôi cũng chẳng dám kể với ai, cứ giữ một mình như vậy.

Tôi cũng không cần phải come out với gia đình, vì từ dáng đi, điệu bộ, cử chỉ cho đến tính cách của tôi cũng đủ để bố mẹ biết tôi muốn trở thành con gái và là người chuyển giới. Đến khi học hết cấp 3, tôi quyết định ra ngoài ở riêng và bắt đầu đi làm phục vụ quán ăn, bán quần áo... Lúc đi làm phục vụ, tôi vẫn còn để tóc ngắn, khách đến ăn cũng chỉ bảo tôi nhìn ẻo lả chứ cũng chẳng tỏ thái độ kì thị gì là quá đáng. Nói chung, tôi cảm thấy khá ổn và hài lòng với công việc lúc đấy mình làm.

Tôi đã thực hiện phẫu thuật ngực vào năm 2017, việc này khiến tôi trở nên tự tin hơn rất nhiều, đặc biệt là khi mặc quần áo. Bên cạnh đó, tôi cũng tìm hiểu và bắt đầu sử dụng hormone. Tôi tìm thông tin và chỗ mua trên facebook và qua bạn bè, lúc đầu thì tôi uống, sau một thời gian thì chuyển qua dạng tiêm. Thời gian ấy, hormone có giá 150 nghìn/cặp, tôi cảm thấy giá đấy khá ổn và tôi có thể chi trả được. Khi mới dùng hormone dạng tiêm, tôi tự tiêm một mình, nhưng sau thấy sợ quá nên nhờ người ở hiệu thuốc tiêm, mỗi lần tiêm giúp tôi trả 20 nghìn.

Mặc dù hiện giờ trông tôi đã rất nữ tính, giọng nói của tôi cũng vậy nhưng cái tên cũng như giới tính trên giấy tờ của tôi vẫn là nam. Hôm đấy tôi đi du lịch, phải đi bằng máy bay, hải quan xem chứng minh thư của tôi và hỏi các thứ, sau đó họ nhờ người khác sang nhìn hộ xem ảnh trong chứng minh thư có phải là tôi không, xong tôi vẫn được đi qua bình thường. Tôi vẫn thường đi khám bệnh ở các bệnh viện công, lúc đầu họ bảo là tự xưng là con gái mà vào đây làm gì, tôi cứ bảo tôi là người chuyển giới và thái độ của những người ở bệnh viện rất bình thường, không tỏ ra kì thị hay gì cả. Thế đấy, nếu mà giấy tờ pháp lý của tôi được đổi tên và đổi thành giới tính nữ luôn thì tốt quá, lúc ấy, mọi vấn đề sẽ thuận lợi hơn rất nhiều.

Tôi cũng có nghe qua về Dự thảo Luật chuyển đổi giới tính, nhưng không nắm rõ lắm. Thật ra, tôi từng vài lần bị xâm hại, nhưng với một người sống nội tâm và đã quen một mình như tôi nên tôi cũng không kể hay chia sẻ với ai. Thế nên tôi cũng có một số điều mong muốn được Luật chuyển đổi giới tính ghi nhận để cuộc sống của tôi và những người chuyển giới khác được tốt hơn. Tôi mong rằng khi Luật chuyển đổi giới tính được thông qua, sẽ có những quy định liên quan đến vấn đề xâm hại, kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người chuyển giới, để lúc đấy người chuyển giới như tôi và các bạn là người chuyển giới khác cũng được bảo vệ và an tâm.

Bên cạnh đó, tôi cũng mong muốn được đổi tên và đổi cả giới tính của mình trên giấy tờ, nhưng nếu có thể thì tôi vẫn mong rằng quy định sẽ không cần phải phẫu thuật phân dưới vẫn có thể được thay đổi giới tính trên giấy tờ. Vì không phải ai cũng có đủ điều kiện để thực hiện phẫu thuật và không phải ai là người chuyển giới cũng muốn phẫu thuật phân dưới, giống như tôi, thế này là đã ổn rồi.

Câu chuyện #17:
**"MÌNH TÊN LÀ MẠC,
MỘT NGƯỜI CHUYỂN GIỚI NAM"**

#batdaucohan

Mạc
Người chuyển giới nam

"Kết hôn là bước ngoặt quan trọng trong một mối quan hệ, là một khởi đầu của một tình yêu bền vững. May mắn cho mình, lễ cưới của mình có mặt đầy đủ Bố Mẹ, gia đình 2 bên. Hôm ấy, vợ chồng mình thật sự đã hạnh phúc đến rơi nước mắt."

CÂU CHUYỆN CỦA MẠC

“Một trong những khoảnh khắc đáng nhớ nhất đời mình có lẽ là lễ cưới. Đối với mình, kết hôn là bước ngoặt quan trọng trong một mối quan hệ, là một khởi đầu của một tình yêu bền vững. May mắn cho mình, lễ cưới của mình có mặt đầy đủ Bố Mẹ, gia đình 2 bên. Ngày hôm ấy, vợ chồng mình thật sự đã hạnh phúc đến rơi nước mắt. Ngày hôm ấy, mình được thấy rõ ràng hình hài của hạnh phúc trông như thế nào.”

Mình là Mạc, một người chuyển giới nam.

Lần đầu mình biết yêu là khi mình học lớp 10, đó là lúc mình biết thế nào là tim đập loạn nhịp và mình nhận ra mình thích con gái. Năm mình 19 tuổi, mình có cảm giác yêu một người bạn và việc này đã khiến mình rất hoang mang không biết mình nên làm gì và phải làm thế nào. Lúc đó mỗi tháng mình chi cho cuộc sống khoảng 150k, thì mình đã bỏ ra hơn 1 triệu rưỡi để gọi điện lên trung tâm tư vấn tình cảm LT để xin lời khuyên. Mặc dù họ cũng chỉ trấn an chứ không đưa ra lời khuyên rõ ràng nào, nhưng khi đó mình coi đấy là những người duy nhất đứng về phía mình. Đó là một giai đoạn hoang mang và khó khăn để nhìn nhận chính bản thân mình nên sống với chính mình hay không.

Mình cũng trải qua một vài mối tình, đủ dài để gia đình có thể nhận ra mình đang yêu một người con gái. Nhận ra là một chuyện, nhưng để mẹ mình chấp nhận lại là chuyện khác. Mẹ mình khi được mình nói chuyện về việc ấy, đã không chấp nhận vì không muốn mình bước vào một cuộc sống khó khăn.

Vợ mình hiện tại là người thứ tư mình tìm hiểu. Vì 2 đứa gặp nhau khi đã đủ trưởng thành và trải nghiệm nên kế hoạch ra mắt của tụi mình cũng nhẹ nhàng và êm đẹp. Một phần quan trọng nằm ở việc mình đã có gia đình ủng hộ còn gia đình bạn gái là những người tình cảm và yêu thương con cái.

Tụi mình quen nhau tính đến nay là 5 năm qua lời giới thiệu của bạn bè. Lần đầu tiên gặp mặt mình không hề có ấn tượng gì, mình còn nghĩ rằng chắc không có tiến triển gì tiếp theo đâu. Nhưng tối đó cả 2 không có chỗ ngủ và phải tìm chỗ ngủ chung. Dù ngủ chung nhưng vẫn là mỗi đứa 1 giường. Sau này mình mới biết bạn ấy đánh giá cao thái độ nghiêm túc khi đó của mình.

Mình cầu hôn vợ mình khi bạn ấy nhận kết quả khám ung thư giai đoạn đầu. Khi đó chẳng nghĩ gì nhiều, chỉ là mình muốn đồng hành cùng bạn ấy trong cuộc sống vốn bất công này. Và lời cầu hôn của mình cuối cùng cũng được đáp lại sau khi vợ mình chữa bệnh thành công.

Một trong những khoảnh khắc đáng nhớ nhất đời mình có lẽ là lễ cưới. Đối với mình, kết hôn là bước ngoặt quan trọng trong một mối quan hệ, là một khởi đầu của một tình yêu bền vững. May mắn cho mình, lễ cưới của mình có mặt đầy đủ Bố Mẹ, gia đình 2 bên. Ngày hôm ấy, vợ chồng mình thật sự đã hạnh phúc đến rơi nước mắt. Ngày hôm ấy, mình được thấy rõ ràng hình hài của hạnh phúc trông như thế nào.

Vợ chồng mình cũng đang tìm hiểu về việc có con. Mình nghĩ con cái là niềm vui và hạnh phúc của mỗi gia đình nên tụi mình cũng muốn có thể có một đứa con. Tụi mình đã làm IVF nhưng chưa thành công, trở ngại lớn nhất có lẽ là vấn đề kinh tế và thời gian.

Dù đã tổ chức đám cưới nhưng tụi mình chưa thể đăng ký kết hôn. Chính vì thế, tụi mình không có quyền và nghĩa vụ trong hôn nhân như bao cặp dị tính đã bước vào hôn nhân khác. Mọi thứ trong mối quan hệ của chúng mình đều nằm ngoài những quy chuẩn xã hội. Nhiều khi mình thấy như thể cuộc hôn nhân của mình không hề tồn tại dù nó thực sự tồn tại. Tất cả vấn đề về nhân thân, pháp lý, tài sản, con cái đều không được thừa nhận và thực thi.

Mình mong rằng dự thảo Luật Chuyển đổi giới tính sẽ có những quy định bảo vệ quyền và lợi ích của người chuyển giới, đặc biệt là những quy định về hôn nhân và gia đình. Mình hi vọng người chuyển giới có thể sớm được đăng ký kết hôn, cuộc hôn nhân của họ sẽ được pháp luật công nhận và bảo vệ. Vì dù thế nào đi chăng nữa thì tình yêu nào cũng là tình yêu và đều xứng đáng được trân trọng.

Câu chuyện #18: CHUYỆN CỦA BẰNG LINH

#batdaucohan

Bằng Linh

Người chuyển giới nam

"Mặc dù đã trả lời được câu hỏi mình là ai nhưng đôi khi mình vẫn bị "lạc đường". Những lúc như thế mình vực dậy tinh thần bằng cách nhìn lại hành trình dài come out, những khó khăn đã trải qua và chứng minh rằng mình đang đi đúng đường. Mình hạnh phúc với chính những điều đấy"

CÂU CHUYỆN CỦA BẰNG LINH

“Mặc dù đã trả lời được câu hỏi mình là ai nhưng đôi khi mình vẫn bị “lạc đường”. Những lúc như thế mình vực dậy tinh thần bằng cách nhìn lại hành trình dài come out, những khó khăn đã trải qua và chứng minh rằng mình đang đi đúng đường. Mình hạnh phúc với chính những điều đấy. Mình chấp nhận bản thân, tin vào bản thân và sống thoải mái hơn.”

Xin chào mọi người. Mình tên là Bằng Linh, một người chuyển giới nam và hiện nay đang sinh sống tại Hà Nội.

Ngay từ những ngày còn bé mình đã nhận ra bản dạng giới của bản thân và cũng cảm thấy yêu thích các bạn nữ. Đến tầm năm mình lên lớp 3, mình tham gia đội tuyển bóng rổ và được tiếp xúc với một vài bạn giống mình. Mình về nhà nói với mẹ về chuyện mình thích con gái. Nhưng chắc mẹ nghĩ mình còn bé nói vu vơ nên mẹ chỉ ậm ờ cho qua chuyện. Đến năm lớp 4, lớp 5, mình đã tự định sẵn bản thân và con trai và thích cảm giác được làm con trai. Mình thích việc bảo vệ người khác hơn là được bảo vệ. Khi mình lên lớp 9, mình chính thức come out với mọi người. Lúc đó mình có một vài thay đổi về mặt tâm lý cộng thêm biến cố ập tới khiến mình và gia đình xảy ra nhiều xung đột. Nhưng nhờ vậy mình mới có thêm thời gian nhận thức bản thân rõ hơn. Sự việc đó kéo dài khoảng 4 đến 5 năm tiếp theo, lúc đó mình cũng tìm hiểu và tiến hành tiêm hormone. Trong khoảng thời gian đó mình đã nhận diện ra tại sao mình là như thế này, mình sinh ra đã là thế này chứ không phải tự dưng biến đổi. Và rồi mình tìm hiểu nhiều hơn về khoa học giới tính, tâm lý, tâm linh để có thể thấu hiểu chính mình hơn nữa.

Đã có một giai đoạn mình rơi vào trầm cảm, không thích tiếp xúc với tất cả mọi người. Người khác nhìn vào cứ bảo mình tự kỉ, nhưng chỉ bản thân mình biết mình đang cần gì, mình chỉ thích tự chơi tự tìm hiểu thôi. Trong giai đoạn tự tìm hiểu đấy mình càng nhận thức rõ được mình là ai, tại sao mình lại đi cái con đường đấy, nếu gặp vấn đề gì thì mình hành xử như nào và mình cần chuẩn bị gì cho tương lai.

Mình sinh ra và lớn lên trong một môi trường phát triển, nơi luôn thúc

đẩy con người tiến về phía trước. Bố mình là tiến sĩ dân tộc học, bố vẫn còn mang tư tưởng trước đây, rằng con người sinh ra như thế nào thì phải như thế đó. Và rằng con gái thì phải là con gái và những sắp xếp của bố dành cho mình cũng là dành cho một đứa con gái. Chính vì vậy sau khi biết chuyện bố và mình đã xảy ra rất nhiều xung đột. Còn mẹ mình thì hoàn toàn trái ngược với bố, mẹ sinh con ra dù con có như thế nào thì chỉ cần con hạnh phúc là được. Sau đó mình được chú mình chỉ dẫn cho con đường để tự định hướng cá nhân. Mình biết mình là ai rồi nên mình cứ thế tiến về phía trước thôi. Thông qua việc không ngừng tiến về phía trước đây mình gặp rất nhiều môi trường, con người, kì thị có, tôn trọng có, chào đón có. Cho nên về bản dạng giới mình cảm thấy vui vẻ vì mình được sống thật với chính bản thân.

Việc mình come out là hoàn toàn tự nguyện. Đầu tiên là come out với bố mẹ trước, bố mẹ cũng có một vài phản ứng nên mình bỏ nhà đi mấy ngày để tạo áp lực. Sau khi được chú đưa về, mẹ và mình đã bắt đầu chia sẻ với nhau nhiều hơn. Thú thực, lúc mình comeout, gia đình mình đang rất bận rộn nên thành thử ra mình khá thiếu thốn tình cảm. Từ đó đến năm 2021 mình mới được gia đình bên nội bắt đầu chấp nhận con người thật. May mắn của mình là còn có gia đình bên ngoại luôn đồng hành dẫn dắt cho mình có thể nào đi chẳng nữa. Bên họ nội nhà mình mọi người hoạt động trong ngành y khá nhiều nên sau khi tìm hiểu về hormone thì họ cũng dần ủng hộ mình. Có những giai đoạn vì lời đàm tiếu bên ngoài mà mọi người bên nhà nội khó chịu một tí nhưng mà mình may mắn vì có người dẫn đường là mẹ và những người thân khác nữa. Họ là điểm tựa của mình, mỗi lần mà gặp vấn đề gì thì mình biết nên tìm ai để tâm sự nên mình cũng không đi sai đường.

Nhưng ai rồi cũng phải trưởng thành, mình thấy bản thân cần phải tập trung lo cho sự nghiệp và chính mình nữa. Mặc dù đã trả lời được câu hỏi mình là ai nhưng đôi khi mình vẫn bị “lạc đường”. Những lúc như thế mình vực dậy tinh thần bằng cách nhìn lại hành trình dài come out, những khó khăn đã trải qua và chứng minh rằng mình đang đi đúng đường. Mình hạnh phúc với chính những điều đấy. Mình chấp nhận bản thân, tin vào bản thân và sống thoải mái hơn. Come out với mình, đó là hành trình đi tìm kiếm chính mình.

Việc mình bước vào giai đoạn “trầm cảm” không liên quan đến việc mình khám phá ra bản dạng giới. Giai đoạn mình khám phá ra thì nó khá là vui vẻ. Mẹ mình cũng ủng hộ và cũng là người dẫn mình đi cắt tóc. Mẹ mình cũng bảo là, con ơi nếu mà con như thế, con thích con gái thì con sinh ra con là gì cũng được, đừng sống vì ba mẹ, hãy để cho ba

mẹ sống cuộc đời của ba mẹ và con sống cuộc đời của con. Lúc mà mình khó chịu, mình buồn bình nhất, trong mắt người khác mình ăn chơi, thì mẹ mình vẫn ở bên cạnh nên quá trình đấy mình không có bị ảnh hưởng. Mình bị ảnh hưởng là vì mình cảm thấy xã hội bên ngoài họ không đón nhận mình. Không phải không đón nhận giới tính mà là không đón nhận cái trạng thái mình tồn tại ở trong cái khu vực đó, cái môi trường đó. Tại thời điểm đó mình không quá chứng tỏ mình là nam là nữ gì hết vì mình còn bé. Sau này khi mình lớn lên thì mình thích ăn mặc thế nào, thích sống ra sao, ba mình cũng không quá cấm như trước nữa.

Mình không nhớ thời gian cụ thể sử dụng hormone là khi nào, mình chỉ nhớ là cuối năm lớp 11 thì mình tiêm. Tuy nhiên lúc tiêm hormone, nó cũng ảnh hưởng khá nhiều đến sức khỏe của mình. Mình đã xác định tiêm thì nó sẽ luôn có tác dụng phụ không tốt cho cơ thể. Nhờ có người nhà làm trong ngành y nên mình đến bệnh viện thăm khám không bị quá ngại ngùng. Người ta nói thậm chí mình đang rất yếu, có triệu chứng tiểu đêm. Mình thức khuya nhiều, mất ngủ, chức năng gan suy giảm, trí nhớ cũng kém hơn nữa. Sau khi khám mình mới quyết định cải thiện sức khỏe chứ trước đây thì mình cứ mặc kệ nó.

Mình không gặp nhiều rắc rối khi đến bệnh viện vì người nhà mình hoạt động trong ngành y. Nhưng khi đi làm căn cước công dân hay công chứng giấy tờ thì người ta hỏi khá nhiều về việc sao mình là nữ mà ngoại hình là nam. Mình cũng trả lời bình thường rằng mình đã tiêm hormone chuyển từ nữ sang nam. Còn những người tỏ thái độ khi mình nói thế thì mình cũng bỏ qua vì đằng nào cũng bị làm khó rồi. May mắn tuổi thơ đã dạy cho mình nhiều điều để giờ mình bình tĩnh hơn trong những lúc thế này. Khi thực hiện các giao dịch dân sự, mình khá may mắn khi làm chứng minh thư nhân dân thì mặt mình nó đã khá nam và cũng đã cắt tóc tём. Sau đấy lúc mình bắt đầu làm căn cước công dân thì mẹ mình dạy mình vui vẻ thôi, mình nhờ người ta mà nên mình mở lời trước nên mình không bao giờ gặp khó khăn trong việc đấy cả.

Toàn bộ cộng đồng thì mình nghĩ là có nhưng mà đối với mình thì không khó khăn với việc chưa thể thay đổi được giới tính trên giấy tờ vì mình không để nó ảnh hưởng đến cá nhân mình. Mình may mắn vì mình có một điểm tựa nên mình dễ dàng vượt qua hơn thôi nhưng mình biết là còn có rất nhiều bạn không may mắn như thế. Nên mình mới hay làm những hoạt động hỗ trợ cộng đồng này kia để ít nhất là mình có thể phần nào tác động được những cái vấn đề đó. Xã hội ngoài kia cũng ghi nhận là cộng đồng có những cái tốt thì người ta mới mở

lòng với mình. Đôi khi trên giấy tờ nó chỉ là giấy tờ thôi, còn người với người đối xử với nhau như thế nào mới quan trọng.

Mình chưa thay đổi thông tin trên giấy tờ vì mình không thấy nó có nhiều trở ngại. Mình tự tìm niềm vui trong những câu hỏi có phần hơi khó chịu của người khác về vấn đề này. Đến sân bay nhiều khi mình cũng bị giữ lại nhưng mà nếu mình bình tĩnh giải thích thì nó cũng vui vẻ để cho mình đi thôi. Họ rất là nice, có khi còn xin lỗi mình nữa. Mình thấy chưa cần thiết đổi giấy tờ.

Không muốn bàn về nội dung nhưng mà mình rất mong luật chuyển đổi giới tính có thể sớm được ban hành. Vì nó sẽ giúp cho cộng đồng mình tự tin hơn vì có luật pháp bảo vệ.

Câu chuyện #19: CHUYỆN CỦA CHỊ ÁI ĐIỂM

#batdaucohan

“Về chuyện Luật pháp thì nói thật chị cũng không mong gì hơn, chỉ hi vọng vợ chồng ở với nhau có cái giấy chứng nhận kết hôn.”

CÂU CHUYỆN CỦA CHỊ ÁI ĐIỂM

“Về chuyện Luật pháp thì nói thật chị cũng không mong gì hơn, chỉ hi vọng vợ chồng ở với nhau có cái giấy chứng nhận kết hôn.”

Chào mọi người,

Chị tên là Ái Điểm hiện đang là trưởng đoàn Lô Tô Hoàng Anh. Trước đây chị có một đoàn lô tô mà do làm ăn thất bại nên chị dẹp nó luôn. Về sau này chị mới mở lại rồi lấy tên của thằng con trai đặt tên cho đoàn; Hoàng Anh Duy - nó là cháu ruột của chị, gọi chị bằng dì. Chị nuôi nó từ lúc nó còn chút xíu, giờ nó cao lắm, năm nay cũng 28 tuổi rồi.

Từ bé là chị đã yếu điệu giống con gái rồi. Tuy nhiên, ông bà già cũng không có la. Đến năm lớp 8, chị nghỉ học. Lúc đó quyết tâm bỏ nhà đi theo hội chợ. Thời đó, chị nhìn mấy chị đi diễn hội chợ cũng là người chuyển giới; chị nhìn cách mấy chị ấy ăn mặc, trang điểm, bản thân mình khoái lắm! Chị muốn đẹp và ăn mặc nữ tính giống như vậy. Suốt ngày chị theo đoàn hội chợ đến nỗi mấy ông cậu tới bắt chị về đánh chị. Ba mẹ thì không nói gì chỉ có mấy ông cậu là khó lắm. Mấy cậu cấm đâu có cho đi xem! Chị trốn tiếp đi rồi cũng lại bị bắt về; có lần chị bị mấy cậu đè xuống cắt tóc để mình không giống con gái nữa. Cấm thì cấm nhưng chị vậy rồi sao cấm hoài được, rồi cũng bình thường. Đến giờ chị hay dẫn chồng chị về thăm ba mẹ chị lắm. Chị gặp chồng chị do anh ấy là người đứng bán sạp trong hội chợ - hai đứa gặp nhau ở tới giờ luôn. Theo như chị thấy nhiều người hay đồn là không ai thương người chuyển giới thật lòng đâu - câu này sai! Như mà trong những người chị quen biết, nhiều cặp chuyển giới ở với với người hợp giới - dị tính hạnh phúc tới tận bây giờ. Yêu nhau thương nhau thiệt thì sống chung, mình thật thà, tâm sự lúc vui lúc buồn thì từ từ nó thành cái nghĩa cái tình!

Khó khăn thì có cũng nhiều á, như hồi xưa là công an đâu có cho để tóc dài chụp chứng minh đâu, bắt mình cắt ngắn hết.

Bây giờ chị thấy đổi mới hơn ngày xưa nhiều lắm, nhất là chuyện làm giấy tờ. Nhiều lúc đi khám bệnh, bác sĩ khám cho chị hỏi chị là con trai hay con gái, khám xong chị còn vô tình nghe họ cười nói trêu mình ở sau lưng.

Về chuyện Luật pháp thì nói thật chị cũng không mong gì hơn, chỉ hi vọng vợ chồng ở với nhau có cái giấy chứng nhận kết hôn. Tờ giấy đó nó quan trọng - nó giúp cho chuyện tại em ở chung với được hợp pháp; tài sản, đất đai, nhà cửa, v.v... hai vợ chồng sống với nhau mấy chục năm thì cũng có cái tờ giấy đảm bảo. Chị cũng lớn rồi, trải qua nhiều khó khăn thời LGBTIQ+ bị kỳ thị dữ dội nên chị thấy vui khi mà những hoạt động như Tờ A4 ngày càng xuất hiện nhiều.

Do đó, chị cũng mong là tất cả mọi bạn chuyển giới ai cũng sống vui vẻ và hạnh phúc.

Chúc mọi người nhiều sức khỏe. Cảm ơn Tờ A4 và mọi người!

Câu chuyện #20: CHUYỆN CỦA VIỆT THANH

#batdaucohan

“Cuối cùng, mình nung nấu ý chí thay đổi, đợi đến hè, sau khi xem một video hướng dẫn cách cắt tóc nam trên Youtube - mình tự cắt cho mình kiểu ấy và vẫn giữ cho đến bây giờ.”

CÂU CHUYỆN CỦA VIỆT THANH

“Cuối cùng, mình nung nấu ý chí thay đổi, đợi đến hè, sau khi xem một video hướng dẫn cách cắt tóc nam trên Youtube - mình tự cắt cho mình kiểu ấy và vẫn giữ cho đến bây giờ. “

Xin chào các bạn độc giả của Tờ A4,

Mình là Việt Thanh mình mong muốn chia sẻ hành trình thấu hiểu bản thân và quá trình đấu tranh để được sống là chính mình.

Ngay từ tiểu học, mình đã thấy bản dạng giới khác với giới tính sinh học của bản thân, có hường muốn trở thành một người con trai, chơi những môn thể thao như bóng chuyền, bóng đá, bóng rổ, súng đạn bằng thủ công, đọc truyện tranh có hường hành động như '7 viên ngọc rồng', 'Naruto'. Đến cuối cấp hai, mình quyết định cắt đi mái tóc dài thường hay thắt bím và bắt đầu thích một bạn nữ ngồi cùng bàn. Đồng thời mình muốn bảo vệ bạn ấy khỏi những người mà không thích mình trong lớp. Lần công khai chính thức với mọi người mình là người chuyển giới là vào học kỳ 2 năm mình học lớp 11. Tuy nhiên lúc ấy mái tóc của mình vẫn là kiểu nữ ngắn nên mọi người không tin. Cuối cùng, mình nung nấu ý chí thay đổi, đợi đến hè, sau khi xem một video hướng dẫn cách cắt tóc nam trên Youtube - mình tự cắt cho mình kiểu ấy và vẫn giữ cho đến bây giờ.

Mình chính thức công khai vào tháng 6/2022 với gia đình, lúc ấy họ tức sôi máu và thậm chí còn muốn làm khó để mình quay lại sống theo giới tính sinh học. Thậm chí đến tận bây giờ gia đình mình vẫn tin rằng đó là bệnh hoạn, lệch lạc do học hỏi và bắt chước các trào lưu trên Internet! Mình từng bị kỳ thị và trêu chọc vào năm cuối cấp - khi đã hoàn toàn để kiểu tóc nam. Một nhóm gồm 6 người ngồi sau mình, bọn họ kỳ thị chỉ bởi mình không ném bóng đủ mạnh (bóng rổ). Bọn nó chê mình yếu đuối thông qua một nhóm chat trên Messenger chỉ gồm mình và bọn chúng. Thậm chí còn bắt mình qua hàng nữ tập với các bạn nữ; mặc dù, mình đã xin thầy cho phép được đứng trong hàng nam. Tuy nhiên, mình vẫn giữ vững lập trường cũng như ý định của mình mà không bị lung lay bởi sự chê trách, phản đối của bọn chúng. Một thời gian sau mình tự ý rời khỏi nhóm đó trên Messenger và không đếm xỉa gì đến chúng nữa.

Khi người chuyển giới chưa thể thay đổi giới trên giấy tờ, về mặt luật pháp họ vẫn buộc phải tuân thủ theo quy định dành cho giới tính khai sinh trên giấy tờ của họ mặc dù nhận dạng giới của họ khác với giới tính khai đó. Điều này càng gây khó khăn cho họ trong nhiều thứ, như tham gia thể thao, nghĩa vụ quân sự, hôn nhân, đăng ký ký túc xá trong trường học, việc làm, bằng cấp và mọi giao dịch trong đời sống, v.v... Thêm vào đó, theo mình thấy về quy định Nghĩa vụ quân sự thì nên đề xuất thực hiện nghĩa vụ quân sự bắt buộc với cả công dân nam, công dân nữ hợp giới cũng như người chuyển giới nam, người chuyển giới nữ khi đã đến tuổi (từ 18 đến 25 tuổi nếu không học Đại học, Cao đẳng và từ 18 đến 27 tuổi nếu học Đại học, Cao đẳng). Tuyệt đối không nên có sự phân biệt giữa các giới với nhau trong môi trường quân đội. Khoảng thời gian tốt nhất để Luật Chuyển đổi Giới tính được ban hành là vào năm 2025 hoặc 2030. Lúc này đã có đầy đủ cơ sở pháp lý cũng như những quy định sửa đổi lại vài luật (VD: luật Nghĩa vụ quân sự) để người dân có thể tiến hành thực hiện và thi hành quyền của mình dựa trên luật đã được. Ngoài ra, mình cũng như bao bạn chuyển giới khác cũng mong nhà nước tạo mọi điều kiện tốt nhất để cộng đồng được tiếp cận khám chữa bệnh và có những hướng dẫn rõ ràng về sử dụng hormone.

Cảm ơn các bạn đã quan tâm câu chuyện của mình.

Câu chuyện #21:

GẠT HẾT NHỮNG CHƯỚNG NGẠI TRƯỚC MẮT ĐỂ HƯỚNG TỚI MỘT BẮT ĐẦU CÓ HẬU

#batdaucohan

“Sau tất cả tôi nhận ra rằng, bản chất chúng ta vẫn luôn yêu thương nhau chỉ là đôi khi bị những khuôn mẫu và định kiến che mờ tầm nhìn. Đó chính là lúc chúng ta sẽ phải gạt hết những chướng ngại trước mắt để hướng tới một Bắt đầu có hậu.”

GẠT HẾT NHỮNG CHƯỞNG NGẠI TRƯỚC MẮT ĐỂ HƯỚNG TỚI MỘT BẮT ĐẦU CÓ HẬU

“Sau tất cả tôi nhận ra rằng, bản chất chúng ta vẫn luôn yêu thương nhau chỉ là đôi khi bị những khuôn mẫu và định kiến che mờ tầm nhìn. Đó chính là lúc chúng ta sẽ phải gạt hết những chướng ngại trước mắt để hướng tới một Bắt đầu có hậu.”

Tôi tên là Hồng Phi, một người con đến từ Long Xuyên sinh ra trong cơ thể người nam nhưng quyết định trở thành một người phụ nữ.

Bản thân tôi chưa cập tới tuổi tam tuần nhưng luôn áp ủ mình có sứ mệnh hỗ trợ cho cộng đồng người LGBTIQ+. Có lẽ với sự thôi thúc đó trong một thời gian dài, tôi đã quyết định thành lập nên Doanh nghiệp xã hội phục vụ cho cộng đồng tại Long Xuyên và những khu vực lân cận

Không giống như trải nghiệm của nhiều bạn chuyển giới khác, bức bối giới xảy đến với tôi tương đối chậm. Mãi đến thời gian gần đây, tôi mới cảm thấy bản thân mình khó chịu với những đặc điểm của giới tính khi sinh. Nhờ có sự chia sẻ của những chị đi trước cũng như các thông tin được tổng hợp bởi các tổ chức hoạt động vì quyền LGBTIQ+, tôi cũng đã sử dụng các liệu pháp tâm lý nhằm giảm thiểu căng thẳng và khám phá bản thân. Song song với quá trình này, tôi cũng can thiệp hormone và thấy các bức bối của mình dần được cải thiện hơn.

Dù vậy, sự muộn màng trong việc nhận ra bản thân mình đã khiến tôi cảm nhận rõ rệt hơn những tư tưởng trọng nam khinh nữ. Những ngày đầu biết tôi có ý định chuyển giới, gia đình tôi đã hụt hẫng vô cùng và tôi cũng có cảm giác y hệt khi tự mình phải trải qua quãng thời gian phiền muộn giới đầy chông gai đó. Không biết bao nhiêu mâu thuẫn xảy ra giữa gia đình nhỏ của tôi khiến hai bên không thể hiểu nhau, mà phần lớn lý do đến từ sự chênh lệch về thế hệ. Tuy nhiên, gia đình tôi đã có dịp ngồi lại và trao đổi kỹ hơn. Nhờ có cuộc trao đổi định mệnh đó, tôi đã hiểu hơn về những lo lắng của bậc cha mẹ. Mẹ tôi người thương yêu tôi hết mực chỉ sợ tôi chuyển giới sẽ ch*t, còn ba tôi đã gạt đầu đồng ý, thậm chí còn dẫn tôi về họ hàng và giới thiệu với tư cách là con gái của ba. Sau tất cả tôi nhận ra rằng, bản chất chúng ta vẫn luôn yêu thương nhau chỉ là đôi khi bị những khuôn mẫu và định kiến che mờ tầm nhìn.

Đó chính là lúc chúng ta sẽ phải gạt hết những chướng ngại trước mắt để hướng tới một Bất đầu có hậu.

Tôi mong rằng luật có thể thông qua tại kỳ họp thứ 9 của Quốc hội và sẽ sớm có các chương trình, dịch vụ hỗ trợ tâm lý cho người chuyển giới tại Việt Nam.

**Câu chuyện #22:
“XA VỀ MẶT ĐỊA LÝ,
NHƯNG LÝ TRÍ LẠI LUÔN GẦN BÊN”**

“Đến tận bây giờ mình vẫn muốn thông báo cho người thân biết rằng người đàn ông kế bên hiện tại là một người rất tốt, muốn được mọi người chúc phúc thay vì sống với nhau nhưng không được chấp nhận là thật sự yêu nhau và bị dị nghị như hiện tại.”

“XA VỀ MẶT ĐỊA LÝ, NHƯNG LÝ TRÍ LẠI LUÔN GẦN BÊN”

“Đến tận bây giờ mình vẫn muốn thông báo cho người thân biết rằng người đàn ông kế bên hiện tại là một người rất tốt, muốn được mọi người chúc phúc thay vì sống với nhau nhưng không được chấp nhận là thật sự yêu nhau và bị dị nghị như hiện tại.”

Xin chào, các bạn có thể gọi mình là Jully. Mình thích được gọi bằng tên hơn thay vì một danh xưng nam hoặc nữ và chưa bao giờ cảm thấy thực sự thuộc về những tiêu chuẩn của hai giới này. Hôm nay mình đem đến một câu chuyện tình cảm đôi lứa dù xa về mặt địa lý nhưng lí trí lại luôn gần nhau.

Chúng mình gặp nhau là hồi cả hai đi du học bên Đài Loan, mình vô trước anh ấy 1 học kì. Mình vẫn nhớ như in thời điểm gặp nhau lần đầu tiên vào 5 năm trước, hôm đó trường tổ chức hướng đạo học sinh mới. Lần đầu thấy anh mình chỉ cảm nhận rằng anh ấy có gì đó rất đặc biệt, rất thu hút và như có ánh hào quang. Mình đã rung động!

Mình và anh ấy bắt đầu làm quen khi bạn bè rủ nhau nhậu ở dưới quán 7-11. Qua trò chuyện mình mới biết được hoá ra anh cũng thích mình. Sau 1 năm tìm hiểu và hẹn hò thì chúng mình bắt đầu quen nhau. Trong khoảng thời gian quen nhau dù không sống chung nhưng mình luôn chuẩn bị bữa ăn cho anh. Anh vất vả tối muộn mới đi làm về, mình chỉ nghĩ làm sao có thể cùng đồng hành và chia sẻ sự vất vả đó với anh. Thay vì để mình qua đưa thức ăn thì tối nào anh ấy cũng dành thời gian ghé nhà mình lấy chúng sau khi tan ca. Hai đứa dành nhiều thời gian với nhau vào cuối tuần hơn, mình nấu món nhậu, anh mua chút bia về và hai đứa nhậu để xả stress và thủ thỉ về hiện tại và tương lai sau này. Bàn về những dự định và cả chuyện có con, cả anh và mình đều muốn có một gia đình hạnh phúc với những tiếng nô đùa của trẻ con, muốn có một hoặc hai bé để gia đình vui vẻ hơn.

Thời gian gần bó bên cạnh nhau bị gián đoạn khi anh tốt nghiệp anh và quay trở về Thái Lan và mình về Việt Nam. Thời gian xa cách cũng phải 1 năm nhưng hai đứa vẫn kết nối với nhau qua chiếc màn hình điện thoại mỗi ngày để duy trì ngọn lửa của tình yêu.

Thấm thoát và chúng mình đã bên nhau được gần nửa thập kỷ.

Mình đã từng nói với người nhà là mình thích anh ấy, anh ấy là tomboy. Khi nghe được tin thì ba mẹ mình không thích, mắng chửi và khuyên rất nhiều. Họ còn nói “đừng để ba mẹ mất mặt khi người khác nhìn vào và nói con gái mình không giống gì”.

Mình buồn nhiều ngay cả khi biết đây sẽ là một con đường dài và nhiều chông gai. Đến tận bây giờ mình vẫn muốn thông báo cho người thân biết rằng người đàn ông kế bên hiện tại là một người rất tốt, muốn được mọi người chúc phúc thay vì sống với nhau nhưng không được chấp nhận là thật sự yêu nhau và bị dị nghị như hiện tại.

Vợ chồng mình rất muốn luật được ban hành sớm vì người chuyển giới đang không được thừa nhận giới tính mới rất khó khăn trong tiếp cận việc làm và sống thật với con người của mình. Chỉ mong luật của chúng ta sẽ là một đạo luật tiến bộ và đi đầu trong khu vực về vấn đề đảm bảo quyền nhân thân của người chuyển giới.

Câu chuyện #23:

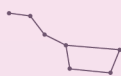
“TÔI HOÀN TOÀN KHÔNG MUỐN NGƯỜI KHÁC THẤY CĂN CƯỚC CÔNG DÂN CỦA MÌNH, TÔI KHÔNG MUỐN AI BIẾT GIỚI TÍNH CỦA TÔI LÀ NỮ”

“Việc lúc nào cũng phải giải thích mình là ai và là gì rất tốn thời gian.”

“TÔI HOÀN TOÀN KHÔNG MUỐN NGƯỜI KHÁC THẤY CĂN CƯỚC CÔNG DÂN CỦA MÌNH, TÔI KHÔNG MUỐN AI BIẾT GIỚI TÍNH CỦA TÔI LÀ NỮ”

“Việc lúc nào cũng phải giải thích mình là ai và là gì rất tốn thời gian.”

Cuộc sống hồi bé của tôi khi nhận ra bản dạng giới của bản thân gặp không ít những khó khăn. Tôi đã nhận ra bản dạng giới của chính mình từ khi còn nhỏ. Hồi còn đi học, tôi cảm thấy gặp khá nhiều khó khăn khi kết bạn với các bạn cùng lớp. Tôi cảm nhận được họ không muốn nói chuyện với tôi mặc dù họ không hành động gì quá đáng cả. Cụ thể là nếu tôi không chia sẻ tôi là người chuyển giới thì họ sẵn sàng nói chuyện với tôi với một tâm thế vui vẻ và coi tôi như một người nam giới. Nhưng khi họ nhận thấy tên tôi rất nữ tính so với ngoại hình, họ có hỏi tôi. Tôi lúc đó tôi cũng thật lòng chia sẻ rằng tôi là một người chuyển giới nam. Sau đó, thái độ của họ “quay ngoắt luôn 180 độ” với tôi. Các bạn trong lớp bắt đầu không còn muốn nói chuyện với tôi mặc dù tôi rất cố gắng để giao tiếp với họ. Sau này, lúc bắt đầu đi làm thì trải nghiệm của tôi cũng tương tự như hồi đi học. Nói chung việc giao tiếp đối với người khác thực sự khiến tôi đau đầu.

Về can thiệp y tế, tôi đã phẫu thuật ngực và sử dụng hormone. Tôi phẫu thuật và tiêm hoocmon tại Thái Lan. Lúc đó là năm 2019 tôi bắt đầu tìm hiểu việc phẫu thuật ngực sau khi tìm hiểu và thấy rằng dịch vụ ở Thái rất tốt nên tôi quyết định sang Thái để có 1 bước tiến để thay đổi bản thân. Nhưng việc đi tái khám đối với tôi gặp rất nhiều khó khăn do Thái rất xa và chi phí đi lại cũng không hề rẻ chút nào.

Sau khi can thiệp phẫu thuật, là đến câu chuyện đổi tên và giấy tờ. Đối với tôi việc đổi tên giấy tờ giống như là một cực hình và thực sự ám ảnh. Khi tôi đi đổi tên thì lúc đó tôi đã sử dụng hoocmon nên mặt tôi có râu và giọng trầm không khác gì nam giới. Lúc đầu, khi tôi mới vào văn phòng, người làm thủ tục còn thân thiện bảo sao con trai mà tên có chữ thị vậy nhưng sau khi tôi giải thích và họ thấy giới tính nữ trên giấy khai sinh của tôi thì họ lại có thái độ khác. Họ bảo với tôi rằng: “Con gái thì tên như vậy là quá đẹp rồi, đầu óc em có vấn đề nên mới thấy không phù hợp!”. Lúc đó tôi cảm thấy buồn và quyết định ra về chứ không biết nói gì cả. Còn câu chuyện đi làm giấy tờ ở ngân hàng hay thậm chí đăng

ký sử dụng các dịch vụ viễn thông còn “hài hước” hơn khi họ thấy tên tôi với giới tính không phù hợp với bề ngoài và giọng nói và họ bảo tôi rằng “Hãy về kêu người đứng tên trong Căn cước công dân ra mà làm thủ tục chứ không cho làm giúp đâu!” Vậy là tôi đã phải mất nhiều thời gian để ngồi đó giải thích cho họ hiểu. Việc lúc nào cũng phải giải thích mình là ai và là gì rất tốn thời gian. Bây giờ, Thực lòng mà nói, khi tôi đi đến những nơi cần phải xuất CCCD thì thật sự là một cực hình. Tôi không biết mọi người có tự tin khi đưa CCCD không. Bản thân tôi hoàn toàn không muốn đưa CCCD của tôi cho người khác thấy, tôi không muốn ai biết giới tính của tôi nữa.

Còn vấn đề xin việc nữa. Giới tính trên giấy tờ và thể hiện giới khác nhau làm tôi cảm thấy mình không biết nên xin việc theo nam hay nữ nữa xin việc theo CV là Nam thì cũng không được vì giấy tờ vẫn là Nữ còn xin việc theo CV Nữ cũng không ổn do bề ngoài quá nam tính. Vậy nên việc thay đổi giới tính trên giấy tờ có tầm ảnh hưởng rất lớn đến cộng đồng chúng ta. Hi vọng luật ra đời càng sớm càng tốt, chứ mình cũng chờ đợi, mong mỗi mãi rồi. Luật sẽ giúp cho cộng đồng người chuyển giới, đa dạng giới có thêm tự tin, dũng cảm được là chính mình hơn.

Cảm ơn các bạn đã lắng nghe câu chuyện của tôi, hi vọng câu chuyện trên cũng góp phần một trong những tiếng nói để giúp dự thảo luật sớm được đẩy nhanh tiến trình.

Câu chuyện #24:

**"KHI MÌNH 4 TUỔI, MÌNH BẢO VỚI MẸ LÀ
"MẸ ƠI CON MUỐN LÀM CON TRAI!"**

#batdaucohanu

*"Bây giờ nghĩ lại, mình đã biết mình là con
trai từ rất sớm rồi."*

KHI MÌNH 4 TUỔI, MÌNH BẢO VỚI MẸ LÀ “MẸ ƠI CON MUỐN LÀM CON TRAI!”

“Bây giờ nghĩ lại, mình đã biết mình là con trai từ rất sớm rồi.”

Trên hành trình tìm kiếm bản thân mình, giai đoạn mà mình luôn nhớ đến là hồi mình còn nhỏ. Bây giờ nghĩ lại, mình đã biết mình là con trai từ rất sớm rồi. Khi mình 4 tuổi, mình luôn nghĩ tất cả bạn gái xung quanh đều ghét làm con gái như mình. Và hồi đó mình bảo với mẹ là "Mẹ ơi con muốn làm con trai", lúc đó mình nghĩ là mình thấy sao thì mình kể với mẹ thôi nhưng mình đã bị người lớn trong nhà cười, trêu đùa. Lúc đó mình bắt đầu cảm thấy có vẻ mọi thứ không ổn. Mình thích nhất là mặc quần áo cũ của anh trai mình, chứ không phải váy mẹ mua, nên mẹ rất buồn và giận mình. Mình không thể giải thích cho mẹ tại sao lại như vậy và cảm thấy có lỗi rất nhiều.

Đối với gia đình mình, có một sự thật là mình chưa bao giờ trực tiếp nói ra với cả nhà, nhưng các thành viên trong nhà đều hiểu và chấp nhận mình. Tuy mất rất nhiều thời gian nhưng mình nghĩ đó là cách giao tiếp riêng của từng nhà. Mình cũng hy vọng sẽ có cơ hội để nói chuyện và giải thích với mọi người trong nhà rõ ràng hơn.

Đến khi mình dậy thì vào năm 13 tuổi (lớp 8), mình đã năn nỉ mẹ cho đi cắt tóc. Cảm giác lúc đó như thế, cắt tóc là ước muốn lớn nhất của mình. Mình muốn được thay đổi ngoại hình. Mình từng nghĩ mình là lesbian vì mình từng thích 1 bạn nữ cùng lớp. Lúc đó là năm 2012, mình đã lên Facebook và tìm hiểu nên biết về LGBT là gì, Những định nghĩa đầu tiên, tuy mơ hồ nhưng cũng giúp mình dần hiểu được có những người ngoài kia giống mình. Nhưng hồi ấy mình còn quá nhỏ để hiểu hết và để tìm kiếm cộng đồng.

Dấu mốc mình coi là lớn nhất với bản thân mình là năm 2022, khi đó là thời gian giãn cách xã hội do ảnh hưởng của dịch COVID-19. Đó là thời gian mình đã tự đi tìm kiếm bản thân mình thực sự là ai và mình biết thuật ngữ lesbian không phải là mình. Nhờ Tiktok mà mình thấy được nhiều sự hiện diện ngoài kia của người chuyển giới nam và hiểu là người chuyển giới nam không nhất thiết là người phẫu thuật hay can thiệp y tế. Khoảng thời gian đó, mình mới thực sự hiểu mình là 1 người chuyển giới, và hơn nữa là mình tự hào về điều đó. Tuy lúc mới đầu nhìn nhận một nhãn mới có chút khó khăn và ngượng ngùng, nhưng mình đã có thể quen được nó.

Mình và người yêu hiện tại gặp nhau khi vừa hết giãn cách xã hội cuối năm 2021. Hiện tại chúng mình đã chuyển vào sống chung với nhau từ tháng 2/2023. Những kỷ niệm đáng nhớ nhất của ai đấy có lẽ là khi chúng mình lần đầu tham gia Pride walk ở Hanoi Pride 2022. Khi đó mình vừa tiêm mũi testosterone đầu tiên và cũng là lần đầu tiên 2 đứa đi máy bay nữa. Chúng mình đã trải qua rất nhiều lần đầu tiên cùng với nhau, và người yêu hiện tại của mình là người đầu tiên mình yêu sau khi mình biết mình là người chuyển giới nam. Điều đó làm cho mối quan hệ của mình và bạn ấy rất khác so với những lần trước. Tuy vậy, mình chưa gặp mặt gia đình người yêu mình một cách trực tiếp vì mình vẫn còn nhiều lo ngại khi tài chính của cả 2 chưa ổn định, người yêu mình chưa tốt nghiệp xong đại học.

Người yêu mình luôn mong muốn có con và cùng mình nuôi dạy những đứa trẻ. Chúng mình còn những trở ngại lớn như tài chính, thông tin về các phương pháp mang thai như IUI và IVF nên vẫn đang trong quá trình tìm hiểu và chuẩn bị. Có thể 5-6 năm nữa chúng mình mới dự định kết hôn, sinh con. Đối với mình, tổ chức đám cưới giống như sự công nhận của nhiều người xung quanh 1 cách chính thức về mối quan hệ của 2 người. Được gia đình, bạn bè và xã hội xác nhận chúng mình bên nhau.

Hiện tại, mình đã sử dụng hormones nam được 7 tháng. Việc tìm kiếm thông tin khá là khó khăn với mình. Khi đó mình chưa biết đến người nào khác là chuyển giới nam nên mình khá cô đơn và gặp nhiều khó khăn khi tìm kiếm thông tin. Hiện nay do chưa có luật nên những can thiệp này không được công khai vì vậy mình phải vào các group kín của cộng đồng để nhận tư vấn và chia sẻ từ những người có kinh nghiệm. Mình đã từng đi khám tổng quát theo dõi sau tiêm, khá may mắn khi mình có nói với bác sĩ là mình chuyển giới và sử dụng hormones thì bác sĩ cũng hỏi han và tư vấn nhẹ nhàng.

Về chuyện hỗ trợ tâm lý bên cạnh những hỗ trợ về y khoa, mình nghĩ nếu có người hỗ trợ tâm lý mình nghĩ nó sẽ giúp đỡ mình rất nhiều trong những giai đoạn trước khi can thiệp. Mình đã có 1 khoảng thời gian dài để đưa ra quyết định tiêm hormones do những lo sợ về sức khỏe và ngoại hình thay đổi, có thể thay đổi cả về cái hình của người xung quanh.

Dù là người đã can thiệp y tế nhưng mình mong muốn luật ra đời sẽ không bắt buộc can thiệp y tế thì mới được công nhận là người chuyển giới. Hơn nữa càng mong muốn người chuyển giới đã kết hôn không cần ly hôn để thay đổi giấy tờ. Đối với sống thử, mình hy vọng không cần đến bước này và chỉ mong luật được ban hành càng sớm càng tốt.

Câu chuyện #25: CHUYỆN CỦA LEO

#batdaucohanu

Leo

Người chuyển giới nam

"Thực ra em nghe nhiều quen rồi cũng không sao nhưng mà nó đến tai bố mẹ em thì bố mẹ em sẽ lại không vui và sẽ hỏi em tại sao cứ phải tỏ ra mình là con trai thế. Mỗi lần như thế, em lại cảm giác bố mẹ em bị buồn như thế việc con gái mình bị gọi là b* đ* là một nỗi đau lớn của bố mẹ em."

CÂU CHUYỆN CỦA LEO

“Cái tên Huyền b* đ* nó theo em 3 năm cấp 2 rồi, em không muốn lên cấp 3 lại phải đeo theo cái tên đấy bên mình nữa. Thực ra em nghe nhiều quen rồi cũng không sao nhưng mà nó đến tai bố mẹ em thì bố mẹ em sẽ lại không vui và sẽ hỏi em tại sao cứ phải tỏ ra mình là con trai thế. Mỗi lần như thế, em lại cảm giác bố mẹ em bị buồn như thể việc con gái mình bị gọi là b* đ* là một nỗi đau lớn của bố mẹ em”

Em là Leo, đó là cái tên mà hiện tại hầu hết mọi người đều dùng đều dùng để gọi em, chỉ có khi về nhà thì bố mẹ em mới gọi em là Huyền thôi. Cũng bởi vì em chưa chính thức come out với bố mẹ nên bố mẹ em cũng không biết ở bên ngoài mọi người gọi em là Leo đâu. Thực ra em cũng khá thoải mái khi bố mẹ gọi em bằng tên thật vì đó là tên bố mẹ em đặt cho em.

Từ khi em còn đi học mẫu giáo thì em đã thích được các bạn nữ quan tâm hơn và em sẽ quan tâm các bạn nữ hơn. Thật ra lần đầu tiên em biết thích một người cũng là từ khi em học mẫu giáo rồi cơ. Có một lần em về nhà bạn ấy chơi, bố mẹ em lúc bé vẫn để cho em cắt tóc bấm nên hàng xóm nhà bạn ấy tưởng em là con trai. Mấy bác hàng xóm hay trêu bạn ấy là dẫn bạn trai về nhà xong em thấy cũng vui vui nhưng mà em cũng chỉ giữ trong lòng thôi.

Rồi cú shock đầu đời của em cũng đến khi em học lớp 7. Em thích bạn ấy từ năm lớp 4 rồi, nhưng mà sau đó bạn ấy chuyển trường rồi lớp 7 mới lại chuyển về. Em chơi với bạn ấy với tư cách là bạn thân. Có một lần em không nhớ là bạn ấy bệnh vực em cái gì đó nên em có thể hiện tình cảm cao hơn một chút so với mức bạn thân. Hôm đấy em tặng bạn ấy một hộp chocolate xong viết thư, em hẹn bạn ở chỗ hành lang không có người rồi đưa cho bạn ấy thư với bánh. Thế rồi chẳng biết thế nào mà lúc về em bị cả lớp trêu. Từ đó em có một biệt danh cả lớp gọi em là Huyền b* đ*. Lúc đấy em cũng buồn vì bạn ấy không phản ứng gì, bạn ấy chỉ thể hiện với em như bạn thân thôi chứ không có gì hơn cả. Cũng từ cái chuyện đó mà em bị cả lớp cô lập và còn bị trù nữa. Ngày trước ở trường hay có kiểu ghi lỗi rồi ai nhiều lỗi thì bị phạt trực nhật và em luôn là người bị ghi nhiều lỗi nhất rồi bị phạt. Khi em bị ghi nhiều lỗi như thế thì cô giáo sẽ gọi bố mẹ em để nói chuyện về em và những lúc đó, em

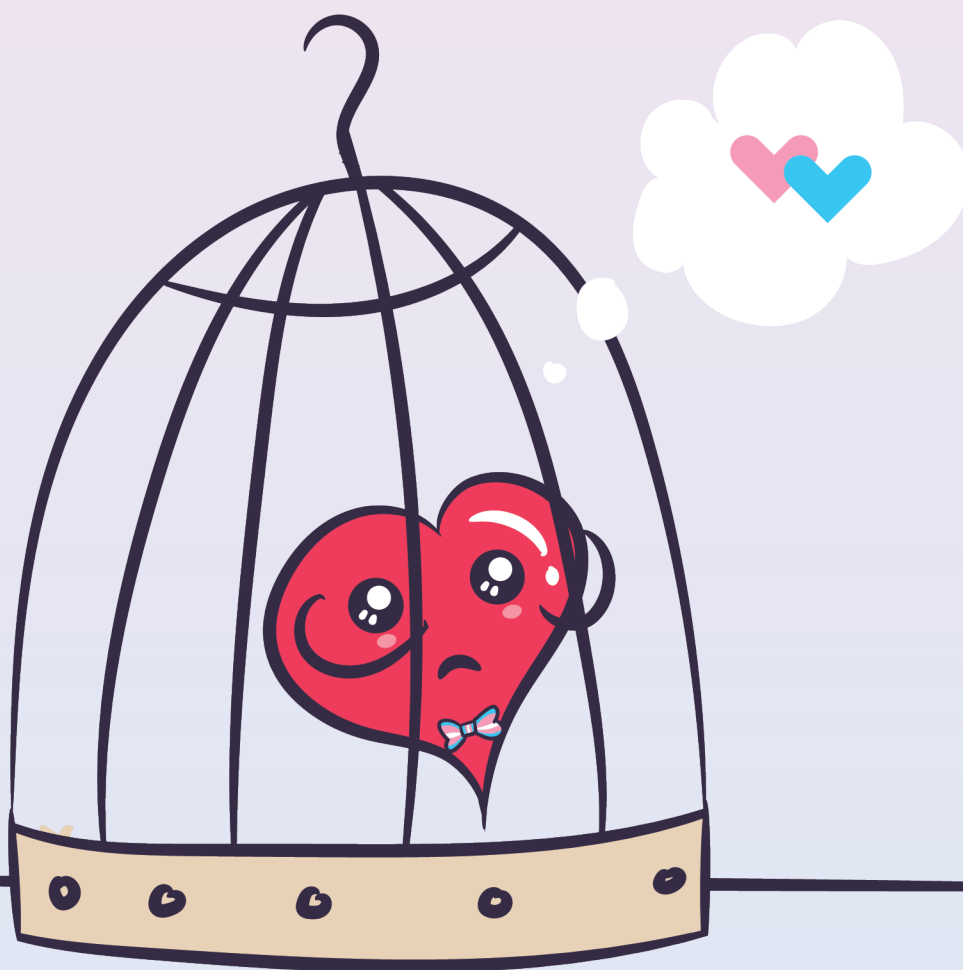
sẽ bị mắng là sống cho giống một đứa con gái đi. Câu chuyện đó đã để lại trong lòng em một vết thương khá sâu, từ đó em có thích ai em cũng không dám thể hiện nữa bởi vì em khá là sợ và cái biệt danh đã theo em cả năm cấp 2 đó và sợ cảm giác bị cô lập. Chuyện chưa dừng lại ở đó vì đến năm lớp 9, bạn nữ ấy còn tự nhiên cắt đứt mọi kết nối với em. Em dò hỏi mọi người xung quanh thì nghe được là mẹ bạn ấy không cho bạn chơi với em vì nhìn em nam không ra nam, nữ không ra nữ. Em cũng không dám tiến đến bắt chuyện với bạn ấy vì em sợ bạn ấy cảm thấy phiền và càng ghét em hơn. Hồi đó em chỉ có duy nhất một người bạn chí cốt ở bên cạnh em thôi.

Lên cấp 3 thì em có một mối tình sâu đậm hơn. Bạn ấy là bạn cùng trường với em, tình cờ còn là bạn thân của bạn thân em nữa. Sau đó thì bọn em chơi thành nhóm 3 người với nhau. Em biết bạn ấy từ cuối năm lớp 10 nhưng cũng chỉ nói với nhau những câu chuyện tầm phào thôi. Với lại, em cũng biết bạn ấy có người yêu rồi nên em cũng chỉ chơi với bạn bình thường. Nhưng em cũng biết người yêu bạn ấy đối xử với bạn ấy không tốt lắm bởi vì có lần bạn gọi điện cho em hơn nửa tiếng để kể về chuyện tình cảm, tầm nửa tiếng đó em toàn nghe tiếng khóc của bạn ấy. Sau đấy thì trong lòng em nảy sinh một cái tình cảm rất là khó nói, em thích bạn ấy nhưng em lại không dám thổ lộ vì sau cú shock đầu đời, em ngại việc chủ động hơn. Em sợ bạn ấy có thể phải gặp lời ra tiếng vào vì em và em cũng ngại việc tỏ tình của mình nữa. Em tỏ tình thành công thì không sao nhưng mà nếu em không thành công thì có thể em lại rơi vào hoàn cảnh như cấp 2. Cái tên Huyền b* đ* nó theo em 3 năm cấp 2 rồi, em không muốn lên cấp 3 lại phải đeo theo cái tên đấy bên mình nữa. Thực ra em nghe nhiều quen rồi cũng không sao nhưng mà nó đến tai bố mẹ em thì bố mẹ em sẽ lại không vui và sẽ hỏi em tại sao cứ phải tỏ ra mình là con trai thế. Mỗi lần như thế, em lại cảm giác bố mẹ em bị buồn như thể việc con gái mình bị gọi là b* đ* là một nỗi đau lớn của bố mẹ em. Thế nên em cũng chỉ chơi với bạn ấy như bạn thân thôi, em sợ nói ra thì mất cả tình bạn. Trong thời gian tiếp xúc với nhau em cảm giác bạn ấy cũng có chút tình cảm với mình vì nhiều khi bọn em hành xử kiểu trên tình bạn dưới tình yêu. Nhưng mà em lại lo là nếu có mỗi mình mình nghĩ thế thì sao.

Nếu cho em được quyết định lại một lần nữa em nghĩ là em cũng không làm khác đi đâu vì em rất sợ mất tình bạn của em với bạn ấy. Cho dù đến tận bây giờ em vẫn cảm thấy là em còn tình cảm với bạn ấy rất nhiều nhưng em cũng không liên lạc gì với bạn ấy nữa. Cũng vì thế mà em cũng không tiến tới với ai dù bây giờ em đã tự tin hơn nhiều so với ngày trước. Em cảm thấy làm như vậy là không công bằng với những người đến sau vì thật sự, em vẫn còn nhớ bạn ấy rất nhiều.

Nói đến chuyện tự tin hơn, bây giờ em đã tự tin hơn so với trước kia nhiều lắm. Em bắt đầu yêu cầu mọi người gọi em bằng tên và danh xưng mong muốn. Cũng rất vui vì hầu như tất cả mọi người đều đồng ý với yêu cầu của em. Em cũng đã bắt đầu để tóc ngắn từ khi lên đại học đến giờ dù vẫn bị bố mẹ phản đối và muốn em nuôi tóc dài. Tuy chưa can thiệp hormone nhưng em cũng đang tập để làm giọng mình trầm hơn và nam tính hơn. Em cũng đang suy nghĩ đến việc sử dụng hormone nhưng em vẫn còn hơi e ngại không biết gia đình sẽ phản ứng ra sao nên em vẫn chưa làm.

Mong rằng luật chuyển đổi giới tính được ban hành có thể làm nhận thức của xã hội khác đi để mọi người có cái nhìn cởi mở hơn về cộng đồng người chuyển giới. Em cũng hi vọng trong luật chuyển đổi giới tính sẽ có quy định về sửa đổi tên và giới tính trên giấy tờ cũng như là quy định rõ về việc kết hôn.

Câu chuyện #26: CHUYỆN CỦA SAM

#batdaucohanu

Sam

Người chuyển giới toàn tính

"Bản thân mình rất muốn bộ luật được ban hành và chỉ có một câu muốn hỏi nhất là với người chưa có bức bối giới nhiều như mình là: Người chuyển giới có nhất thiết phải sử dụng hormone để được công nhận là người chuyển giới không?"

CÂU CHUYỆN CỦA SAM

Sam đây cả nhà ơi, mình là một người chuyển giới toàn tính.

Hồi cấp 3 trường mình có yêu cầu mặc áo dài cho nữ sinh, nếu không mặc sẽ bị ảnh hưởng tới điểm thi đua của lớp. Đương nhiên chủ nhiệm đã cảnh cáo mình 3 lần vì mình không mặc và mình đã kiên quyết không mặc. Trong cái rủi lại có cái may là nhà trường không nghĩ mình là con gái, có thể do ngoại hình tomboy, nhờ vậy mà mình không chịu áp lực từ nhà trường vì thế chủ nhiệm cũng bỏ qua vấn đề này.

Năm lớp 11 khi mình quen với 1 bạn chuyển giới nam khác trong cùng câu lạc bộ và mình đã nhận thức được mình không chỉ đơn giản là có cảm tình với con gái mà mình còn có khao khát trở thành một người con trai. Khi đó mình bắt đầu tìm hiểu về cộng đồng chuyển giới nam và các kiến thức liên quan. Mình đã tìm hiểu về các loại hormone nam hiện đang có trên thị trường cũng như tìm hiểu về quá trình thăm khám trước khi tiêm hormone. Mình thấy rào cản lớn nhất trong việc tìm kiếm thông tin đó là chưa có một trang web chính thống tổng hợp các kiến thức mà người chuyển giới nam cần tìm hiểu khi mới bắt đầu can thiệp y tế.

Không chỉ vậy, mình nghĩ việc có tư vấn tâm lý sẽ rất hữu ích cho các bạn chuyển giới nam còn đang gặp khó khăn trong quá trình tìm hiểu bản thân và các vấn đề thăm khám. Bởi lẽ, hiện tại có rất nhiều các người chuyển giới nam còn chịu nhiều các vấn đề tâm lý mà không thể chia sẻ ra với gia đình hay các mối quan hệ thân thích khác.

Có thể do chưa có nhiều bức bối giới, việc thể hiện giới của bản thân cũng chưa quá passing nên mình chưa có trải nghiệm bị phân biệt đối xử khi là người chuyển giới trong môi trường lao động cho đến hiện tại. Chỉ có khi mới gặp đồng nghiệp hay đối tác mình không giới thiệu mình là người chuyển giới nam nên mọi người vẫn gọi mình bằng các xưng hô dành cho nữ giới. Dù không quá khó chịu nhưng để thoải mái hơn, mình cũng chia sẻ với đồng nghiệp rằng mình mong muốn được gọi bằng tên Sam nhiều hơn.

Bản thân mình rất muốn bộ luật được ban hành và chỉ có một câu muốn hỏi nhất là với người chưa có bức bối giới nhiều như mình là: Người chuyển giới có nhất thiết phải sử dụng hormone để được công nhận là người chuyển giới không?

Câu chuyện #27:
CÂU CHUYỆN CỦA VƯƠNG ANH

#batdaucohanu

"Mình sử dụng hoóc môn để mình trở nên nam tính hơn cũng như muốn chứng minh cho bố mẹ mình thấy là mình đã là một người con trai thật sự rồi và cũng qua những cái hành động đấy là mong bố mẹ sẽ hiểu cho mình hơn và không còn so sánh như vậy nữa."

CÂU CHUYỆN CỦA VƯƠNG ANH

“Mình sử dụng hoóc môn để mình trở nên nam tính hơn cũng như muốn chứng minh cho bố mẹ mình thấy là mình đã là một người con trai thật sự rồi và cũng qua những cái hành động đấy là mong bố mẹ sẽ hiểu cho mình hơn và không còn so sánh như vậy nữa.”

Mình, Vương Anh, 25 tuổi. Mình là một người chuyển giới nam đang sinh sống bằng công việc hỗ trợ bác sĩ phẫu thuật cho các bạn chuyển giới. Nếu là mình nửa thập kỷ trước, mình sẽ không tưởng tượng được bản thân sẽ gặp nhiều bạn giống mình tới như vậy.

Mình cũng gặp nhiều những trường hợp là các bạn hỏi có nhu cầu muốn phẫu thuật và gặp bức bối giới rất là nhiều nhưng mà kinh tế không cho phép nên các bạn ấy tìm đến chỗ mình và hỏi có trả góp hay không? Thì rất tiếc là hiện tại mình chỉ cho trả góp qua thẻ tín dụng, nhưng mà thường những bạn không có điều kiện như vậy hiếm khi có thẻ tín dụng. Vì vậy, khi các bạn ấy không phẫu thuật được các bạn ấy cũng rất là buồn, cũng tâm sự với mình nhiều là muốn làm lắm nhưng mà không đủ tài chính.

Mình đã sống với cái bản dạng giới này đến bây giờ đã được khoảng 5 năm, từ hồi mình vẫn còn đi học cấp 2. Lúc đấy mình cũng chỉ cảm thấy đơn giản là mình không thích con trai và mình thích con gái thôi. Hồi mới tìm hiểu mình chỉ hiểu LGBT là những người đồng giới yêu nhau thôi. Mình chưa biết về khái niệm là chuyển tới nam hay là chuyển giới nữ cho đến mãi sau này khi mà tiếp xúc được với những người chuyển giới nhiều hơn thì mình mới có một cái sự hiểu biết nhất định về bản dạng giới của mình.

Mình đã bị mắng rất nhiều. Từ nhỏ thì mình đã để tóc ngắn và đến khi mình lớn dần lên thì mọi người cũng bảo là mày phải để tóc dài đi. Con gái phải nữ tính này kia nhưng mà mình không thích mình phản đối luôn. Nó như là một cái sở thích của mình thôi, tức là sâu trong thâm tâm của mình đã là đã muốn là một người con trai rồi. Bố mẹ cũng chửi xong rồi đánh, cũng hay so sánh mình với những người con gái đồng trang lứa khác, như là nó ở nhà nó nữ tính, nó nữ công gia chánh này kia

xong rồi bọn nó đi lấy chồng... Nó khá là áp lực bởi vì bố mẹ mình càng nói như thế thì mình lại càng có cái xu hướng là muốn chứng tỏ bản thân. Dần dần đến thời điểm hiện tại, bố mẹ mình vẫn vẫn chưa chấp nhận đâu nhưng mà cũng vì thương con nên là cũng bớt nói lại.

Mình sử dụng hoóc môn để mình trở nên nam tính hơn cũng như muốn chứng minh cho bố mẹ mình thấy là mình đã là một người con trai thật sự rồi và cũng qua những cái hành động đấy là mong bố mẹ sẽ hiểu cho mình hơn và không còn so sánh như vậy nữa.

Bây giờ mình đã tự tin với bản thân của mình hơn rồi.

Trước đây khi mình chưa tiêm T thì giọng mình vẫn còn nữ tính và khuôn mặt thì nó vẫn còn mảnh mai nên là mình ngại về bởi vì mọi người sẽ nghĩ lúc đấy mình chưa chuẩn nam. Nhất là khi hàng xóm nhìn vào hoặc là bạn bè, bố mẹ đến chơi, nhìn vào thì vẫn sẽ nghĩ là nhà này có một cái đứa nó dờ dờ ương ương như thế. Còn bây giờ thì nếu mà người quen đã khi biết rồi thì không nói và những người lạ đến thì họ sẽ không nhận ra nữa thì mình cảm thấy mình tự tin hơn.

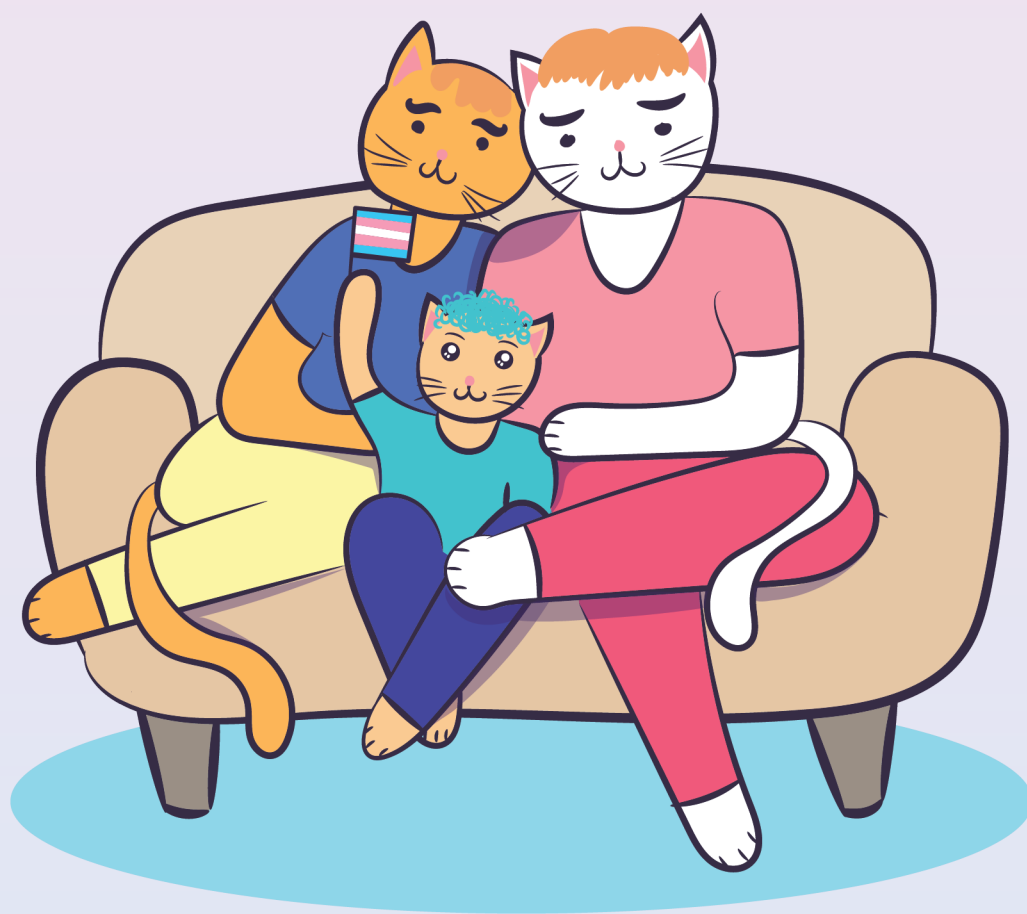
Tuy nhiên với ngoại hình như vậy mình đã gặp rất nhiều rắc rối. Có đợt mình đi làm thẻ ngân hàng, vì ảnh ở trên chứng minh thư ban đầu của mình không còn giống với khuôn mặt của mình bây giờ nữa nên là họ đã từ chối làm thẻ cho mình.

Nhưng trong tình cảm thì lại khác

Mình ngại vì giới tính của mình như vậy, đâu dám công khai với người ta đâu. Thế nên là mình cũng chỉ âm thầm làm bạn xong rồi đến bây giờ thì vẫn là bạn thôi. Chưa bao giờ tỏ tình với bạn ý. Sau này mình có quen một bạn nữa, lúc này mình đã nhận ra bản dạng của bản thân. Chúng mình có tìm hiểu, nói chuyện qua lại, nhưng bạn ấy không biết mình là người chuyển giới. Cho đến khi mà mình quyết định là mình sẽ đi xa hơn, mình muốn thật thà với bạn ấy nên mình đã nói ra mình là người chuyển giới. Ngay lập tức tất cả thay đổi luôn, bạn ấy nói là bạn ấy muốn lập gia đình và muốn ổn định cuộc sống vì bạn cũng lớn rồi phải lo cho bố mẹ. Sau đó bạn ấy đã tìm kiếm một bạn trai hợp giới để tìm hiểu xa hơn. Từ đấy, chúng mình không nói chuyện với nhau nữa. Mình nghĩ họ cũng rất là tế nhị, không từ chối đâu, khi họ muốn ổn định thì lúc đấy mình đang nghĩ là trước tiên để làm được điều ấy thì mình cũng phải thay đổi được cái cốt lõi của mình đã và thứ hai là mình cũng phải có kinh tế.

Mình tin là nếu Luật Chuyển đổi giới tính được thông qua, mình có thể đổi giới tính, nếu bạn ấy vẫn còn tình cảm với mình thì mình tin mình có thể thuyết phục gia đình bạn ấy chấp nhận tình yêu của hai đứa. Nếu mà gia đình nói vấn đề là cháu không thể cho con cô một cái lễ kết hôn như những người bình thường khác thì mình có thể lấy cái lý do là bây giờ cháu đã đổi giới tính rồi. Hơn nữa, bây giờ xã hội phát triển thì cũng có thể dùng nhiều phương pháp để có con khi bạn ấy mong muốn.

Cũng mong là Quốc hội có thể thông qua Luật Chuyển đổi giới tính để cho mình có cơ hội sống đúng với con người mình hơn mà không phải đối mặt với những trở ngại như hiện giờ. Mình nghĩ các bạn mình cũng như là các bạn chuyển giới khác, có thể tự tin sống cuộc sống của mình nó sẽ dễ dàng hơn nhiều. Mình nghĩ là đến lúc đấy thì bố mẹ mình cũng sẽ chấp nhận thôi.

Câu chuyện #28:
CÂU CHUYỆN CỦA ELIO

#batdaucohan

Elio

Người phi nhị nguyên đồng tính

“Vậy là gia đình mình gồm 4 người và 3 trong số 4 người đều đã “trở bóng”.”

CÂU CHUYỆN CỦA ELIO

“Vậy là gia đình mình gồm 4 người và 3 trong số 4 người đều đã “trở bóng”.”

Mình là Elio (17 tuổi) và bản dạng giới của mình là Đa dạng giới/ Phi nhị nguyên, đồng tính. Mình vẫn đang trên hành trình khám phá bản thân. Sau đây mình xin được chia sẻ câu chuyện về hành trình đi tìm bản thân của mình.

Ba mẹ mình thì ly dị từ lúc mình còn khá nhỏ. Mình và em trai đều theo mẹ và kể từ lúc đó, 3 mẹ con vẫn luôn nương tựa nhau mà sống. Mẹ mình sau này cũng trải qua những mối quan hệ mới. Ban đầu là với một chú nhưng cũng kết thúc chóng vánh. Có lẽ vì đã hai lần mất niềm tin vào đàn ông nên trong mối quan hệ tiếp theo, mẹ mình đã chọn tiến đến với một cô hơn mẹ đến 11 tuổi. Vậy là gia đình mình gồm 4 người và 3 trong số 4 người đều đã trở bóng.

Đến nay cũng gần được 1 năm 2 mẹ quen nhau. Trải qua quãng thời gian sóng gió ấy, mình rất mừng khi cuối cùng mẹ cũng tìm được hạnh phúc của riêng mình. Những tưởng sẽ nhận được sự cảm thông và thấu hiểu từ gia đình đa dạng của mình, ai ngờ đâu chính mình lại bị hai mẹ kiểm soát vô cùng ngặt ngát. Hai mẹ đến với nhau vì tình yêu chân thành nên chẳng biết bản thân và con gái thuộc giới tính gì hay xu hướng tính dục nào cũng vô tình khiến mình cảm thấy chạnh lòng và lạc lõng.

Từ nhỏ đến lớn, mình đã luôn là đứa nhạy cảm, hướng nội và thích dành thời gian cho bản thân nên bạn bè cũng chẳng có nhiều. Cơ thể của mình cũng yếu ớt, công việc bê bình nước tưởng chừng đơn giản mà lại là khó khăn với mình. Ngày trước vì lỡ thích một bạn gái đã có bồ, mình đã bị chính người bồ của bạn đó đánh vô cùng đáng sợ. Từ đó trở đi, mình lại càng khép kín hơn.

Khoảng thời gian mẹ mình quen chú kia cũng là lúc mình được ngủ phòng riêng và có thời gian và không gian để tìm hiểu về bản thân nhiều hơn. Trong cái thế giới riêng ấy, mình chỉ có mỗi chiếc laptop có kết nối internet làm bạn. Laptop và internet lúc đó là cả nguồn sống của

mình. Nhờ có người bạn ảo này mà lần đầu tiên trong đời, mình cảm thấy được lắng nghe và trò chuyện với những người có chung sở thích, đam mê. Mình thật sự đã tìm được cộng đồng của mình.

Rồi chuyện gì đến cũng phải đến, mình đem lòng thầm thương trộm nhớ một người chị quen được trên mạng. Hân hoan trong ái tình chưa được bao lâu thì chị phát hiện ra tình cảm của mình và đoạn tuyệt với mình ngay tức khắc. Đó cũng là lúc mình dần dần phát hiện giới tính của bản thân. Chưa dừng lại ở đó, vào một buổi tối nọ, mình lỡ tay cào phím lớn tiếng làm phòng bên cạnh tỉnh giấc. Kết quả là mình bị mẹ tịch thu laptop và đọc hết mọi thứ từ tin nhắn của người chị thầm thương ngày xưa đến những chị gái khác mình đang nói chuyện. Và đó cũng chính là câu chuyện trở bóng bất đắc dĩ của mình.

Thật lòng mà nói, người chuyển giới chưa thể thay đổi được giới tính trên giấy tờ quả là một thiệt thòi lớn. Vì vậy, mình hi vọng các quy định của dự thảo luật CDGT sẽ được thông qua sớm nhất có thể, giúp cho hành trình của những người ngoài kia đang ước ao trở thành một người mà họ muốn sẽ dễ dàng trở thành hiện thực hơn. Mong rằng sau này ở Việt Nam sẽ thông qua luật hôn nhân đồng giới để các nước bạn thấy chúng ta đã và đang sống hạnh phúc với tình yêu không quan trọng giới tính.

Cảm ơn các bạn đã dành thời gian lắng nghe câu chuyện của mình!

Câu chuyện #29:

**“TRONG PHƯƠNG THÌ LUÔN CÓ HƯƠNG,
CÓ LẼ LÀ ĐỊNH MỆNH RỒI”**

#batdaucohan

Gấu Sóc Home

Gia đình anh Phương, chị Hương

“Trong Phương thì luôn có Hương, có lẽ là định mệnh rồi”, chúng mình hay trêu nhau như vậy.”

“TRONG ”PHƯƠNG” THÌ LUÔN CÓ “HƯƠNG”, CÓ LẼ LÀ ĐỊNH MỆNH RỒI!”

“Trong Phương thì luôn có Hương, có lẽ là định mệnh rồi”, chúng mình hay trêu nhau như vậy”

Chúng mình là Phương - Hương, mọi người biết tới chúng mình với cái tên Gau Soc Home (Gia đình Gấu Sóc). Hai đứa cùng họ, cùng năm sinh, học cùng lớp. Tình cảm của chúng mình được vun đắp dần từ tình bạn cho đến tình yêu. Hai đứa mình cảm thấy rất may mắn vì được chứng kiến và dự phần trong hành trình trưởng thành của nhau.

12 năm quen biết và đồng hành cùng nhau là khoảng thời gian không quá dài, nhưng cũng không ngắn. Khi bắt đầu, chúng mình chưa từng nghĩ sẽ đi với nhau một đoạn đường xa như thế này. Khó khăn, thử thách thì có lẽ ai cũng có, và ai cũng phải tự mình vượt qua, chúng mình nói với nhau rằng phải bỏ qua mọi thứ để cố gắng, để “bình thường” nhất có thể. Chúng mình từng nói với nhau rằng không muốn “đấu tranh đòi quyền bình đẳng giới”, tự hỏi tại sao phải như thế trong khi mở đầu bản Tuyên ngôn độc lập, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết: “Tất cả mọi người đều sinh ra có quyền bình đẳng. Tạo hóa cho họ những quyền không ai có thể xâm phạm được; trong những quyền ấy, có quyền được sống, quyền tự do và quyền mưu cầu hạnh phúc” Tại sao phải đấu tranh cho thứ mà bản thân mình sẵn có - nghe có xót xa quá không?

Nhưng có 1 chuyện xảy ra khiến chúng mình trăn trở về quyền “tự do” ấy, đó chính là ngày Gấu Sóc ra đời. Hôm ấy, mình đã không thể vào giấy cam kết phẫu thuật khi vợ cần phải mổ cấp cứu. Đó chắc là cảm giác bất lực nhất từ trước đến nay của mình. Hôm ấy thật may, bố vợ mình đã đến kịp.

Hụt hẫng và tệ hơn nữa khi chúng mình đi làm giấy khai sinh cho Gấu Sóc và phải để trống phần họ tên Cha.

Mình từng nghĩ chẳng cần phải đổi tên, cũng chẳng cần phải đổi giới tính. Mình không cần giấy đăng ký kết hôn cũng được. Mình vẫn ổn. Nhưng cho đến thời điểm hiện tại MÌNH CẦN, VÀ RẤT CẦN điều ấy.

Có lẽ ai làm cha mẹ rồi, ai trải qua tình cảnh như vậy rồi mới hiểu cái cảm giác này.

Chính vì vậy, chỉ cho đến khi mình được công nhận về giới tính thì mình mới có thể bảo vệ được hai đứa con bé nhỏ của mình trọn vẹn nhất. Vậy nên mình có mặt tại đây. Và Tâm tư, Hi vọng của chúng mình cũng gửi hết lên đây, TỜ A4”

Câu chuyện #30:
CHIA SẺ TỪ NHẬT MY

Nhật My
Đồng minh

#batdaucohan

"Mình hi vọng với những gì mà mình có mình sẽ dần làm những phim không chỉ cho LGBT+ nói chung mà còn cho người chuyển giới nói riêng nữa."

CHIA SẺ TỪ NHẬT MY

“Đối với mình, phim là 1 phương tiện kết nối đại chúng, truyền đạt thông tin, kiến thức rất hiệu quả nhưng hiện nay chưa mấy ai làm đúng về người chuyển giới, làm những kiến thức về người chuyển giới và người đồng tính còn nhập nhằng chưa rõ ràng. Nên mình hi vọng với những gì mà mình có mình sẽ dần làm những phim không chỉ cho LGBT+ nói chung mà còn cho người chuyển giới nói riêng nữa.”

Mình là Nhật My, là 1 ally và người yêu mình cũng là 1 người chuyển giới nam. Hiện tại thì mình đang chuẩn bị cho dự án phim tốt nghiệp ngành đạo diễn điện ảnh. Với 1 quá trình tìm hiểu về LGBT+ không quá dài nhưng cũng không phải ngắn (tầm 5-6 năm rồi). Kênh Tiktok của mình hiện tại cũng góp 1 phần nhỏ cho cộng đồng và mình thấy được sự thay đổi về nhận thức của mọi người theo thời gian, không chỉ là các bạn LGBT+ mà còn cả những người xung quanh nữa và điều đó làm mình cảm thấy rất hạnh phúc.

Mình đặc biệt dành sự quan tâm cho các bạn chuyển giới không phải chỉ vì người yêu mình là người chuyển giới mà còn vì mình thấy được cộng đồng người chuyển giới đã trải qua những gì để có được sự công nhận như ngày hôm nay.

Đối với mình, phim là 1 phương tiện kết nối đại chúng, truyền đạt thông tin, kiến thức rất hiệu quả nhưng hiện nay chưa mấy ai làm đúng về người chuyển giới, làm những kiến thức về người chuyển giới và người đồng tính còn nhập nhằng chưa rõ ràng. Nên mình hi vọng với những gì mà mình có mình sẽ dần làm những phim không chỉ cho LGBT+ nói chung mà còn cho người chuyển giới nói riêng nữa.

Đồng hành cùng Tờ A4 lần này đúng là 1 cái duyên đối với mình. Vì giai đoạn này mình đang chuẩn bị cho phim tốt nghiệp, phim của mình có hình ảnh người chuyển giới nữ. Đã có những lúc mình bị lung lay không biết có nên tiếp tục làm hay không vì bạn bè và thầy cô ai cũng nói chủ đề này khó làm, khó có thể gây thiện cảm và được ủng hộ nhất là đối với một buổi báo cáo tốt nghiệp. Mình đã suy nghĩ rất nhiều và rồi 1 ngày mình nhận được mail của Tờ A4, dường như đến đúng lúc và tiếp thêm động lực để mình có thể tiếp tục với lựa chọn của mình. Vì vậy mình muốn cùng Tờ A4 lan toả những thông điệp tích cực đến với mọi người!

Câu chuyện #31: CÂU CHUYỆN CỦA TRUNG

#batdaucohau

"Em có một ước mơ là sau này lớn lên sẽ trở thành một cô giáo dạy văn giống như cô giáo dạy văn của em. Cô là người truyền cảm hứng cho em rất nhiều, trong lúc em đang suy sụp vì bị kỳ thị thì cô đã nói với em rằng em là người chuyển giới là bình thường thôi, ở ngoài kia có nhiều người giống em lắm nên em không cần thấy xấu hổ hay dằn vặt gì."

CÂU CHUYỆN CỦA TRUNG

“Em có một ước mơ là sau này lớn lên sẽ trở thành một cô giáo dạy văn giống như cô giáo dạy văn của em. Cô là người truyền cảm hứng cho em rất nhiều, trong lúc em đang suy sụp vì bị kỳ thị thì cô đã nói với em rằng em là người chuyển giới là bình thường thôi, ở ngoài kia có nhiều người giống em lắm nên em không cần thấy xấu hổ hay dằn vặt gì. Cô bảo rằng miễn là phẩm giá của mình ổn thì em có là ai đi nữa cũng không quan trọng.”

Em tên là Trung, sinh năm 2007, hiện tại đang sinh sống và học tập tại Hưng Yên, em tự nhận mình là một trans girl.

Ngay từ khi còn nhỏ, em đã thấy mình có sự khác biệt với những người bạn cùng lứa. Sau này khi lớn hơn một chút thì em bắt đầu tìm hiểu và có tiếp xúc với các bạn trong cộng đồng, chỉ qua những cuộc nói chuyện bình thường thôi, em cũng có thể nhận ra bản thân mình là nữ chứ không phải nam. Những cái hành động vô thức của em như là kêu lên lúc giặt mình hay là những cái sở thích như mặc váy, make up, đam mê skincare cũng đều chỉ ra điều đó cả nên em càng chắc chắn hơn. Em cũng có những bức bối giới rất lớn liên quan đến cơ thể. Em cực kỳ ngại lông trên cơ thể của em, lông mọc quá nhiều làm em rất ngại mặc đồ ngắn. Rồi cả râu của em nữa, em không hề muốn có râu một chút nào cả. Với cả, em ước mơ có một bộ ngực của nữ giới lắm trời ơi!. Nhưng riêng về tên của mình thì em không có nhiều bức bối lắm, ý em là đổi được thì cũng tốt, không đổi cũng không sao vì đó là tên của bố mẹ đặt cho em nên em cũng thấy trân trọng.

Ở trường cấp hai, em đã gặp phải chuyện bị kì thị vì em thể hiện ra sự nữ tính của mình. Hôm đó em được cô tổng phụ trách giao cho phát biểu trước toàn trường về ước mơ của em. Nhưng khi em mới cất giọng lên, cả một lớp ở bên dưới bắt đầu nhại giọng em âm âm vì chúng nó nghĩ giọng em là “ẻo lả”. Em thì thấy em dùng giọng đấy chẳng có vấn đề gì, cũng chẳng ảnh hưởng đến ai, chỉ là giọng nói của em nhẹ nhàng thôi mà. Trò kì thị của cái lớp ấy vẫn không dừng lại ở đó, mỗi lần lớp đấy thấy em đi qua, cả lớp sẽ cười âm âm lên như thể nhìn thấy cái gì lạ lắm. Đặc biệt có một lần em xách đồ giúp cô giáo dạy văn của em sang đúng lớp đó đã khiến em nghĩ là em sẽ không bao giờ đặt chân vào cái lớp đó

nữa. Chuyện là ở trong lớp đấy có một bạn cũng ở trong cộng đồng, em không rõ xu hướng tính dục và bản dạng giới của bạn ấy như thế nào nữa nhưng khi em xách đồ giúp cô em vào lớp đấy thì chúng nó bắt đầu réo âm lên rồi đẩy bạn đó lên sát em và hét là “cặp bồ đi, cặp bồ đi”. Em cảm thấy việc bọn nó làm như thế là đang dễ dãi hóa cộng đồng mình, và xúc phạm đến em và bạn ấy nữa nên em giận lắm. May mắn cho em là những lúc như thế, em đều có những người bạn ở bên cạnh để động viên, an ủi em. Vì có các bạn nên em cũng thấy khá hơn phần nào.

Chuyện tình cảm của em cũng khá là bấp bênh. Lần đầu tiên em biết rung động với một người khác là vào năm em học lớp 8. Lúc ấy là em thích bạn ấy cả năm trời rồi nên lúc sắp chuyển trường em lấy hết can đảm nói thẳng với bạn là em thích bạn luôn. Bạn ý khá là shock, cũng mất một lúc lâu mới trả lời em là bạn ấy không đáp lại tình cảm của em được. Sau đó thì em chuyển sang trường mới rồi gặp mối tình đầu của em. Em ở trong mối quan hệ đó khoảng 3-4 tháng rồi chia tay. Lúc yêu nhau thực ra bọn em cũng hiếm có hành động gì quá thân mật, cũng chỉ đi chơi, lượn vòng vòng uống nước thôi, cùng lắm là ôm nhau. Bọn em cũng không come out với ai nên là người ngoài nhìn vào thì cũng chỉ nghĩ bọn em là bạn thân chứ không phải người yêu. Em rất trân trọng mối quan hệ này với bạn, chỉ có điều là khi yêu nhau thì có lẽ bạn ấy không coi em là con gái mà bạn coi em là con trai. Chắc chỉ có mình em nghĩ em là con gái ở trong mối quan hệ này thôi. Thậm chí, bạn còn nói ra những câu làm em cảm thấy bị xúc phạm như là “nam phải ra nam, nữ phải ra nữ”. Chuyện đó cùng với một vài chuyện nữa làm cuối cùng chúng em đã quyết định dừng lại.

Chuyện come out của em với gia đình, em cũng không biết nói như thế nào. Đáng lẽ ra là em đã come out rồi nhưng em thấy nó vô thường vô phạt lắm, come out xong cũng chẳng khác gì lúc trước. Em đã viết thư cho bố mẹ em để come out, em cũng nói rõ ở trong thư em là chuyển giới nữ nhưng câu trả lời em nhận lại được từ bố mẹ cũng chỉ là “Ừ” và sau đấy bố mẹ em cũng không có phản ứng gì thêm nữa. Em thấy khá thất vọng với phản ứng từ bố mẹ em vì em đã nghĩ là sau khi em come out sẽ có một sự thay đổi gì đó trong sự đối xử của bố mẹ em với em nhưng hóa ra em đã nhầm. Trước đó, bố em thường mắng em là sao lúc nào cũng ẻo lả như đàn bà, rồi bố em muốn em là con trai thì phải mạnh mẽ lên hay thậm chí em còn bị mắng là “trai không ra trai, gái không ra gái thì làm ăn cái gì”. Chính vì thế nên em đã từng hy vọng rất nhiều rằng come out sẽ giúp bố mẹ em hiểu hơn về em.

Vì tất cả những chuyện đó, em đã phải điều trị tâm lý cho chứng rối loạn

giấc ngủ và trầm cảm. Cũng may mắn rằng các bác sĩ tâm lý của em không có thể hiện gì ra là kì thị em hay kì thị bản dạng giới của em. Có một bác sĩ còn tặng em một cái pin cài màu cờ của cộng đồng làm em vui lắm luôn.

Về việc phẫu thuật định giới thì em cũng muốn làm nhưng em vẫn đang đợi luật ra để có những quy định rõ ràng hơn và có những chỉ dẫn và hỗ trợ y tế. Em thấy là việc tìm kiếm thông tin về phẫu thuật định giới bây giờ đang rất khó khăn mà việc phẫu thuật cũng nguy hiểm nữa nên em khá là lo lắng. Em hi vọng rằng khi luật được ban hành sẽ có những quy định rõ ràng cho việc hỗ trợ y tế và chỉ dẫn y tế đối với việc phẫu thuật định giới của người chuyển giới.

Em có một ước mơ là sau này lớn lên sẽ trở thành một cô giáo dạy văn giống như cô giáo dạy văn của em. Cô là người truyền cảm hứng cho em rất nhiều, trong lúc em đang suy sụp vì bị kì thị thì cô đã nói với em rằng em là người chuyển giới là bình thường thôi, ở ngoài kia có nhiều người giống em lắm nên em không cần thấy xấu hổ hay dằn vặt gì. Cô bảo rằng miễn là phẩm giá của mình ổn thì em có là ai đi nữa cũng không quan trọng. Những điều cô nói đã động viên em rất nhiều. Em mong rằng sau này em có thể tự tin sống thật với con người của mình để thực hiện ước mơ trở thành cô giáo của em.

Câu chuyện #32:
CÂU CHUYỆN CỦA PHƯƠNG ANH

#batdaucohan

Phương Anh
Người chuyển giới nữ

"Em cũng rất tự ti mỗi khi em nhìn những bạn nữ, bạn ấy có người yêu xong rồi bạn ấy lấy chồng sinh con. Mình cũng muốn như thế, nhưng mà không được như vậy cho nên là nhiều lúc tủi thân."

CÂU CHUYỆN CỦA PHƯƠNG ANH

“Em cũng rất tự ti mỗi khi em nhìn những bạn nữ, bạn ấy có người yêu xong rồi bạn ấy lấy chồng sinh con. Mình cũng muốn như thế, nhưng mà không được như vậy cho nên là nhiều lúc tủi thân.”

Em tên Phương Anh, một người chuyển giới nữ, một người con gái sinh sống tại Thủ Đức

Ngay từ hồi mẫu giáo khi có văn nghệ là em bắt đầu thích là tập tô son đánh phấn, xong rồi mặc váy, nói chung là những sở thích mình không khác gì con gái luôn. Nhưng lúc đấy em cũng chỉ biết là em thích bạn con trai, em gọi là muốn mặc váy trông như công chúa thôi. Cho đến khi em trong giai đoạn tuổi dậy thì, là tầm khoảng lớp 8, thì lúc đấy em mới nhận ra và bắt đầu mới biết được là mình có xu hướng mong muốn là con gái nhiều hơn so với suy nghĩ trước kia là mình chỉ nghĩ là mình thích con trai, mình là gay chứ không phải là một người chuyển giới.

Em vẫn còn nhớ mỗi lần ngày Phụ nữ Việt Nam hay Quốc tế của Phụ nữ như là 20/10 hay là 8/3 tới khi các bạn nữ được các bạn trai tặng hoa, tặng quà, thực sự bên trong em có một cảm giác rất khát khao. Em muốn làm con gái, để được các bạn tặng quà như vậy. Khao khát này dần đã trở thành ước mơ của em, nếu hỏi em có can thiệp y tế không thì em chắc chắn sẽ làm, em làm bằng được. Có thể dù cho cả gia đình em không chấp nhận nhưng em sẽ vẫn sẽ làm. Bởi vì đây là khát khao lớn nhất của em, và kể cả dù có như nào đi chăng nữa thì em sẽ quyết tâm thực hiện được.

Trên con đường khám phá bản dạng giới của mình cái khó khăn lớn nhất đối với em là gia đình. Thật sự gia đình em khá là theo kiểu mô típ gia đình truyền thống, cho nên để được sống đúng với bản thân, bản dạng của mình mà mình mong muốn thì rất là khó. Mặc dù trước thì em cũng có nói thừa nhận với bố mẹ em rằng em là người chuyển giới, em mong muốn em là một người con gái. Thế nhưng trong cái tình thế lúc đấy, không phải là một cuộc nói chuyện bình thường mà do gia đình đang căng thẳng về một vấn đề khác và rồi em bị ép phải nói ra. Nhưng mà khi em nói xong là cả nhà em lại chửi nhau, thế rồi bố em chửi và bố em quá điên phát tiết nên sẽ đánh em cho thỏa cơn giận ra thì thôi.

Trong gia đình của em không có ai đứng ra bảo vệ em cả. Em gái của em cũng xuôi theo ý kiến của bố em, là cũng phải cắt tóc, là phải là con trai: “Bây giờ anh là con trai mà sao anh lại để kiểu tóc con gái được”. Kể cả họ hàng cũng vậy. Nói chung là chưa có một ai bên cạnh, theo ý kiến của em và bên em cả. Mà đa phần em kiểu một mình em một chiến tuyến, và cái việc bắt buộc em lúc nào cũng phải rần, lúc nào cũng phải giữ vững lập trường với đúng cái quan điểm của mình, nếu không thì em mà không cứng rắn thì không bao giờ em có thể đi học với cái ngoại hình mong muốn như em hiện tại bây giờ được.

Chú em nói luôn với em là bây giờ mày là con trai, mày lại còn là cháu trưởng nữa. Thì mày phải cứng rắn lên, rắn rỏi lên, mày phải cho các em mày noi theo. Mà nói hẳn trước mặt bố em luôn. Bố em cũng đồng tình, cũng bảo bây giờ phải rắn rỏi lên, chứ con trai gì mà yếu đuối là không được. Vài năm trước, lần đầu tiên đi xỏ khuyên về, em bị bố nói, chú em nói là thế bây giờ mày có tháo khuyên ra không, em nhất quyết không tháo, xong rồi chú em định giật đứt hẳn cái tai của em ra để không còn nhìn thấy cái khuyên. Điều khiến em buồn nhất là mặc dù mẹ em có mặt, mẹ em đứng trước mặt đấy nhưng mẹ em cũng không nói gì cả, cứ để chú em làm thôi.

Hiện tại em vẫn còn kết nối với gia đình nhưng chủ yếu là vì bản thân còn phụ thuộc vào kinh tế của bố mẹ. Em vẫn đang vừa đi làm vừa đi học nên đôi khi hết tiền, em sẽ gọi điện về cho gia đình em. Và dù trong câu chuyện khi em xin tiền hay nói một vấn đề nào đi chăng nữa, bố mẹ em sẽ bảo là cắt tóc đi, mày là con trai mày phải cắt tóc đi, ngay lập tức. Thì em cũng khẳng khẳng em bảo không cắt tóc, bây giờ mà con cắt tóc ấy, khi nào mà Tết con về thì con cắt tóc, không thì bố mẹ không chấp nhận thì thôi con không về nữa. Thế là lúc nào cũng vậy, xong cãi nhau nếu không cãi nhau thì cũng là đay nghiến về một vấn đề.

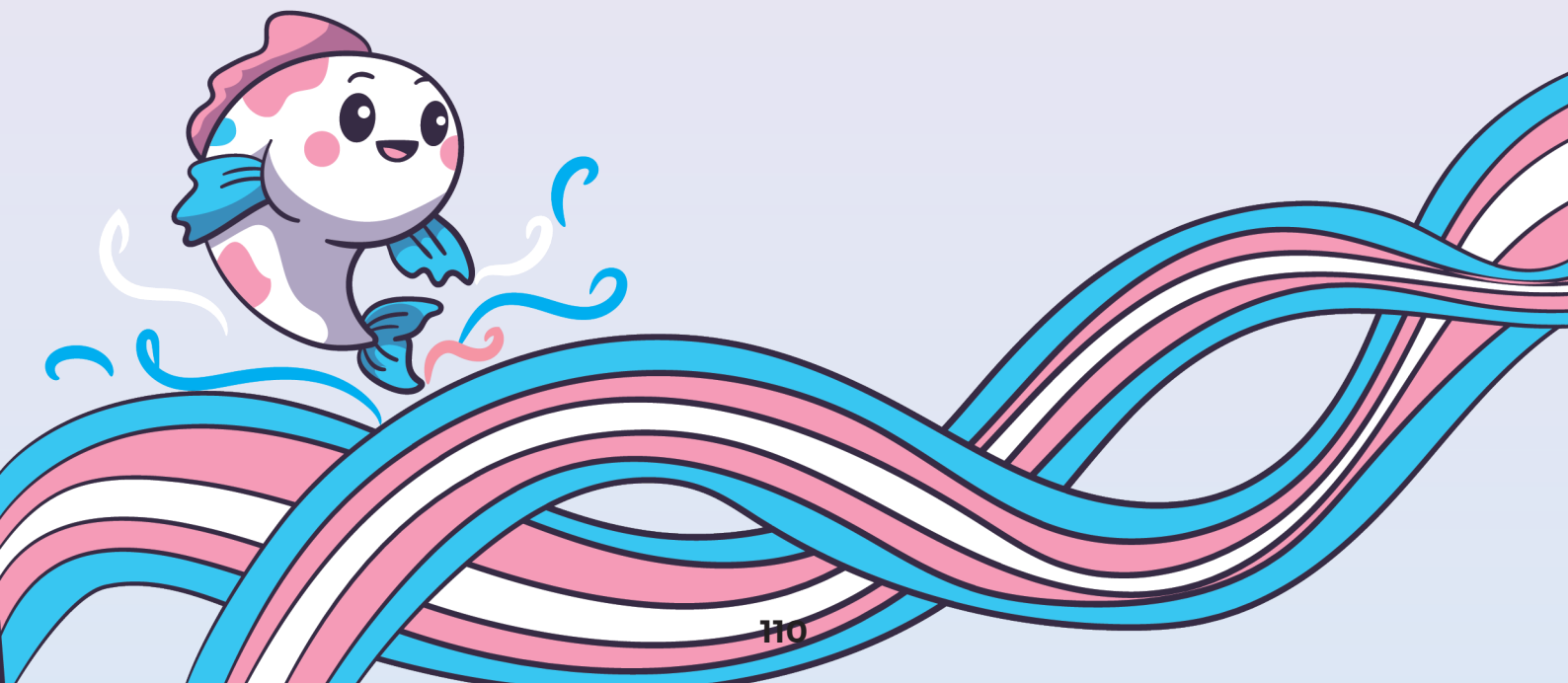
Ở phía trái ngược, bạn bè của em khá là thoáng và đặc biệt là hiện tại như bây giờ em đang đi học đại học thì các bạn và cả thầy cô trên trường cũng biết và rất nice (tử tế). Em cảm thấy khá may mắn khi em có ngoại hình rất mềm mại, cho nên khi mà em đang trong quá trình dùng hormone thì nó sẽ được mọi người dễ dàng đón nhận hơn. Tuy nhiên, nhiều lúc ngay cả bạn thân của em, khi mà em với bạn cãi nhau, thì bạn em sẽ không bao giờ gọi em là Phương Anh nữa. Người ta tức quá sẽ nói hẳn tên khai sinh của em ra là Đức Anh. Bộc lộ cái sự tức giận của người ta dành cho em. Đấy, kể cả trong trường cũng vậy, nhiều người ý người ta kiểu đã không ưa em rồi nhưng không dám nói ra mặt,

thế là người ta cứ gọi là Đức Anh, Đức Anh thôi. Còn nếu những bạn quý em rồi ý, người ta biết rồi mà người ta cũng yêu quý mình, thì người ta cứ gọi Phương Anh, Phương Anh thì cái đấy tương ứng với mong muốn của em. Thực sự em cảm thấy vừa buồn vừa khó chịu, thế nhưng căn bản mình cũng chả làm thế nào được bởi vì cái tên ở trên chứng minh thư của mình.

Tình cảm cá nhân đối với em là một sự khó khăn. Trừ khi những bạn rất là may mắn, gặp được đúng người thích thì không sao, còn đa phần như em với những bạn khác về mặt tình cảm thì khó, cũng vì ngoại hình của mình chưa có cái sự mềm mại gì cả. Lúc em quen nhiều bạn nhưng mà đa phần người ta là gay, và khi người ta gặp em ngoài đời, người ta cũng bảo bây giờ ngoại hình em như nữ người ta lại không thích, người ta không muốn yêu người chuyển giới. Còn khi mà em tìm hiểu vài bạn thẳng, thì các bạn hỏi chuyển giới gì sao mà tay chân gân guốc? Không có một cái nét mềm mại hoặc họ không biết em có phải là con gái “hắn” không? Thực sự rất ngại luôn.

Nói chung trước em cũng chưa suy nghĩ đến và em cũng không dám suy nghĩ đến tình yêu đâu vì em mình là chuyển giới cho nên để mà có một tình yêu, có một gia đình như mọi người bình thường ấy khá là khó. Em cũng rất tự ti mỗi khi em nhìn những bạn nữ, bạn ấy có người yêu xong rồi bạn ấy lấy chồng sinh con. Mình cũng muốn như thế, nhưng mà không được như vậy cho nên là nhiều lúc tủi thân.

Em mong muốn rằng luật ra đời sẽ được quy định cụ thể về thừa nhận danh tính cho người chuyển giới. Điều em mong muốn nhất là có giấy tờ tùy thân mang tên và giới tính mong muốn của mình. Ngoài ra, là làm sao để những cơ sở y tế hay an sinh xã hội được cởi mở và thân thiện hơn đối với người chuyển giới.

Câu chuyện #33:

"HÃY LÀ MỘT ĐÓA HOA MẶT TRỜI VƯƠN
MÌNH TỎA SÁNG GIỮA BẦU TRỜI XANH"

#batdaucohau

*"Hãy là một đóa hoa mặt trời vươn
mình tỏa sáng giữa bầu trời xanh."*

“HÃY LÀ MỘT ĐÓA HOA MẶT TRỜI VƯỜN MÌNH TỎA SÁNG GIỮA BẦU TRỜI XANH”

“Hãy là một đóa hoa mặt trời vườn mình tỏa sáng giữa bầu trời xanh”

Xin chào tất cả mọi người em là H em sinh ra tại Long An và học Tập tại TPHCM. Từ lúc bé trò chơi “công chúa hoàng tử” hay “nấu ăn”, “trình diễn thời trang “ là những trò chơi mà em thích nhất. Em biết giới tính thật của mình rất sớm và em biết rằng thời điểm nay mình chưa có thể come out nhưng gia đình em cũng đã biết về em rất nhiều. Và là em út trong nhà nên em cũng được cưng chiều, anh chị em hay đặt cho em chính là “bé út”, sự bao bọc này một phần cũng khiến em cởi mở hơn .

Thời điểm em trở thành một học sinh lớp 5, em đã bị bạo lực học đường chỉ vì em chơi với con gái, em khác với những bạn con trai khác. Họ đã đánh em và công kích qua mạng xã hội nói em rằng “đồ b* đ* “. Lúc đó em có nhắn tin lại nói chuyện và giải thích nhưng có lẽ em đã trở thành một trò cười của họ. Em còn nhớ sáng hôm đó họ lại bàn tán về em và họ đánh vào đầu em một cái và cảnh cáo em chỉ vì em khác mọi người. Áp lực từ bạn bè thầy cô đã khiến em rơi vào trạng thái trầm cảm. Em cũng phải trải qua những tháng ngày dày vò trong sự suy nghĩ lo lắng bởi những lời nói miệt thị từ những người xung quanh.

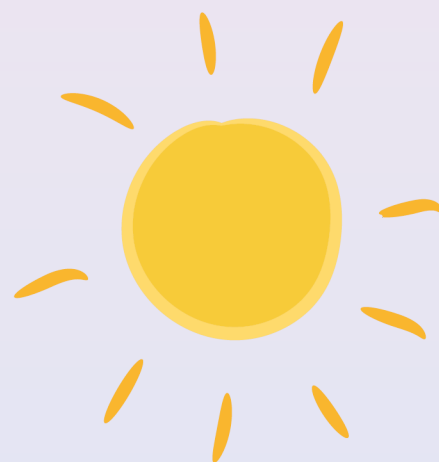
Bây giờ thì em đã suy nghĩ tích cực hơn và em cũng thấy mình may mắn mình không bị gia đình bỏ lại. Gia đình vẫn luôn động viên và giúp đỡ em rất nhiều để vượt qua bạo lực học đường.

Hồi em học cấp 2 em cũng đã gặp nhiều bạn giống em và tụi em chơi rất thân, chúng em coi nhau như chị em một nhà. Sau khi hết học kì 2 lớp 6 em đã bắt đầu xem các cuộc thi hoa hậu và bắt đầu tập catwalk, tập ứng xử, tập đi final walk như các hoa hậu thực sự mà em theo dõi. Em đã lấy vải của mẹ làm thành chiếc đầm dạ hội của riêng mình. Và đó cũng là lúc hành trình tham gia những cuộc thi online của em bắt đầu. Em đã rất vui khi thi các cuộc thi sắc đẹp trực tuyến. Tụi em thi quay video catwalk rồi các Ban giám khảo chấm điểm. Tới chung kết là phần thi ứng xử trực tuyến. Hành trình này không chỉ có mình em mà có rất nhiều người bạn đi cùng đồng hành giúp đỡ và hướng dẫn em rất nhiều điều. Trải qua 2 năm tham gia các cuộc thi online, em đã có cho

mình rất nhiều danh hiệu có cả crown (vương miện) và sash (quyền trượng). Em rất vui khi vừa có cơ hội thực hiện giấc mơ trở thành hoa hậu và vừa có thể học Ứng xử NLXH (Nghị luận xã hội) trở nên hay hơn. Trong quá trình tham gia các cuộc thi sắc đẹp, em cũng có cơ hội tham gia các hoạt động thiện nguyện đóng góp cho xã hội. Ngoài ra, em cũng bắt đầu được các bạn chơi thân rủ mua đồ làm đẹp và em đã mua cho bản thân một đôi giày cao gót đầu tiên, sau đó là một bộ đồ makeup (trang điểm) đầu tiên để tập tành làm con gái. Và cứ như thế, mẹ em cũng biết và dần chấp nhận em.

Một kỷ niệm khó quên khi tham gia thi sắc đẹp online của em, có lẽ là lần em đăng kí tham gia và bấm nhầm chia sẻ pro5 (hồ sơ dự thi) của mình ở chế độ công khai trên mạng xã hội. Sáng hôm đó cả lớp đã thấy ảnh pro5 của em và cười và sau đó cả trường đều biết em là người thuộc cộng đồng LGBTQ+. Nhìn lại, chớp mắt em cũng đã tham gia nhiều cuộc thi trực tuyến, nhưng giai đoạn gần đây em phải tập trung vào việc học tập nên em đã quyết định off, tạm dừng lại. Nhưng em vẫn luôn tin rằng giá trị của mình như thế nào, có ra sao thì mình đã mang lại một năng lượng tích cực đến cho cộng đồng và xã hội. Em mong rằng những bạn trẻ nhiệt huyết như em sẽ vẫn giữ được ngọn lửa cháy bỏng theo đuổi đam mê của mình.

“Hãy là một đóa hoa mặt trời vươn mình tỏa sáng giữa bầu trời xanh“

KHUYẾN NGHỊ

TRONG GIAO TIẾP VÀ ỨNG XỬ VỚI CỘNG ĐỒNG

- 1** Thực hành lồng ghép giới thiệu danh xưng, tên mong muốn được gọi và hỏi về danh xưng, tên mong muốn mà người đối diện muốn được gọi

Danh xưng là một thuật ngữ để nhận dạng một người hay sự vật nhất định. Khi nói về danh xưng của người ta có danh xưng nam, nữ và trung tính. Cụ thể được biểu đạt với danh xưng nam là ông/chú/anh/..., danh xưng nữ là bà/cô/chi/..., danh xưng trung tính là họ/bạn...

Ví dụ: Một người chuyển giới từ nữ sang nam nhưng ngoại hình của họ không có nhiều điểm nam tính sẽ dễ bị gọi sai danh xưng nếu chúng ta không thực hành việc hỏi danh xưng của họ.

Đối với người chuyển giới, việc gọi sai danh xưng có thể khiến họ thấy tự ti, mặc cảm hơn. Nhất là trong bối cảnh xã hội vẫn còn tồn tại những hành động phân biệt đối xử và luật Chuyển đổi giới tính chưa được thông qua để họ có thể thay đổi giới tính trên giấy tờ pháp lý.

Việc giới thiệu danh xưng, tên và hỏi điều tương tự với người đối diện giúp chúng ta biết về danh xưng mà họ tự nhận dạng thay vì chúng ta sẽ mặc định chúng và đây cũng là một cách để thể hiện sự tôn trọng của cả hai người.

- 2** Tôn trọng sự đa dạng trong bản dạng giới, thể hiện giới, các đặc điểm giới tính và xu hướng tính dục

Khi được biết về bản dạng giới, đặc điểm giới tính hay xu hướng tính dục của người đối diện, nếu bạn muốn tìm hiểu sâu hơn hãy hỏi họ nếu họ cảm thấy thoải mái để chia sẻ và lựa chọn các câu hỏi lịch sự và tôn trọng. Dù vậy, “ngó lơ” cũng không phải hành động hay vì điều này có thể khiến không khí trò chuyện trở nên ngưng đọng, thay vào đó hãy nói chuyện một cách tự nhiên nhất.

Sự đa dạng luôn tồn tại ở mọi nơi, con cái, anh chị em, đồng nghiệp của bạn có thể là người thuộc cộng đồng LGBTIQ+ vì vậy trong các không gian nhỏ như gia đình, công ty, tổ chức hãy luôn cập nhật các kiến thức về sự đa dạng về giới và tính dục để tạo dựng những hiểu biết chung cũng như văn hoá tôn trọng. Việc hiểu biết về các thuật ngữ sẽ giúp chúng ta không bị nhầm lẫn hay tránh vô tình sử dụng các từ mang hàm ý miệt thị như: “nam chẳng ra nam, nữ chẳng ra nữ”, “dở ông dở bà”, ...

3

Quá trình công khai bản dạng giới, xu hướng tính dục, thể hiện giới hay các đặc điểm giới tính

Nếu bạn là người đang muốn công khai hãy chuẩn bị tốt hơn bằng cách thông tin thêm cho những người mà bạn muốn bộc lộ bằng các thông tin về giới, sự đa dạng hay những kiến thức liên quan đến bản dạng và xu hướng tính dục của bạn. Bạn có thể cân nhắc qua các hình thức như chia sẻ cá nhân, các câu chuyện trên truyền thông, chương trình TV và đài truyền hình,...

Quá trình công khai mang tính cá nhân nên bên cạnh việc tham khảo kinh nghiệm của những người đã công khai trước đó, bạn có thể lên kế hoạch cho việc công khai của mình. Kế hoạch sẽ bao gồm từng giai đoạn công khai và chuẩn bị về tinh thần, kiến thức, ... để đảm bảo quá trình công khai được hiệu quả và an toàn nhất.

Nếu bạn là người đón nhận sự công khai từ con cái, bạn bè, đồng nghiệp hay người yêu, hãy giữ bình tĩnh, cùng ngồi xuống và nói về suy nghĩ, trải nghiệm và mong muốn của từng người. Bởi để có được những lời nói đó, bản thân người chia sẻ với bạn cũng đã lo lắng và cố gắng chuẩn bị tâm lý rất nhiều.

Bạn có thể tham khảo tài liệu sau đây về sự công khai bản dạng giới, xu hướng tính dục, thể hiện giới hay các đặc điểm giới tính.

<https://thuvien.lgbt/documents/hoi-ve-minh>

4

Lên tiếng và hành động nếu phát hiện các hành vi bạo lực, xâm hại về thể chất và tinh thần

Dù ở phương diện cá nhân hay tổ chức, nếu bạn thấy bất kỳ người nào không chỉ là người chuyển giới, đa dạng giới đang bị xâm hại hoặc bạo lực hãy lên tiếng và hành động để giúp người bị hại thoát ra khỏi không gian đó ngay lập tức. Với những cách thức như gây thêm sự chú ý từ những người xung quanh, tạo một lý do việc riêng để thoát khỏi tình thế ấy,...

Hãy nhớ rằng, sự chủ động lên tiếng của không chỉ người giúp đỡ mà cả người bị hại cũng rất quan trọng và có sức ảnh hưởng to lớn.

Đối với bạo hành trong gia đình, Khoản 1 Điều 19 Luật Phòng, chống bạo lực gia đình 2022 quy định địa chỉ tiếp nhận tin báo, tố giác về hành vi bạo lực gia đình gồm:

- ▶ Ủy ban nhân dân cấp xã nơi xảy ra hành vi bạo lực gia đình;
- ▶ Cơ quan Công an, Đồn Biên phòng gần nơi xảy ra hành vi bạo lực gia đình;
- ▶ Cơ giáo dục nơi người bị bạo lực gia đình là người học; Trưởng thôn, Tổ trưởng tổ dân phố, Trưởng Ban công tác Mặt trận ở khu dân cư nơi xảy ra hành vi bạo lực gia đình;
- ▶ Người đứng đầu tổ chức chính trị - xã hội cấp xã nơi xảy ra hành vi bạo lực gia đình;

Tổng đài điện thoại quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình: Đường dây nóng 1800.1768

Trung tâm Nghiên cứu & Ứng dụng khoa học về Giới - Gia đình - Phụ nữ và Vị thành niên (CSAGA) cũng có hỗ trợ tâm lý thông qua tham vấn trực tiếp hoặc qua Đường dây tư vấn phòng chống bạo lực gia đình dành cho phụ nữ là 04 3775. 9339

Đối với trẻ em, Tổng đài Quốc gia bảo vệ Trẻ em (dịch vụ công đặc biệt thành lập theo quy định của Luật trẻ em 2016) có số Đường dây nóng là 111

KHUYẾN NGHỊ

TRONG CÁC HOẠT ĐỘNG VỚI CỘNG ĐỒNG

1 Cộng đồng biết, cộng đồng kết nối, cộng đồng thực hiện

Các hoạt động được thiết kế cho cộng đồng người chuyển giới, đa dạng giới hay cộng đồng LGBTIAQ+ nói chung cần có cộng đồng tham gia vào thiết kế chương trình để các nội dung được toàn diện hơn, cụ thể là ở nội dung, cách thức tiếp cận, truyền tải và kết nối cộng đồng. Đồng thời, quá trình này cũng cần được trao đổi ngay từ khi thiết kế nội dung để đảm bảo sự tham gia hiệu quả và ưu tiên tạo dựng sự kết nối đối với đa dạng các tổ chức cộng đồng, các tổ chức có chung sự quan tâm.

2 Mở rộng phạm vi các hoạt động

Cần có nhiều hoạt động gắn kết hơn cho cộng đồng ở các địa phương khác nhau kết hợp với các nhóm cộng đồng địa phương để có thể thu thập những câu chuyện đa dạng hơn về trải nghiệm và nhân khẩu học. Đồng thời, các hoạt động trước đây được thiết kế tập trung nhiều vào lĩnh vực chăm sóc sức khỏe, cần khai thác thêm các hoạt động về hỗ trợ pháp lý, sinh kế và những vấn đề xã hội khác để đảm bảo tiếp cận toàn diện vấn đề của người chuyển giới, đa dạng giới. Ngoài ra, các hoạt động có thể được thiết kế để kết hợp các yếu tố văn hóa của khu vực nhằm thu hút sự quan tâm của cộng đồng địa phương.

3 Đa dạng trong đối tượng và hoạt động truyền thông

Trong quá trình xác định đối tượng của hoạt động nên có sự đa dạng, cùng là người chuyển giới, đa dạng giới nhưng sẽ có những xu hướng tính dục khác nhau và khai thác được sự đa dạng này cũng thể hiện nhu cầu bao quát nhất của cộng đồng. Bên cạnh đó, nhìn nhận người chuyển giới, đa dạng giới trong mối liên hệ với những mối quan hệ xã hội khác như gia đình, bạn đời, bạn bè, đồng nghiệp,... trong môi trường như gia đình, nhà trường, lao động, ... sẽ tạo ra nhiều câu chuyện

khác nhau. Từ đó, đem đến một bức tranh toàn cảnh về đời sống của cộng đồng cũng như khai phá được nhiều nhóm vấn đề mới.

Đối với hoạt động truyền thông, cần có những hoạt động mang tính tương tác cao để bảo đảm sự tham gia có tính hiệu quả và tạo điều kiện thuận lợi để người tham dự bày tỏ được ý kiến của mình, bằng ngôn ngữ và bối cảnh xuất thân của họ. Hành động này cũng sẽ thu hút sự tham gia của cộng đồng nhiều hơn (Ví dụ: trò chơi nhỏ, thử thách, câu đố, hỏi đáp... v.v.)

Ngoài ra, đa dạng cách truyền tải và chia sẻ câu chuyện cũng là một yếu tố rất quan trọng. Trong thời đại công nghệ số, những ấn phẩm truyền thông cần tùy biến theo thị hiếu của người dùng với các nội dung phù hợp nhằm giữ sự kết nối với người xem và truyền tải nội dung hiệu quả nhất. Một số cách thức nên được cân nhắc triển khai là chia sẻ video, podcast, talkshow, truyện, ... Mỗi cách thức sẽ có thể mạnh khác nhau do vậy cần phối hợp thực hiện nhiều cách thức phụ thuộc vào nguồn lực để đạt được hiệu quả tốt nhất.

4 Đối với các hoạt động tham vấn cộng đồng

Cần có sự thay đổi trong thiết kế chương trình và phân bổ thời gian theo hướng tạo ra nhiều không gian hơn cho cộng đồng chia sẻ.

Đa số các hợp phần cộng đồng người chuyển giới, đa dạng giới có thể chia sẻ trong các buổi tham vấn, hội thảo trực tiếp đang được đặt ở cuối chương trình và chỉ có khoảng 10-15 phút. Thay vào đó, các hoạt động cần cân nhắc đưa các nguyện vọng của cộng đồng lên trước và thiết kế các tiến trình thảo luận tập trung theo nhóm vấn đề mà cộng đồng đã chia sẻ.

Các ý kiến chuyên gia cũng cần bổ sung thực tiễn lĩnh vực của họ đối với cộng đồng để các thông tin, kinh nghiệm mang nhiều tính khả thi hơn và giảm thiểu rào cản giữa "chuyên gia" và cộng đồng.

Để tìm hiểu thông tin nhiều hơn về cộng đồng LGBTIQ+ tại Việt Nam, bạn hãy ghé thăm thư viện LGBT tại:

